

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Ta teden so bili na obisku v Kranju novinarji in uredniki lokalnih glasil iz podbratenih mest Jugoslavije. V četrtek so si ogledali tudi naše uredništvo. — Foto: F. Perdan

V petek, 31. marca, ob 19. uri bo v hotelu Creina v Kranju

GLASOVA PREJA

Viktor Žakelj se bo pogovarjal z Markom Bulcem, kandidatom za člana predsedstva SFRJ

(Več v petkovi številki)

Temeljna banka Gorenjske

Ljubljanska banka

GORENJČAN BANKA PRIHRANKA

Tokrat ne bo referendumu

Drugega aprila se bomo v Sloveniji izvajali samo o kandidatih, Bulcu in Drnovšku, za slovenskega člana predsedstva Jugoslavije. Pred drugim aprilom bodo predstavniki socialistične zveze pozvali ljudi k udeležbi na volitvah in sestavili vsebinski in aktualni volilni program, ki naj bi bil obenem tudi obvezna, za kaj bi se moral zavzemati novi član zveznega predsedstva iz Slovenije. Predsedstvo republike konference SZDL še naprej vztraja pri stališčih izjave iz Cankarjevega doma, zavrača vse očitke, terja opravičilo za lažne obtožbe, sami pa se nimamo komu za kaj opravičevati. Predloga Matevža Krivica in Vlada Šlambergerja, da bi glasovanje združili tudi s političnim referendumom, na katerem bi se ljudje izjavljali o podpori slovenski politiki in politikom ter o stališčih, ki jih imamo do razvoja Jugoslavije, pa predsedstvo republike konference SZDL včeraj ni sprejelo. Volitve naj bodo samo volitive, ljudi z referendumom tokrat ne kaže obremenjevati, prav tako pa smo svojo voljo povedali z množičnim podpisovanjem izjave iz Cankarjevega doma. O zaupanju in nezaupanju voditeljem se morajo izrekati legalni organi, prav tako, so menili na seji, pa bi s tem po-

pustili zahtevam in mnenjem od drugod, da naši politiki nimajo zaupanja. Referendum, če bi ga organizirali 2. aprila, bi bil za marsikoga tudi dvom v odločenost ob izjavi iz Cankarjevega doma.

Na včerajšnji seji predsedstva pa prav vsi niso bili enakega mnenja. Zagovorniki referendumu so menili, da bi ga kazalo izpeljati, pripraviti kratko in jednato vprašanje, na katerega se da odgovoriti samo z da ali ne. Ker so v javnosti znaki odmikanj od izjave iz Cankarjevega doma, naj bi ljudi vprašali samo, ali so izjavo ali ne in nič drugega. Vprašanje o politikih pa bi lahko slednji napak razumeli, tudi tako, da jim je zaupanje dano že vnaprej in da odgovornosti do ljudi ni več v tolkiški meri.

Pomembna je odločitev vodstva slovenske SZDL, da je treba na slovenskih pogledih na svoj in jugoslovanski razvoj vztrajati, da kaže instrument političnega referendumu zelo kmalu izkoristiti in, če ne prej, ob dopolnjeni slovenski ustavi ljudi vprašati za mnenje, v kakšni republiški in zvezni državi so pripravljeni živeti in kje so meje takšnega življenja.

J. Košnjek

Od generacije, ki se gre demokracijo

Mladinsko brezvladje

Tako jeseniški kot kranjski mladinski volilni primer preteklega konca tedna je v gorenjski prostor, ko niso izvolili posameznih funkcionarjev občinskih konferenc ZSMS, prinesel tudi povsem novo izkušnjo, ki jo bo v želji po demokraciji - glasovalnih listah z več kandidati potrebno podrobno analizirati.

Oba primera sta si v marsičem precej podobna in to ne glede na to, da gre tako na Jesenicih kot v Kranju za mladinsko organizacijo. Na obeh konferencah so imeli (ponovno) velik problem z zagotovitvijo sklepčnosti, resnično vsebinsko produktivnim sodelovanjem delegatov, temeljno rdeče nit pa je vseskozi dajala kandidatna lista (na Jesenicih pravzaprav še do tega ni prišlo) z več kandidati. Pokazalo se ni samo to, da v praksi nimaamo za to vrzr igrig niti najmanj dogovorjenih pravil, pač pa predvsem dejstvo, da pojmi, kot so demokratizacija, demokracija, pluralizem in podobno v svoji dejanski postavtvitvi praviloma dobijo povsem drugačna obeležja.

Izkusnja, ki se je moramo vskupaj iz omenjenih primerov naučiti, je tudi ta, da se bomo moralni očitno navaditi, da posa-

meznih občinskih političnih funkcionarjev, ki so pač vezani na (ne)delo lastne baze, torej v trenutni organizirnosti na lastno neaktivnost, v več primerih, ko se bo, kot na veliko razglašamo, za posamezno funkcijo povsem enakovredno pojavljalo več kandidatov, ne bomo dobili. Ob tem bomo seveda nujno trčili na drug problem - ukvarjanje organizacije same s seboj. To bo kaj lahko pripeljalo tudi do popolne ali vsaj delne paralize obstoječega komunalnega političnega sistema, tako da gre v nadaljevanju tega moč pričakovati tudi povsem avtonomno (in samovojo) organiziranost določenih delov populacije, vzeto seveda ločeno od nastajajočih zvez in gibanj.

Da niso izvolili mladinskih funkcionarjev, resda lahko poeni strani pomeni popoln poraz

(dosedanje) politične prakse in trenutno mrtilo dela, vendar gre tako jeseniški kot kranjski primer po drugi strani predvsem jemati kot zadnje opozorilo in hkrati klic po nečem novem.

Da pa se je to novo začelo ločiti ravno na mlađinskih hrbitih, je seveda že druga zgoda...

Vine Bešter

Tudi Kranjčani na Porezen

Kranj, 20. marca - Planinsko društvo Kranj bo organiziralo v nedeljo, 26. marca 1989, izlet na Porezen v okviru tradicionalnega spominskega pohoda. Zbor udeležencev bo ob 7. uri pred hotelom Creina, od koder se bodo odpeljali s posebnimi avtobusom na Petrovo brdo. Pohodnike bosta vodila Milan Čelik in Lojze Smolej, ki planincem pripravljata primočno obliko in obutev ter uporabo smučarskih palic. Na gori namreč vlada v tem času še vedno prava zima. Prijave s plačilom 10 tisoč dinarjev za prevoz sprejemajo v društveni pisarni do četrtega, 23. marca. (S)

Zanimiva primerjava kranjskega s celjskim gospodarstvom

Kranjsko gospodarstvo vse bolj zadolženo

Kranj, 16. marca - Zaradi nenehnih sprememb in "pričomočkov", ki jih je tudi lani ponujal obračunski sistem, podatki prave slike o uspešnosti gospodarjenja ne dajejo, mnogi zato pravijo, da največ povedo podatki o zadolženosti.

Primerjava med lani plačanimi in prejetimi obrestmi pa daje klaverno sliko uspešnosti gorenjskega gospodarstva, saj je za obreste plačalo 233 milijard dinarjev, prejelo pa 78 milijard dinarjev. Kolikšno breme je predstavljalo plačevanje obresti, pove primerjava z akumulacijo, ki je znašala 183 milijard dinarjev.

Zanimiva je primerjava uspešnosti kranjskega in celjskega gospodarstva, ki sta si po obsegu podobna, na četrtkovi seji izvršilnega

odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko jo je podal Franc Podjed, direktor kranjske podružnice SDK. V Kranju je lani dohodek na delavca znašal 21 milijon dinarjev, v Celju 23,5 milijona dinarjev, investicijska vlaganja so v Kranju znašala 205 milijard dinarjev, v Celju 283 milijard dinarjev, skupni krediti kranjskega gospodarstva 797 milijard dinarjev, celjskega 460 milijard dinarjev, osebni dohodek v Kranju 689.500 dinarjev, v Celju 648.485 dinarjev.

Kranjsko gospodarstvo je torej veliko bolj zadolženo kot celjsko, manj uspešno, osebni dohodek pa so v Kranju višji.

Več o lanskih rezultatih gorenjskega gospodarstva na 3. strani.

M. Volčjak

Novinarski večer na Lancovem

Več kot le nagrada

obogaten je vsak vložen dinar, za katerega se skupnost odloči, da ga nameni posameznemu kraju.

Takšen je bil zato tudi Novinarski večer v soboto zvečer v Domu na Lancovem v radovljiški občini, kjer smo podelili naša priznanja za uspehe in dosežene uspehe v minulem letu krajevnima skupnostima Kamna gorica in Lancovo. Pri njihovem delu širša družbena pomoč lani ni bila

A. Žalar

Brnik, 17. marca — Enainpetdeset dni po svetovnem prvenstvu v alpskih disciplinah in po zaključku svetovnega pokala na Japonskem so se vrnili domov naši alpsi reprezentantje. V petek so jih na letališču Brnik sprejeli navdušeni navijači. V domovino so se vrnili: zlata nosilka slalomske medalje na svetovnem prvenstvu Mateja Svet, bronasti s tega tekmovanja v superveleslalomu Matjaž Čižman, Veronika Šarec in Grega Benedik in seveda tudi Elanovec Boštjan Gaser. (DH) — Foto: F. Perdan

Jutri štrajk srednješolskih učiteljev

"Tiha" tretja šolska ura

Kranj, 21. marca - Jutri, v sredo, bo večina srednješolskih učiteljev po Sloveniji na pobudo republike stanovskega sindikata štrajkal. Tretjo šolsko uro, ki je določena za štrajk, bodo sicer odšli v razrede kot po navadi, da učenci ne bi bili prepričeni brezglavosti, vendar pa "običajne pouka po programu ne bo".

Pobudo o generalnem štrajku so sprejeli tudi učitelji iz srednjih šol v jeseniški, radovljiški in škofjeloški občini, medtem ko si v kranjskih niso povsem enotni. Medtem ko v "gimnaziji" do jutri ne dajejo izjav, in Iskrinem centru, denimo, pa v šoli za trgovinsko dejavnost in še nekaterih menijo, da obstajajo drugi, samoupravni načini in poti do republike izobraževalne skupnosti za uveljavitev stavkovnih zahtev in da "izsiljevanje" v občutljivem družbenopolitičnem sedanju lahko celo bolj škodi kot ne. Ne nazadnje tudi ni prav vzgojno navajati mladeži na izsiljevanje kot možnim načinom za doseglo cilja.

Kakorkoli že se bodo v posameznih učiteljskih zborih jutri odločili, ne zahtevajo ničesar, kar bi jim lahko odrekli. To pa je predvsem zaustavitev nadaljnje slabšanja njihovega družbenega in gmotnega položaja ter enakopraven položaj z drugimi delavci, realno vrednotenje in plačilo, tudi bolj natančno opredelitev učne obveznosti, konec indeksiranja in interventnega omejevanja, racionalizacije pri vseh vrstah porabe, delegatskem odločanju, mreži šol, razbremenitev nekaterih dajatev in davkov iz dohodka.

H. Jelovčan

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

PRED VOLITVAMI

SZDL razglasila listo kandidatov za člana predsedstva Jugoslavije

Vse moči za zagotovitev dobre volilne udeležbe

Kranj, 16. marca - Republiška kandidacijska konferenca je že javno razglasila listo možnih kandidatov za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije. Na njem sta Marko Bulc, rojen leta 1926, diplomirani inženir kemije, in Janez Drnovšek, rojen leta 1950, doktor ekonomskih znanosti. Ta dva sta dobila na kandidacijski konferenci največ glasov.

O pripravah na volitve oziroma neposredno izjavljanje za določitev kandidata SZDL Slovenije za člana predsedstva Jugoslavije iz Slovenije, ki bo v nedeljo, 2. aprila, je razpravljal tudi medobčinski svet SZDL za Gorenjsko. Med drugim je menil, da je treba izpolniti splošne volilne imenike, organizirati seminarje za člane volilnih odborov in volilnih komisij, z načinom volitev in nalogami seznaniti predsednike krajevnih konferenc SZDL in predsednike krajevnih skupnosti in v zagotovitev dobre organizacije volitev in udeležbe vključiti vse družbenopolitične organizacije in zveze. Posebno nalogo imajo sredstva javnega obveščanja, so menili na seji gorenjske SZDL.

Najmanj enako močno, vendar v negativnem smislu besede, pa je odziv množic presenetil večinski del partijske elite. Strankarsko-oblaštni pravoverni si najbrž niso mislili, da bodo milijoni anonimnih glasovalcev izrazili tleče nezadovoljstvo z dosedanjimi pravili politične igre na način, ki pomeni odkrito kljubovanje svečenikom rdeče resnice: predvojna evorija je iz anoničnosti in (dodvezne) pozabe že v začetku potisnila najrazličnejše oporečnike, zoprnikne in rezimske izobčence. Uradni propagandni stroj, tisk, radio in televizija so jih najprej ignorirali, kasneje pa odkrito napadali in blatiči, a stevilno prizverjeval na zborovanjih in shodih po okrožjih, kjer si skušajo izboriti zaupnico, raste v obratnem sorazmerju z hita državnega agitpropa in z naporom organov KP, da bi nagnili tehnično v prid "preverjenih" tovariscev. Če sliske slednjih neznanci lepijo doma narejene plakate in pozive, iz katerih bije v oči priimek enega ali drugega ljubljence "opozicije", torej državljanom, sitih nelepe sovjetske stvarnosti.

Skratka, prve svobodne volitve po revoluciji bodo v Sovjetski zvezni hoči, noče potekale v znanimenju neprogramiranih zvezdnikov. Med njimi legendarni fizik in akademik Andrej Šaharovič niti ni številka ena. Številka ena je Boris Nikolajevič Jelčin, neukročena črna ovca sovjetske politike in bivša desna roka Mihaila Gorbačova. O Jelčincu, ki so ga novembra 1987 razrešili položaj moskovskega partizskega sekretarja in črtali s seznama osvečitev političnika CK KP ZSSR, pravijo, da je perestrojko uzel resnej kot sam Gorbačov. Želo praktične poteze, ki jih je vlekel v Moskvi, so mu nakapale na vrat jezo še vedno čvrste konzervativne struje v državnih vrhovih. Načeljuje ji Jelčin, začetnik birokratskih struktur in metod delovanja uveljavljenih v obdobju Leonida Brežnjeva. Ligačov je v doslej najbolj odkrit v obdobju mogočnikov znagal, kar bi v normalnih okoliščinah posneli zanesljiv konec kariere Borisija Jelčincu.

Toda ne Jelčin ne okoliščine niso čisto normalne. Veliki Boris stope iz pozabe odločnosti kot kdaj prej. Ker je že zmeraj član centralnega komiteja, bi težko rekel, da se skozi stranska vrata vraca na bojišče, čeprav je zaveznihstvo nekaj milijonov Moskovčanov zarj gotovo važen dodaten adut. V Jelčincovem programu so v ospredje postavljene ljudem všečne vrline, kakršni sta poštenost in zakonitost, pa hkrati odprava privilegijev »stola izbrancev«, kamor je v zadnjih letih Brežnjeve vladavine sodil tudi sam. (Nasprotniki ga sprašujejo, zakaj se ni početju velikih živin zoperstavlje že takrat; zakaj raje rotopa zdaj, ko ne tvegu več izgubo glave, ampak le izgubo funkcije).

No, če zahteva Borisa Jelčina pogledamo bolj od blizu, ugotovimo, da bi tudi v sedanji jugoslovanski danosti prlikale nanj prekletstvo branilcev bratstva in enotnosti, kot so Kerkez in Šolevič ter popadljivi južni leaderji, ki pretijo skozi njuna usta. Enfanti terrible sedanje sovjetske politične scene terje obozdro Brežnjeva, Ustinova, Suslova in Gromika kot pobudnikov afganistanske pustolovstvene; sklep Gorbačova, da si poleg šefovstva nad partijo vzame še šefovstvo nad državo, ornača za hudo napako; predlaga krčenje vojske in zmanjševanje proračuna armade; že ko je bil prva violinista v Moskvi, je hotel ukiniti mrežo zaprtih trgovin, namenjenih »večvrednim državljanom«, in razbiti mafijo zvezno v oskrbovalni verigi velikih mest; prohibicijo oziroma boji proti alkoholizmu je »miniral« s prodajo jedilnega špirita, potem ko je več sto državljanov umrlo, ker so si mesali koktajle iz strepenih antifiz-tekocin; ne zavrača razprave o večstrankarskem sistemu, vendar se tudi ne opredeljuje zarj...

Jelčin je deset dni pred volitvami spravil živčno partijsko nadgradnjo tako daleč, da je na nedavnom plenumu CK KPSZ po besednjem jurišu strugara Vladimira Tihomirova iz Moskve sestavila posebno komisijo, ki naj razširi, ali moralna lik Borisija Nikolajeviča sploh dovoljuje lastniku morebiten ustrop med deputate zboru narodnosti. Jelčin so srdito naskočili mnogi časopisi, toda v nedeljo je med imпровiziranim nastopom dokazal, da je zaradi gorje postal samo še bolj popularen in da v prestolnici nima konkurenco: kakih 15 tisoč gorenječev je zvečer pred moskovsko mestno hišo skandiralo v prid »njihovemu človeku«.

Za komunistične monarhe je verjetno zelo prijetno, če si morajo priznati, kako brezupno slabí so rezultati dresure, ki niti v sedmih desetletjih ni mogla ponemiti ljudi.

RAZGLAS

Vse delovne ljudi občine Kranj obveščamo, da bo v skladu s 18. členom Zakona o evidenci volilne pravice (Ur. list SRS, št. 7/74) v sredo, 22. marca 1989, in v četrtek, 23. marca 1989, od 8. – 17. ure razprtitev seznama glasovalcev za neposredno izjavljanje o možnih kandidatih za člana Predsedstva SFRJ iz SR Slovenije.

Razprtitev seznama glasovalcev bo za mestno območje in izvenmestna naselja občine Kranj na sedežu Sekretariata za notranje zadeve, soba št. 181, Trg Revolucije 1.

Vsi delovni človek in občan ima pravico pregledati seznam glasovalcev in zahtevati popravek.

SEKRETARIAT
ZA NOTRANJE ZADEVE
SKUPŠČINE OBČINE KRAJN

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zasluga za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogatn (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Len Mencinger (kulura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrično, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in držino), Stojan Šašec (državne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Stanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kulura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnina za I. tromešecje 32.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 – Tekoči račun pri SDR 51500-603-31999 – Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomski propagandni 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, malo oglasi 27-960.

Casopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

PRED VOLITVAMI

blaščencu ali po pošti. Predlog, da bi bila volišča, kjer je manj od 300 volilcev, odprtih krajših časih, ni skladen z zakonom in je bil zavrnjen. Volišča morajo biti odprtih med 7. in 19. uro, seveda pa to ni ovira, če so take krajevne razmere, da se volišča odpri tudi prej. Glasuje se tajno z glasovnicami. Na glasovnicu bosta po vrstnem redu glede na število glasov na republiški kandidacijski konferenci napisana dva kandidata: Marko Bulc, ki je dobil 139 glasov, in Janez Drnovšek, ki jih je dobil 119. Pravilno se glasuje tako, da se obkroži zaporedna številka pred imenom in priimkom kandidata. Glasuje se za enega kandidata. Glasovnica, na kateri bosta obkroženi številki pred obema kandidatoma ali pa bo prazna, bo neveljavna. Republiška volilna komisija bo nato ugotovila, koliko ljudi je imelo pravico glasovanja, koliko se jih je glasovanja udeležilo, koliko glasovnic je bilo oddanih, koliko glasovnic je bilo veljavnih, koliko glasov je dobil posamezni kandidat in kateri je dobil več glasov. Volilno poročilo bo posredovano republiški konferenci SZDL, ta pa bo kandidata, ki bo dobil več glasov, predlagal skupščini v dokončno izvolitev. Sklep o razpisu in izvedbi neposrednega izjavljanja tudi pravi, da denar za izvedbo volitev zagotovi republiška konferenca SZDL.

J. Košnjek

Pred javnim izjavljanjem

Šest vprašanih: večina za Bulca

Kranj, 17. marca - Le dan po prvoaprilskih potegavščinah, natančneje - 2. aprila - se bomo v Sloveniji javno izjavljali o dveh kandidatih za člana predsedstva SFRJ, o Marku Bulcu in Janezu Drnovšku. Tisti, ki bo dobil več glasov, bo potem tudi formalno izvoljen v republiški skupščini.

Ko smo v petek ustavili na kranjskih ulicah šest naključno izbranih občanov, smo jim zastavili predvsem tri vprašanja: ali poznavajo volilne postopke, ki še sledijo do končne izvolitve, ali bodo šli na "voliščo" in komu bodo namenili svoj glas - Bulcu ali Drnovšku. Anketa je pokazala, da ljudje spremjamajo volilne postopke (nekateri bolj natančno in drugi manj); večina ni izrazila bojazni, da bi bila volišča slab obiskaria, čeprav gre za "volitev z napako"; izmed šesterice vprašanih so štirje namenili svoj glas Bulcu, eden pa je dal prednost Drnovšku, en pa se volitev ne bo udeležil.

Izok Ribnikar iz Kranja: "Naše volitve so že od nekdaj politična igra, pri katerih se odloča v forumih, navzven pa se skuša ustvari občutek demokratičnosti. Seveda pa so režiserji volitev zadnje čase boljši kot nekdaj. Pojavlja se več kandidatov, ustvarja se nekakšen predvolilni boj, vendar pa je že vnaprej znano, kdo je "pravi" kandidat. To so tudi razlogi, da se volitev ne bom udeležil, saj bi se počutil kot pri nakupu jugoslovanskega avtomobila, kjer je, recimo, na razpolago en tip avtomobila, lahko pa se odločaš med dvema barvama. Katerokoli barvo izberes, se voziš z istim tipom relativno slabega in zastarelega avtomobila."

Pavle Kogovšek s Cegelnice: "Takšne volitve, kot so zdaj za člana predsedstva SFRJ, so bolj demokratične od prejšnjih. Kdaj bomo šli na volišča, ne vem natančno, sicer pa bo to zanesljivo objavljeno v časopisih. Glasoval bom za Bulca, ker se mi zdi, da ima več prakse v politiki in gospodarstvu kot Drnovšek. Ljudje bodo šli na volišča - že zato, da bodo potrdili podporo slovenski politični in gospodarski usmeritvi."

Oskar Pirih iz Cerknici: "Volitve za slovenskega člana v predsedstvu SFRJ so boljše od vseh prejšnjih volilnih postopkov, saj bodo ljudje lahko z neposrednim izjavljajnjem izbirali med dvema kandidatoma. Dobro je bilo tudi to, ker so se kandidati predstavili javnosti v televizijski oddaji, ki pa je bila po mojem mnenju prekratka. Glasoval bom za Bulca, ker mislim, da moraš za funkcijo člana predsedstva imeti že nekaj izkušenj iz Beograda in ker tam ne moreš voditi le slovenske politike."

Rudi Kolman iz Kranja: "O dosednjih volilnih postopkih sem seznanjen iz sredstev javnega obveščanja. Ko sem poslušal kandidate v televizijski oddaji, je name naredil najboljši vtip Bulc, ki bo - vsaj jaz mislim tako - dobil tudi največ glasov. Bulc ima dobre zamisli predvsem v gospodarskem razvoju, pomembno pa se mi zdi tudi njegovo zavzemanje za to, da bi politiko ločili od gospodarstva."

Jožica Beke iz Kranja: "Kot poklicna rejnica otrok imam bolj malo časa za spremamljanje politike. Vem, da sta zdaj samo še dva kandidata za člana predsedstva. Drnovšek se je naenkrat pojabil v politiki in zato tudi bolj malo vem o njem, vendar pa se mi zdi, da je zelo v redu in da bi bil kar primeren za to funkcijo."

Anton Jereb iz Kranja: "Jaz pravim takole: na teh volitvah bo zmagal Bulc, ki je eden najbolj izkušenih slovenskih politikov v gospodarstvenikov, že v naslednjem mandatu pa bi bilo dobro, da bi bil član predsedstva Janez Drnovšek."

C. Zaplotnik, foto: F. Perdan

Pogovor tržiških komunistov

Razprtije niso nikomur pogodu

Tržič, 17. marca - Sinoči so se člani Zveze komunistov iz tržiške občine srečali s članom CK ZKJ Vinkom Hafnerjem, ki jim je govoril o aktualnih dogajanjih v Zvezi komunistov Jugoslavije. Razprava seveda ni zaobljala perečih razmer na naši družbi, o reševanju katerih nimajo enotnih pogledov niti partijska vodstva. Ugledni gost je vendarle menil, da je v organizaciji iz okrog dvomilionskim članstvom že vedno dovolj moč za skupno iskanje izhoda iz družbene in politične krize.

-Vrste komunistov, tako vas kot mene, bremenijo zadnji čas razne težave, ki niso nikomur pogodu. Naš sedanji položaj izgleda, glede na razprave v raznih partijskih organih, zelo črn. Nedavne seje CK ZKJ so izraz zares globoke krize, moralne in do neke mere tudi idejne. Z njimi niti ni zadovoljna večina ljudi, saj bi želeta drugačne, aktivnejše komuniste in njihova vodstva, je med drugim ocenil Vinko Hafner v uvodu pogovora v Tržiču, kjer se je zbral 26 komunistov.

V nadaljevanju je član CK ZKJ govoril o obravnavi problemov na zadnjih sejih tega telesa in ob tem postavljal vprašanje o smiselnosti pranja umazanega perila pred javnostjo. Zatem je opisal prirape na 22. sejo in postopek okrog zahteve vojvodinskih komunistov za sklic izrednega partijskega kongresa. Pojasnil je tudi prizadevanja pri sestavljanju gradiva za kongres, ki bo po vsej verjetnosti reden, vendar predčasen, pred njim pa naj bi opravili kongrese po republikah in pokrajinal.

Vinko Hafner ni mogel mimo neprijetnih dogajanj v Jugoslaviji, zlasti na Kosovem. Zanje je menil, da so odraz predvsem gospodarske in politične krize v domovini. Obenem je ocenil, da se bodo morali komunisti ob prenosi svoje organizacije zavzemati zlasti za uresničitev ekonomske reforme, saj bo izboljšanje gospodarskih razmer lahko pripomoglo k boljšemu razpoloženju ljudi. Delati bodo morali na jugoslovanskih idejnih in političnih sintezah, sicer bi nas lahko ob nadaljevanju razprtij kdo drug prisilil k vztrajjanju v izbrani skupnosti.

Na slednjo Hafnerjevo misel se je odzval Dušan Koren iz Tržiča, ki je izrazil dvom v doseganje povezanosti na osnovi politike moči, obenem pa opozoril na nujno upoštevanje ekonomske zakonitosti pri iskanju iz

Akumulacija gorenjskega gospodarstva vse bolj pičla

Do nosu pod vodo

Kranj, 16. marca - Uspešnost gorenjskega gospodarstva vse bolj pada, kar so najprej na seji izvršilnega odbora nato pa na skupščini Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko gospodarstveniki pojasnili s kopico podatkov. Slišali pa smo oceno, da bi lani imelo rdeče številke 90 odstotkov gospodarstva, če ne bi izkoristili "pripomočkov", ki jih ponuja obračunski sistem. Potemtakem gorenjsko gospodarstvo ni le do ramen, temveč do nosu pod vodo. Nekaj podobnega pove tudi primerjava med lanskim akumulacijo in izgubo gorenjskega gospodarstva, saj pozitivna razlika znaša pičlih 20 milijard dinarjev. Oceno pa lahko podkrepimo s podatki o zadolžnosti, ki ob vsej neprimerljivosti in podatkovni zmedji morda res ostaja poslednje realno merilo: gorenjsko gospodarstvo je lani za obresti plačalo trikrat več, kot je dobilo.

Žal se poročila o gospodarskih gibanjih še vedno začenja s podatki o obsegu industrijske proizvodnje, ki k sreči tudi pri nas ne povedo več vsega. V tem nasprotju je skrito namreč oklevajočo slovo od gospodarske dogme, ki priznava količino, na kar pa vse povsod ne prisegajo več, vse ved je posamičnih primerov, ki so si za cilj namesto količine postavili kakovost. Zanje je prikazovanje količinskih podatkov zato kritično, pa vendar, zapisimo, da je bila lani na Gorenjskem industrijska proizvodnja za 4,9 odstotka manjša kot leto poprej, tedaj pa je bila 6,7 odstotka manjša kot leto poprej.

Zaloge končnih izdelkov še niso problematične

Do sreda lanskega leta so bile zaloge končnih izdelkov večje kot v predhodnem polletju, nato pa so se začele zmanjševati in konec leta so bile za 5,8 odstotka niže v primerjavi s koncem leta 1987. Zanimivo je, da so bile tudi zaloge širokopotrošnih izdelkov za 4,1 odstotka niže. Ker se kupna moč ni okreplila, si seveda to lahko razlagamo s skrbjo, da ne bi delali na zalogu, morda - o tem podatkov nimamo - pa vsaj pri blagu za široko potrošnjo tudi z ugodnejšimi prodajnimi pogoji, ki lovijo naš padajoči živiljenjski standard.

Gorenjsko gospodarstvo se vse bolj usmerja v izvoz

Zmanjšanje zalog pa si lahko razlagamo tudi z vse večjo usmeritvijo gorenjskega gospodarstva v izvoz, ki tako pač odgovarja na padanje domače kupne moči in zapiranje domačega trga.

Po podatkih Narodne banke Slovenije je gorenjsko gospodarstvo lani izvozilo za 588 milijard dinarjev blaga, od tega skoraj 80 odstotkov na konvertibilno tržišče. Celotni izvoz se je povečal za 23,1 odstotka, konver-

tibilni za 23,9 odstotka, klirinški za 20,1 odstotka.

Tako je gorenjsko gospodarstvo ustvarilo približno 47,78 milijonov dolarjev presezka v 46,84 milijona dolarjev na klirinškem trgu.

Po podatkih Službe družbenega knjigovodstva pa je gorenjsko gospodarstvo lani z izvozom ustvarilo 17,8 odstotka celotnega prihodka (v Sloveniji 11 odstotkov). Vsaj blagovna menjava s tutino je torej svetla točka gospodarskih gibanj na Gorenjskem v lanskem letu.

Skromna udeležba pri razvojnem dinarju

Pri Medobčinski gospodarski zbornici so zbrali tudi podatke o udeležbi gorenjskega gospodarstva pri tako imenovanem slovenskem razvojnem dinarju. Od tod je decembra lani in januarja letos investicijska sredstva prejelo šest organizacij z Gorenjske skozi skupno štiridesetih v Sloveniji. Od razpoložljivih 75,5 milijarde dinarjev so gorenjske organizacije doobile 5,7 odstotka teh sredstev. Strukturni delež gorenjskega gospodarstva se suše okoli 10 odstotkov, zato lahko rečemo, da je bila udeležba v prvem paketu skromna. V naslednjem pa bo, kot vse kaže, zelo, zelo skromna, saj je za februar in marec od 53 predlaganih projektov en sam z Gorenjsko, ki je že pozitivno rešen in predstavlja le 0,5 odstotka vrednosti vseh 53 projektov.

Izgube naraščajo hitreje kot v Sloveniji

Na seznamu lanskih izgubarjev je kar 39 gospodarskih organizacij, ki so "pridelale" 163 milijard dinarjev izgube. Največji gorenjski izguber je kranjska Telematika s 61 milijardami dinarjev izgube, od tega je po zaključenem računu ostalo nepokrite za 10 milijard dinarjev. Sledi kranjski Tekstilindus s 26 milijardami, jeseniška Železarne

na 24,5 milijarde, tržiški Peko s 13,8 milijarde, tržiški BPT z 11,5 milijarde (nepokrite ostalo 2,2 milijarde), kranjska Sava s 6,9 milijarde, kranjska Planika s 6,8 milijarde, kranjska Kibernetika s 5 milijardami, leška Veriga z 2,5 milijarde, zapuško Sukno z 1,5 milijarde, Kompassov hotel na Bledu z 1,1 milijarde, Alpetourove žičnice na Voglu z 274 milijoni, Alpetourova turistična agencija s 162 milijoni, jeseniška Izolinka z 203 milijoni, jeseniški Elim s 186 milijoni, Hranilovo kreditno službo Cerkle s 112 milijoni, Jelplast iz Kamne gorice s 335 milijoni; KŽK TOK Radovljica s 624 milijoni in Plamunov tozd Kobla v Bohinjski Bistrici z 264 milijoni dinarjev izgube.

Na Gorenjskem izguba raste hitreje kot v Sloveniji, saj je bila v primerjavi z letom poprej večja z 396 odstotkov, kar pomeni, da je ob 302 odstotnem porastu cen na drobno realno porasla. V slovenskih izgubah, ki so znašale po nedokončnih podatkih 728 milijard dinarjev, so imeli gorenjske torej 22,4 odstotni delež, kar je seveda daleč nad 10 odstotki, kakršen je strukturni delež gorenjskega gospodarstva.

Le pičlih 20 milijard resnične akumulacije

Akumulacija gorenjskega gospodarstva je znašala 183 milijard dinarjev, če torej odštejemo izgubo, dobimo pičlih 20 milijard dinarjev resnične akumulacije. Delež gorenjske akumulacije v slovenski je 9,2 odstoten (v Sloveniji je znašala 1.930 milijard dinarjev), če upoštevamo gorenjske izgube pa je delež resnične akumulacije le 1,5 odstoten.

Podatki so zaradi nenehnih, vsakoletnih sprememb obračunskega sistema težko primerljivi, resnične slike pa ne dajejo tudi zaradi tega, ker obračunski sistem še vedno ponuja "pripomočke" za skrivanje izgube. Mnogi zato sodijo, da največ povede podatki o zadolženosti gorenjskega gospodarstva, tudi ti pa kažejo žalostno sliko. Gorenjsko gospodarstvo je namreč za obresti plačalo 233 milijard dinarjev, 543 odstotkov več kot leto poprej, v obrestih, ki jih je plačalo slovensko gospodarstvo, pa so imela gorenjska tovrstna plačila 13,5 odstotni delež. Z obrestmi pa je gorenjsko gospodarstvo zaslužilo le 78,9 milijarde dinarjev, le 307 odstotkov več kot leto poprej, kar je imelo v slovenskih prihodkih od obresti 9,9 odstotni delež. Gorenjsko gospodarstvo je torej znatno bolj zadolženo kot slovensko.

M. Volčjak

Zavist

Vse bolj nas prezema duhamoreča zavist, ki presoja takole: saj res težko živim, toda ti ne boš živel bolje.

Kolikor bolj so časi težki, toliko bolj pri nas duhamoreča zavist spremno razpreda mreže in vanje lovi žrtve, ki se komajda ali pa sploh ne zavedajo, da so padle na limanice. Še več. Kriče, kako imajo le oni prav, terjajo pravčnost in enakost za vse, enakost seveda, ki je vulgarna do obistu, saj ne terjajo več le enakosti želodevcev, temveč celo enakosti pameti.

Roko na srce, primerov nam ni potrebno iskati le v primerjanju makedonskih v slovenskih plač, temveč jih je obilo tudi na domačem dvorišču. Nekaj jih je na zadnji seji izvršilnega odbora Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko natresel Anton Gros, direktor kranjske Planike, ki že nekaj časa vztrajno ponavlja, da je monopol nad delovnim mestom že popolnoma ugonobil tekmovalni duh, sicer tako lasten ljudem in drugod po svetu tako cenjen in koristen. Pomislite, je dejal na četrtnovi seji, kaj bi se zgodilo, če bi v Planiki zaposlili konstruktorja in mu dal 2 tisoč mark plače na mesec. Ljudje bi ga počrnili od zavisti, vendar pa bi se tovarni zelo spačalo takšnega človeka dobro plačati. Še bolj žalnim je primer, kako so z anketo vseh 145 šefov v tovarni vprašali, ali so zaradi posebnega izvornega posla pripravljeni delati tudi popoldne, le 21 pa jih je odgovorilo z da, vsi ostali nimajo časa ali pa se jim ne ljubi. Kako žive s tovarno in kaj jim pomeni popoldne (delovno in nedelovno) je torej več kot jasno.

Takšnih primerov bi seveda lahko napisali še veliko, vsepovod so jih že dosti, najdite mi le eno delovno sredino, kjer zavisti ne poznaajo, kjer tekmovalnega duha ne ugonablja duhamoreča zavist, pa vam bom rekla, da nimam prav. Seveda pa mora biti vaš razmislek pošten, neobremenjen, to pa priznaje, je zelo težko. Kajti deset, dvacet, trideset, štrideset let nas je ta sistem učil, kako smo v socializmu vsi enaki, dokler niti svetla ideja postala dogma, s pomočjo katere danes lačne in opeharjene množice zahteva enakost pameti in misli, ne več le želodevcev.

Saj res, kako že pravi znani slovenski ekonomist dr. Jože Meninger, ko govorji o paradoksu izkorisčanja - v kapitalizmu izkoriscen delavec je na boljšem.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Iskrin center za elektrooptiko

V Ljubljani je v petek, 17. marca, Iskra slovensko odprla tretjo fazo Centra za elektrooptiko, katerega začetki segajo v leto 1963, v zadnjih treh letih pa so na 27 tisoč površinskih metrih pokritih površin v Stegnah kompleksno zaokrožili razvojno-raziskovalno in tehnološko-prodукcijsko dejavnost Iskre CEO.

V Iskri so se z lasersko tehniko začeli ukvarjati leta 1963 v okviru Zavoda za avtomatizacijo, leto kasneje so ustanovili poseben laboratorij, prvi izvozni uspehi v sodelovanju s firmo LM Ericsson pa so omogočili gradnjo posebnega centra, ki je bil zgrajen leta 1979 v Stegnah, programu laserskih daljinometrov pa se je tedaj pridružilo razvojno-raziskovalno delo na programu optičnih komunikacij. Leta 1983 so z izgradnjo 5 tisoč površinskih metrov dodatnih prostorov zaključili drugo fazo izgradnje centra, uvedli pa so nove programe v smeri sistemov za krmiljenje, trdnih in plinskih laserjev in termovizije, zagon proizvodnje optičnih vlaken pa je dopolnil še razvoj elektronike za prenos informacij. S tretjo fazo izgradnje pa so pokrite površine zaokrožili na 27 tisoč površinskih metrih, proizvodnjo optičnega vodnika bo moč podvajati od zmogljivosti 25 tisoč kilometrov na leto, dane pa so možnosti za proizvodnjo infrardečih optičnih komponent, montažo v klimatskih pogojih superčistočne, razširili pa bodo lahko razvojno raziskovalno dejavnost. Tretja faza izgradnje centra je veljala dobrih 23 milijard dinarjev, polovico sredstev je prispevala Iskra.

Znaten del novih 14 tisoč površinskih metrov prostorov je namenjen proizvodnji optičnih vlaken, katerih uporaba v javnem informacijskem omrežju skokovito raste in letna proizvodnja optičnih vlaken v svetu merijo v milijonih kilometrov. Lani je vrednost trga optičnih vlaken v ZDA presegla milijardo dinarjev, v Evropi je znašal blizu 900 milijonov in na Japonskem 800 milijonov dinarjev. V Sloveniji sta Iskra in PTT že začeli sisteme optičnih zvez, prvi od decembra 1987 obratuje na relaciji Ljubljana - Škofljica, v pripravi pa jih je nekaj, med njimi tudi z PTT Kranj. Poleg telefonije se optična vlakna uspešno uveljavljajo na področju prenosa TV signalov in v prenosu podatkov, zlasti za povezavo računalniških enot. Iskra je lani montirala 300 takih zvez, letos jih bo 1.000.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Žrebanje inovatorjev

V begunjskem Elanu na različne načine spodbujajo inovativno dejavnost, ki je vse bolj množična, saj je lani 112 inovatorjev privabilo 262 inovacij, kar je 13-krat več kot leto poprej. Od teh je bilo sprejetih 80 inovacij, v postopku pa jih je še 42. Za 22 inovacij so lani izplačali prek 5 milijonov dinarjev, čista gospodarska korist pa je znašala 61 milijonov dinarjev, odškodnine so imele tako v prihranku 8,36 odstotni delež. Na Zveznem zavodu so imale tako pa so prijavili tudi en izum in pet modelov izdelkov. Zanimiva oblika spodbujanja inovativnosti je tudi žrebanje, pri katerem pridejo v poštev vsi inovatorji, ki so prijavili vsaj eno inovacijo. Tako so januarja izzreballi tri in jih nagradili s praktičnimi darili (čoln, letvenik, smuči). Seveda je to le dodatna spodbuda, saj so bistvenega pomena odškodnine, s katero bodo letos bolj sledili inflaciji, saj bo pri izračunih prihranka upoštevali zadnje dejanske cene.

Prvi plahi korak na tuje

Kranjska trgovska organizacija Merkur se je pred leti začela ukvarjati tudi z zunanjetrgovinsko dejavnostjo, ki je vse bolj uspešna, pred kratkim pa so napravili tudi prvi plahi korak na tuje. Navezali so stike z Alpetourovim predstavništvo v Pliberku na Koroškem, kjer se poslej družno ukvarjajo s prevozništvom in špedicijo ter s komercialo oziroma s trgovjanjem. Merkuru pa je uspelo pridobiti tudi dodatno registracijo za opravljanje maloobmejnega prometa z Italijo, kar bo glede na leto 1992 toliko bolj pomembno, saj je Italija članica EGS.

Marija Volčjak

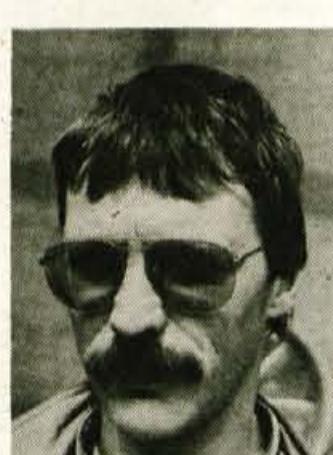
Gospodarski načrt jeseniške Železarne

V Železarno prihaja tuj kapital

Jesenice, 20. marca - Na seji delavskega sveta jeseniške Železarne so spregovorili o lanskih rezultatih gospodarjenja in o dokaj smelih načrtih za letos. Načrtujejo za 10 odstotkov manjši izvoz in večjo proizvodnjo kvalitetnih jekel. Helmold vlaga v Železarno kvalitetna in skoraj neprovabilna.

V Železarni so lani proizvedli veliko več kvalitetnih jekel in posredno povečali izvoz, vendar so zaradi razliki v cenah surovin in proizvodnih jekel, zaradi visokih stroškov proizvodnje, velikega uvoza in visokih obresti sklenili poslovno leto izgubo v vrednosti 24.552 milijon dinarjev. O tem in o gospodarskem načrtu za letos so se temeljito posredovali.

Predsednik poslovodnega odbora inž. Boris Bregant je ob analizi lanskega gospodarstva dejal, da so kljub temu v Železarni napravili vidne premike, saj jim je uspelo za 4,4 odstotke povečati skupno proizvodnjo, povsem utesniti v tehnološko prenovo, več prodati in napraviti več storitev. Sanacijski program se uresničuje. Cene jekel pa so v primerjavi s cenami surovin in energije še vedno takšne, da je nesmotorno, da bi se povečevali proizvodnja. Fizični in vrednostni obseg izvoza ter pokrivajoča uvoza z izvozom je v Železarni tako visoko, da so kot delovna organi-

razmišljamo o tem, da bi začeli silirati žita, in četrtič - pri kooperativnih bomo še poostriли merila za rejo plemenске živine."

C. Zaplotnik

zacija povsod hvaljeni, a kaj, je dejal Boris Bregant, ko si 30 odstotkov vrednosti prodanega blaga na zahodno tržišče lahko privoščijo le najboljši. V izvozu so jih sile devize, zato so izvazali tudi tiste proizvode, ki bi jih lahko bolje prodali doma.

Boris Pesjak je obrazložil gospodarski načrt za letos. Po njem povečujejo proizvodnjo za 8 odstotkov, a predvidevajo, da bodo za 10 odstotkov mnj izvozili kot lani, vendar vrednostno s tem izvoz ne bi upadel. Zaradi kvalitetnejše strukture proizvod

NOVINARSKI VEČER NA LANCOVEM

Novinarski večer Gorenjskega glasa na Lancovem

Šli smo se veseli časopis in čestitali

Lancovo, 18. marca - Vse je bilo nekako tako, kot smo si zamislili, napovedali. Morda jo je komu malce zagodlo slabo vreme, nam iz Gorenjskega glasa pa na začetku »tiskarski škrat«, ko smo čakali direktorja in glavnega urednika Štefana Žagarja. Pa smo potem v skoraj treh urah vseeno skozi narodne viže, zanimive pogovore, petje in prirščene kulturne nastope s kančki humorja prišli še do zadnje strani, ko smo s podelitvijo priznanj Gorenjskega glasa za dosežene uspehe v letu 1988 krajevnim skupnostima Kamna gorica in Lancovo podelili zaslужena priznanja. Zaščitili pa smo sobotno prireditve v polni dvorani Doma na Lancovem še s številnimi izzrebanimi nagradami.

Kot pravi amaterji smo se vsi skupaj lotili pogovorov po uvodnih taktilih ansambla Blejski sekstet. Vendar smo tremo kmalu premagali. Gabrijel Pesjak, ki je tokrat moral biti v dvorani (ne pa z avionom v zraku), je vse do konca prelistaval časopis v živo in nas nastopajoče in sogovornike povezoval.

Janez Cengle, predsednik sveta krajevne skupnosti Kamna gorica in Vinko Fister, predsednik sveta krajevne skupnosti Lancovo, sta mi, potem ko je bilo že vse končano, zaupala, da takšnole nastopanje pred polno dvorano, kjer te poslušajo župan, predsednik izvršnega sveta, direktorji različnih organizacij in gostje ter seveda vsi domačini, res ni mačji kašelj.

Janez Cengle: »Skupaj s krajevno skupnostjo Lancovo smo lani poslovilne vežice postavili. Čistili in urejali smo tudi okolje in rake, aktivne pa so bile tudi naše komi-

Gabrijel Pesjak, ki je povezoval program celotne prireditve: »Bliška se, bliska... To Franc Perdan ves čas pritiska...«

Z Janezom Cengletom iz KS Kamna gorica....

...in Vinkom Fistrom z Lancovega se je pogovarjal Andrej Žalar

Predstavnika pokrovitelja — Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske — sta svetovala, naj se v dolini dogovarjajo, kje bi radi podružnico banke...

ku Štefelinu, ki ga dantes žal ni tu...

Po tem pa so se pogovori novinarjev prepletali z nastopi ansambla, pevecem Stane Žagar iz Kropje, s šaljivimi in resnimi nastopi članov kulturno prosvetnega društva Lancovo... vse dokler nismo nazadnje podelili priznanj. Pogovarjali smo se tudi s podpredsednikom poslovodnega odbora Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Slavkom Erzarjem in vodjo enote v Radovljici Stanetom Košnikom; tudi o tem, zakaj dinar tako hitro in visoko leze. Z izrabanjem prek 30 nagrad pa je potem Vine Bešter s pomočjo male Mojce Koselj naredil tako rekoč še piko na prireditve.

To je bil Novinarski večer, ki se ga bomo z veseljem spominjali. In prav zato: Ni bil zadnj!

A. Žalar

Priznanja Gorenjskega glasa krajevnim skupnostima Kamna gorica in Lancovo za uspehe v letu 1988 sta podelila odgovorna urednica Leopoldina Bogataj in urednik strani Gorenjski kraji in ljudje Andrej Žalar; predsedniku skupščine Kamna Gorica Andreju Potočniku in predsedniku skupščine Lancovo Janezu Kunčiču...

Zrebanje je vodil novinar Vine Bešter, zreba pa je prirščna (v programu) Mojca Koselj. V soboto so bile nagrade vredne okrog 750 milijonov, danes so menda že več kot staro milijardo...

sije, predvsem socialna. Letos dela ne bo nič manj. Vežice morajo biti zgrajene, pa tudi vse ostalo, predvsem čistoča, okolje... Čaka pa nas še ostali del referendumskoga programa...

Vinko Fister: »Lani smo zares temeljito obnovili dom. Vsem, ki so nam pomagali, še enkrat hvala. Pa tudi na cestah smo nadaljevali tradicijo urejanja. Te nas čakajo tudi letos; med njimi je tudi most. Pa igrisce bi radi in gasilski dom. Mislim, da bodo krajanji tako sodelovali, kot so doslej. Vso povabilo pa tudi našemu tajniku Zdrav-

počasi poraja podjetniški duh, vse več je zasebnih prodajal, kako gledate nanje?«

Razvoj gre pač naprej, spočetka bodo to predvsem manjše prodajalne, družbene pa se bodo bolj usmerile večje samopostrežne prodajalne, markete in blagovnice. Tudi drugod po svetu je tako.

M. Volčjak

Lepa prodajalna na Lancovem

Lancovo, 18. marca - Gost novinarskega večera je bil tudi Miha Rezar, direktor trgovskega podjetja Specerija Bled, ki ima na Lancovem prodajalno. Ogledala sem si jo ob svojem prihodu in moram reči, da je res lepo urejena, kakor je v celoti lepo obnovljen krajevni dom, ki je še pred leti kaže betežen obraz. Krajanji in Specerija so našli rešitev, ki koristi prinaša obema, Specerija je namreč postala lastnik prostora in bila s tem pripravljena vlagati vanj, krajanji pa boljšo trgovino. Miha Rezar je na novinarskem večeru odgovoril na nekaj vprašanj.

»Trgovci ste dolga leta tormali, kako slabovam gre, zdaj pa ste utihnili. Ali to pomeni, da ste obupali ali pa vam gre tako dobro?«

»Ne eno, ne drugo, res so se za nas razmreje nekoliko izboljšale, toda strahotno nas mučijo stroški.«

»Specerija je pri vrhu lestvice poslovne uspešnosti gorenjskih trgovcev, v tem je skrivnost vašega uspeha?«

»Skrivnosti ni. Uspeh dosegamo samo s prizadevanjem deloma celotnega kolektiva.«

»Ne bom vas spraševala, kako so ljudje zadovoljni s prodajalno na Lancovem, saj to sami najbolje vedo, sprašujem vas, kako ste vi zadovoljni z njim?«

»Zadovoljni smo s prometom, želimo pa si, da bodo krajanji na trgovino vzel za svojo, jo vzljubili in prinesli vanjo še več denarja.«

»Ce ga bodo imeli?«
»Speceriji naj ga namenijo.«

»Kakšni so vaši načrti, nameravate odpreti kakšno novo prodajalno?«

»V tem srednjeročaju smo zgradili trgovino v Zapužah, v Zasipu, obnovili smo jo na Lancovem, v zaključni fazi je v Ljubljnem, gradimo trgovino v trgovskem centru na Bledu. Eno leto pa bomo moralni žrtvovati obnoviti trgovino, ki že dolgo obratujejo.«

»Po sprejetju nove sistemske zakonodaje se

Radi bi sodobnejšo prodajalno

Lancovo, 18. marca - Pogovoru z direktorjem blejske Specerije je takoj sledil pogovor z Gabrijelom Mežanom, direktorjem blejskega tozda kranjskih Živil. Na tokratnem novinarskem večeru na Lancovem sta bila torej s področja gospodarstva

dobnejo, še lepše urejeno prodajalno. Zato bomo glede tudi nano, čeprav je bila že dvakrat obnovljena, saj je na spisku ne najbolj lepih prodajal.

»Da vas ne bo prehitel kakšen zasebni prodajalec, kako pa vi gledate na zasebne prodajalne, ki jih je vse več?«

»V radovljiški občini trgovska konkurenca obstaja že sedaj, zasebnih prodajaln pa bo verjetno dosti, saj že slišimo, koliko jih bodo odprli. Zaradi tega se bo izboljšal odnos prodajalcev do kupcev, tudi tistih, ki so že zdaj v prodajalnah, ustrežljivost bo vsekakor večja, kupci pa bodo imeli večjo možnost izbire. Pri tej stvari pa je problematično, da nimamo enakih pogojev gospodarjenja, enakih obveznosti, v družbenem sektorju jih moramo do pike izpolnjevati, zasebniki pa jih včasih tudi obidejo, to pa se jima nato seveda nekje pojma, tam pa nato izvira hvala.«

»To imate prav, obveznosti res niso enake, vsaj na začetku ne, pričakovati pa je moč, da bodo zasebne prodajalne bolj obdavčene, ko jih bo več.«

Najstarejši vaščan Lancovega je 94-letni Janez Urh, Pužmanov ata, ki se je na Lancovo preselil iz Poljanske doline, iz Zapreval. Janez je izredno prijeten mož, se vedno trdnega zdravja, hudošenu in poln dobitvijo.

Pužmanov ata je vse svoje življenje trdo delal; že kot mlad fantič, komaj šest let star, je pesel po starem vrhu, kjer so imeli zemljo. Potem je moral s trebuhom za kruhom, ko pa je odrasel, se je odločil, da začne na svoje. Kupil je domačijo na Lancovem, si ustvaril družino in pridno kmetoval. Danes prijazni Pužmanov ata, ki je zares užival na našem skupnem večeru v dvorani na Lan-

covem, pravi, da recepta za dolgo življenje pač ni. Priden mora biti in se ne vdajati razvadam. Sam nikoli ni kadil. Pravi, da je samo enkrat poskusil, ko je bil še čisto majhen: potegnil je iz očetove fajfe, pa mu je bilo tako slabo, da se tobaki ni več nikoli poltol. Mladim le svetuje, da bi bolj ubogli in da ne bi bili tako svojeglavi.

Pužmanov ata, ki ga včasih le malo daje revma, a se, kot pravi, »tako presiri«, prezivlja dneve ob svoji kravici, naseka malo drv, malo poleži, pa je dan naokoli. Sosedje ga imajo radi in ga tudi večkrat obišejo. Še veliko zdravja, Pužmanov ata! D. S.

glede na našo davčno prakso tako lahko sklepamo?«

»Nimam kaj dodati. Rad bi se zahvalil krajanom za povabilo, rekel, naj nam pri nakupih ostanejo zvesti, saj bodo nam s tem pomagali in upravili sodobnejšo prodajalno v Kamni gorici.«

M. Volčjak

Pužmanov ata je prava korenina

94-letni Janez Urh je najstarejši vaščan Lancovega, še vedno trdnega zdravja in hudošenu.

Najstarejši vaščan Lancovega je 94-letni Janez Urh, Pužmanov ata, ki se je na Lancovo preselil iz Poljanske doline, iz Zapreval. Janez je izredno prijeten mož, se vedno trdnega zdravja, hudošenu in poln dobitvijo.

Pužmanov ata je vse svoje življenje trdo delal; že kot mlad fantič, komaj šest let star, je pesel po starem vrhu, kjer so imeli zemljo. Potem je moral s trebuhom za kruhom, ko pa je odrasel, se je odločil, da začne na svoje. Kupil je domačijo na Lancovem, si ustvaril družino in pridno kmetoval.

Danes prijazni Pužmanov ata, ki je zares užival na našem skupnem večeru v dvorani na Lan-

Za vesel začetek in za dober konec, med programom pa za to, da se pogovori ne bi preveč vlekli, je skrbel ansambel Blejski sekstet s pevko Martino. Pa ne le to. Njihov nastop je bil potem še precej časa po prireditvi nagrada prebivalcem oziroma krajevnim skupnostima Kamna gorica in Lancovo, da so se lahko vrteli pozno v noč...

Program so v kulturnem delu (slika levo zgoraj) s skečema popestrili člani kulturno prosvetnega društva Lancovo, (slika desno zgoraj) flautistica Katarina Rožič, (slika levo) kitaristi Nataša Podobnik in Anica Simnic in (slika desno) seveda mama Mojca Koselj, ki je nazadnje še izzrebalala srečne dobitnike nagrad...

Nagrade so prispevali

Poleg glavnega pokrovitelja - Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske - so s sopokroviteljstvom oziroma z nagradami prireditve popestrili: Iskra Lipnica, Plamen Kropa, UKO Kropa, Živila Kranj, Koplast Cengle, Rajko Šolar - Umetno kovaštvo Kamna gorica, Elan Begunje, Sukno Zapuže, Almira Radovljica, Murka Lesce, Veznenine Bled, Iskra Otoče, Veriga Lesce, Kemična tovarna Podnart, LIP Bled, Gozdno gospodarstvo Bled-TOK Radovljica, Knjigovnica Radovljica, Specerija Bled, ALC Lesce, Surovina Kranj, PTT Kranj, Janez Pretnar Radovljica in seveda tudi Gorenjski glas.

Sproščajoč in hkrati umetniško kakovosten je bil tudi nastop moškega pevskega zbora Stane Žagar iz Kropje. Naj se jim zato še enkrat zahvalimo za zares lepo pesem...

ureja ANDREJ ŽALAR

Ni težko biti župan

S predsednikom radovljške občinske skupščine se je pogovarjala odgovorna urednica Gorenjskega glasa Leopoldina Bogataj.

»Ce bi bili vi urednik Gorenjskega glasa, o čem bi pisali, katerim stvarem iz radovljške občine bi dali največ poudarka?«

O čem bi jaz pisal? Moram reči, da nisem kakšen poseben pisek, vendar bi pisal, da je to občina pridnih in podjetnih ljudi, kar smo danes večkrat slišali, in podjetnost je vrlina, ki vleče te ljudi naprej in daje takšne rezultate, ki smo jim priča današnjem večer. Pisal bi o gospodarstvu, ki prav na račun te podjetnosti uspešno deluje in daje materialno podlago tudi za vse drugo, mogoče le v zdravstvu malo bolj škrilje, telesni kulturi smo slišali, da si morajo bolj sami pomagati. Skratka, pisal bi o bolj veselih, prijetnih stvareh, ki se v naši občini dogajajo.«

»Kaj bi lahko za ljudi iz Lipniške dolineše posebej povedali?«

Vse, kar velja za ljudi iz drugih krajevnih skupnosti, velja tudi za ta del naše občine. Tu so dobri, pridni ljudje, in da se v krajevnih skupnostih ljudje dogovorijo in uresničijo vse tisto, kar jim zboljuje življenje, kar jim prinaša večjo kakovost življenja. Kaj posebnega jim oblubiti ne morem. Poznam njihove probleme, s katerimi se srečujemo že vrsto let, in mislim, da se postopoma tudi rešujejo.

Ali je danes težko biti župan?

V tej občini ni težko biti župan. Ravno prej, ko sem se pripravljal na tole, sem razmišljal, da sem lahko kar ponosen, da sem

predsednik skupščine take občine, kot je Radovljica,« je reklo predsednik skupščine Radovljica inž. Marko Bezjak.

»Hvala in veliko sreče.«

Znajo ceniti naše delo

Ime Alpdom (strokovna služba radovljške stanovanjske skupnosti) je bilo na novinarskem večeru večkrat omenjeno, največkrat v povezavi z obnovno trgovino in celotnega doma. Kakšna je bila pri tem vloga Alpdoma?

Dobro sodelovanje stanovanjske skupnosti in njene strokovne službe, krajevne skupnosti Lancovo in trgovskega podjetja Špeceria Bled je prispevalo k rešitvi problema, ki je bil v kraju že nekaj časa pereč. Rezultat je znan: v domu na Lancovem je zdaj sodobna samopostežna trgovina, v njem sta dve stanovanji, dom pa je tudi sicer lepše in bolje urejen. V kraju so našo skupno zamisel lepo sprejeli in jo tudi dobro ocenili - lahko rečem, da bolje kot v nekaterih okoljih,« je reklo direktor Alpdoma Jože Kapus.

Na podoben način obnavljate družbenе domove in gradite (skupaj s trgovskimi organizacijami) poslovno-stanovanjske stavbe tudi drugod v Lipniški dolini in v radovljški občini. Kje, na primer?

»Podnartu smo zgradili stavbo, v kateri je devetnajst stanovanj, gostinski lokal in sodobna samopostežna trgovina. V Ljubljanskem že "nastaja" trgovina v osem stanovanj, na Mlinem gradita stanovanjska skupnost in blejski tozd Živil stavbo, v kateri bodo samopostežna trgovina in štiri stanovanja.«

Ne le na Lancovem, tudi drugod v Lip-

niški dolini je bilo v zadnjem času precej narejenega.

»Na Stocju v Kropi je bilo zgrajenih devetnajst novih stanovanj in urejenost dostopna pot do bloka. Na Lancovem smo organizirali komunalno opremljanje zemljišča, na katerem je bilo v zadnjih nekaj letih s pomočjo stanovanjske zadruge zgrajenih štiri deset stanovanjskih hiš. V Kamni gorici je Alpdom strokovno pomagal pri gradnji mrljških vežic, sodelovali pa smo tudi pri obnavljanju nekaterih družbenih domov.«

Čeprav so zdaj za stanovanjsko in tudi za ostalo gospodarstvo težki časi, pa gorenjska trma in zagnanost krajanov skupaj s strokovnim načinom reševanja problemov dajejo dobre rezultate. Vsaj v Lipniški dolini! Kaj načrtujete na tem koncu v prihodnosti?

»Ker ni denarja, moramo biti realni. Najprej bomo pripravili strokovne osnove za obnovo zadružnega doma na Srednji Dobravi, v katerem je tudi trgovina.«

C. Zaplotnik

pa je zbral 19 kandidatov, ki so končali tečaj za izprašane gasilce. Ti člani so osnovali gasilsko enoto pri radovljškem gasilskem društву. Leta 1982 smo ob krajevnem prazniku ustanovili samostojno društvo, v katerem je danes 59 članov.«

Katere naloge si je zastavilo vaše članstvo?

»Za letos načrtujemo začetek adaptacije prostorov za gasilski dom. V prihodnosti bo treba misliti na svoj orodni avto. Obenem bo treba skrbeti za širjenje članstva in gasilske dejavnosti.«

S. Saje

učence. In smo dobili možje, ki so nam v ponos: dr. Lovro Toman, dr. Lovro Pogačnik in Matevž Langus.

Bili pa so tudi možje, ki so veliko naredili, a so njihova imena odšla v pozabovo. Bilo je bogato kulturno življenje, prirejali so igre, imeli pevski zbor, odkupili so razpadajoči dom, nekaj let je zelo uspešno igral tamburaški orkester...«

D. Sedej

Nekoč v starih časih

65-letni Valentin Šparovec iz Kamne gorice opisuje, kako je bilo včasih v Kamni gorici. Obrt je cvetela, kulturno življenje je bilo bogato.

Valentin Šparovec iz Kamne gorice se je potrudil in sokrajanom pripravil zanimiv prispevek, ki ga je naslovil Nekoč v starih časih. Obenem pa je povedal tudi marsikaj kritičnega o pozidavi Kamne gorice.

»Življenje ljudi in Kamni gorici je bilo izrecno delavsko,« je dejal 65-letni Valentin Šparovec. »Živelji so zelo skromno in revno življenje, a bogato po delu, kulturni in prijateljstvu, medsebojnemu sožitju. Kamna gorica je imela tedaj svoje županstvo. Za župana so vedno izvolili moža, ki je bil finančno bolj močan, ki je imel med ljudjim zaupanje in je bil za županijo dober gospodar. Občina Kamna gorica je imela tudi veliko gozdrov in zemljišča... Tedaj so se hiše obnavljale in gradile po zamislih gospodarjev, brez vsakih dovoljenj in načrtov. To omenjam zato, ker se mi še zdaj zdi nelogično, zakaj je vsa ta posest prišla po osvoboditvi

Tovariš Pogačnik, kako stara je tradicija gasilstva v vašem kraju in koliko članov je nadaljuje danes?

»Naše društvo je bilo ustanovljeno 9. januarja 1899. Njegov prvi poveljnik je bil Ferdinand Udir, sedanji poveljnik pa je Beno Udir. V društvu imamo 107 članov, kar dokazuje priljubljenost gasilstva.«

Tina je bil Maistrov borec

Valentin Zupan je ob 90-letnici prejel tudi posebno priznanje skupščine občine Radovljica, saj je eden redkih še živečih Maistrovih borcev.

Zupan je nosilec številnih odlikovanj, tudi spominskega znaka 1918 in 1919, znaka, ki mu je bil podeljen ob 60-letnici teh bojev.

Valentina smo lani v našem časopisu v obširnem zapisu že predstavili, ko nam je orisal svojo bogato življensko in borbeno pot. Vsekakor je nemogoče, da bi nam Valentin lahko v bežnem pogovoru na Glasovem večeru predstavil vso svojo življensko pot in se spomnil vseh bojev Maistrovih borcev na Koroškem. Povedal je, kje vse je bil in poudaril, kako izredno so trpeli v letu 1918, lačni in izčrpani. Takoj, ko se je vrnil domov, pa je moral leta 1919 služiti redno vojsko. A s tem za Valentina Zupana še ni bilo konec vojn in borb: ko je prišla druga

svetovna vojna, se je takoj pridružil partizanom in bil v brigadi.

Tina, ki je klub 90. letom še vedno krepak in trdnega zdravja, prijeten sogovornik in prijazen mož, pravi, da generala Maistra osebno nikoli ni videl, a borci so o njem veliko govorili. Bil je povabljen v Maribor, na otvoritev spomenika generalu Maistro. Veljal pa je bil obisk predstavnikov radovljške občine, ki so ga nedavno tega s predsednikom skupščine občine prišli pozdraviti. Občina mu je ob 90-letnici podelila tudi posebno priznanje.

Prijetno se je pomenkovati z Valentino Zuponom, častivrednim in poštenim Slovencem, ki je v življenu veliko prestal in ki je vedno ostal zaveden in pokončen mož.

D. S.

Pisateljski prostor Polone Škrinjar

Lancovo - Predstavljati pisateljico njenemu domačemu občinstvu je pač nenavadno. Pa ne le zaradi knjig, v katerih opisuje prav ta gorenjski svet in ljudi v njem, pač pa tudi, ker Škrinjarjevo po njenih knjigah ljudje v tem koncu dobro poznajo; pa ne le po knjigah.

Polona Škrinjarjeva preden se je resno lotila tudi pisateljevanja, je nemalo ur posvetila tudi igranju na domačem odru na Lancovem, tudi režiji, celo nekaj iger je napisala za domačo igralsko skupino. Nekateri se bomo morda še spomnili Pustega gradu, Partizana Zaglobe, Karlince, oh, Karlince, Hiše na samoti, s katerimi so za-

igrali tudi na drugih gorenjskih odrih.

Ni ravno veliko pisateljev, ki bi jim uspevalo vsako leto izdati po eno knjigo. Polona Škrinjar pa, potem ko je s Pavlo, svojo prvo knjigo, tako uspešno stopila v slovenski knjižni prostor, neutrudno piše in se pojavlja z novimi in novimi knjigami.

»Res, v jeseni bo pri Prešernovi družbi izšla nova, osma knjiga, z naslovom Čas za roparice. Tudi v tej knjigi se držim okvirja, v katerem so nastajale vse dosedanje - ukvarjam se predvsem s težavami malega človeka, ki se bori za svoj prostor pod soncem. To življenje, kmetiško in delavsko, najbolj poznam, saj ga živim, to je vedno tudi tema mojega pisanja.«

Največja vrednost njenega pisanja je poleg tankočutnega povezovanja človeških tegob, želja in iskanj, prav v slikanju sedanjega časa, ki ga žive protagonisti njenih knjig: so zato njene knjige svojstven odsev življenja in časa, dokaj redek v sedanji slovenski književnosti.

Toda Škrinjarjeva ne bi bila taka, kot je, če ne bi imela v pisalnem stroju že nove knjige.

»Vračam se k domači povesti. Sprva je kazalo, da bo to nekakšna poetična zgodbica, pa se je zdaj izkazalo, da nastaja nekaj podobnega, kot so druge moje knjige. Motivika pa bo seveda drugačna. Najbrž ne gre dvomiti, da bo tudi knjiga, ki nastaja, zanimiva, pisana v svojskem pisateljevinem stilu, polnem neke trpkosti in obenem prepričanja, da je treba začete poti nadaljevati.

Lea Mencinger

Janez Šmitek, ki je s pripovedjo posegel v preteklost obej krajev oziroma krajev v obej krajevih skupnostih, se je sicer na začetku nastopa opravil zaradi pičlo odmerjenega časa. Vendar pa je zaradi zanimive pripovedi in nazadnje še z nasvetom, njegov nastop kar prehitro minil. Janez Cingle je na primer med njegovim nastopom presečen ugotovil, da je Cingletot rod tukaj doma že okrog 400 let...

Tudi različnih presenečenj na prireditvi ni manjkalo. Največje presenečenje so bile seveda nagrade, ki smo jih žrebali in podeliли na koncu. Vsem, ki so se na ta način pridružili slovenski prireditvi, priznani Kamni Gorici in Lancovu, še enkrat najlepša hvala. Presenetili pa so nas tudi domačini, ki so nam izročili spominsko darilo...

Vlečnica je kamnogoriški ponos

Sele zadnji dve zimi, ko se vlečnica na Brezovici zaradi pomanjkanja snega ni vrtela, ko Kamnogoričanom in okoličanom nekaj manjka, vedo, kako je ta, s trudom zgrajena naprava za kraj pomembna.

Vendar športnikom to ne jemlje volje. Smučarski center kanjio na osnovi sovlaganja in seveda prostovoljnega dela dograditi in zaočrkožiti poligon za vse smučarske panoge in sankanje, ga uporabljati za rekreacijo in vzgojo tekmovalcev ter strokovnih delavcev, si pomagati z umetnim snegom in zgraditi tudi večnamenski objekt. Smučanje mora postati slovenski šport številka ena, vsaj na Gorenjskem se kaže do govoriti, katere športe bomo negovali in ne več drobili denarja za vse mogoče ter vzgojo mladih športnikov spet prenesli v krajevne skupnosti, kot je to včasih že bilo. Lipniška dolina ima možnosti za šport in turizem, le da se tega premalo zavedamo, je dejal na pogovoru na novinarskem večeru podpredsednik Partizana Kamna gorica in vodja žičničarskega odbora Brane Kržišnik.

Kamna gorica in Lancovo imata nekaj osnovnih športnih objektov. V Kamni gorici je šport, predvsem odbojka, nogomet in pohodništvo, združen v Partizanu, na Lancovem pa športne organizacije še ni, kar ne po pomeni, da ni zanimanja zanimala za šport. Vendar se spominim, da je bil šport v teh krajih včasih še bolj razvit.

»Da, imeli smo močno atletiko, skoraj najmočnejšo na Gorenjskem. Kamnogoriški stadion je bil vedno poln, pri nas so trenirali atleti tudi od drugod in ker smo bili dobri, smo dobili več denarja in smo se lahko kar preživljali. Tekmovali smo ob zici v Ljubljani, bili dobri v odbojki, namiznem tenisu. Portoroški sklepi so marsikaj podrli, prav tako pa je življenje nasplah postalo drugačno. Vztrajamo, da zgradimo objekte, da bomo mladi in starejši lahko trenirali doma. Objekti so osnova in kar nekaj jih že imamo.«

Vaš ponos je vlečnica, ki ste jo praktično zgradili sami.

»Ideja je dolgo živelja, ker smo vedeli, da imamo za smučarje idealne pogoje. Leta 1975 se je vlečnica začrnila. Sprva si še sami nismo znali predstavljati, kako zahteva načina gradnje, vendar nam je uspelo, in sedaj, ko se ne moremo doma smučati, nam kar nekaj manjka. Ogromno smo naradili sami, ljudje so nam pomagali, pa tovarne in TKŠ Radovljica. Samo sidra in jeklenke smo kupili, vse ostalo pa je bilo naše delo. Pomagali so nam vojaki iz Bohinja in Radovljice in ljudje iz sosednjih vasi. Koliko je vse skupaj stalo, je težko reči. Velenje, vendar je postal objekt del nas, kot da bi bil res naš.«

J. Košnjek

ureja ANDREJ ŽALAR

PREJELI SMO

ODPRTO PISMO KRANJSKIM MLADINCEM

Spoštovanim bralcem v pojasnilo: v Kranju divja bitka za glasove volilcev. V toku so volitve novega predsednika OK ZSMS Kranj. Ali, bolje rečeno, naj bi divjala bitka, saj dogajanje počasi že spominja na farso.

Začelo se je tako spodbudno. Minile so kandidacijske konference, na katerih je bilo evidentiranih kar lepo število kandidatov za posamezne funkcije. Nekateri (med njimi tudi jaz – za podpredsednika), so kandidaturo sprejeli, drugi ne. Toda to, da sem kandidaturo sploh sprejel, mi je bilo bistveno zagojivo, čeprav le ustno, da bodo imeli vsi kandidati enake možnosti. Bil sem zelo razočaran, ko sem iz časopisa izvedel, da je predsedstvo opravilo »ozji izbor«, kar praktično pomeni predlog zaprte liste. Kam je izginilo tista demokratičnost ZSMS-ja? Pa ne da je obtičala nekeje v hodnikih kranjske občine? Zadevo je nato še popopralo dejstvo, da je edina kandidatka za predsednico v tem času že zaposlena na republiški konferenci. In končno: na kandidacijski konferenci občine so delegati ponovno potrdili vse kandidate. Z eno izjemo, ki je na konferenci ni bilo (mene), ker je ta izjema smatrala, da na njej nima smisla sodelovati (ker je farsa).

Tako bi želel predsedstvu OK ZSMS postaviti nekaj javnih vprašanj:

- Na čigav predlog (imel) je predsedstvo sploh šlo delati »ozji izbor« (do česar ima sicer pravico, ampak...)?
- Ali res verjamete, da se je z ponovnim uvrščanjem

vsih kandidatov na listo popravil vti demokratičnosti oziroma da imajo sedaj vti enake možnosti?

Ali je kaj resnice v govorcah, da edini preostali kandidat za predsednika sedaj kiče vse mogoče ljudi in jih preprečuje, da je ravno on »pravie?«

Kaj vas zadržuje, da za mesto predsednika ne ponovite kandidacijskega postopka?

Kaj vas zadržuje, da ob aktualnih dogodkih ne zavzemate javnih stališč?

Prosim za stališča predsedstva OK-ja ob:

prireditvi v Cankarjevem domu in gonji, ki je sledila,

– ali podpirate mnenje predsedstva mladine Slovenije,

– vaše mnenje o gradivu za demokracijo,

– vaše mnenje izrecno o večstranskih sistemih,

– vaše mnenje o mitingu, kjer milijon ljudi rjeve »hočemo orožje!«, predsedstvo pa to razglasa z »bratstvo in enotnost« torej malodane temeljskega sistema. (Mimogrede, da sedaj sem mislil, da je ščuvanje v nasilju kaznivo celo po mednarodnem pravu, a očitno nisem razmišljal samoupravno...)

Prosil bi za javno objavo vseh odgovorov na zahtevana uprašanja (enako za stališča)! Povsem bom zadovoljen tudi s čisto kratkimi konkretnimi odgovori.

Lepo vas pozdravlja
Brane Grims

P. S.

Da ne bo nesporazumov – če obnovite kandidaturo za predsednika nimam namena kandidirati. Le želel bi, da bi tudi kranjski DPO-ji začeli delati javno. Zahievam preveč?

A to je že bolečina, ki seže čez vso državo...

PODLISTEK, PISMA,

delikvence kot gosti predeli mesta. Tudi barbarska naselja z nizko gostoto prebivanja v predmestjih naših mest (Rakova jela, Tomačevo, Cesta dveh cesarjev v Ljubljani) izkazujejo mnogo višjo stopnjo delikvenčnosti kot jo je raznati v ljubljanskih soseskah mnogo viših gospodarstva. Šiška, Ruski car, nove Jarše.

Novi kranjski predeli mesta (Planina, Huje in Klanec) nimačjo nič večjih gospodarstva kot so v ljubljanskih novih stanovanjskih naseljih, prej manjše. Oboje je nastajalo v času večjih potreb po stanovanjih. Alternativa takri gradnji bi lahko bila sicer nizka gradnja, a bi zasegla površine, ki bi bile vsaj trikrat večje kot je današnji vzhodni del Kranja, segalo bi verjetno do Šenčurja.

Na tem mestu ni odveč upravati, katera vrsta gradnje torej zavzema več kmetijske zemlje, individualna ali blokovna?

Lahko predpostavimo, da bi Kranj v teh letih kazal pač manjšo zavzetost in skrb za organizirano stanovanjsko gradnjo. V tem primeru bi verjetno imeli večja barakarska naselja, kot se je to zgodilo mestom, kjer je bila skrb za stanovanjsko gradnjo v šestdesetih in sedemdesetih letih slabša kot v Kranju (Ljubljana, Sarajevo, Skopje).

Pri vsem tem je zanimivo, da so empirične raziskave o uporabnosti stanovanj v soseski Planina I., ki jih je v sedemdesetih letih izvajal Urbanistični inštitut SR Slovenije, prikazale relativno zadovoljstvo stanovalcev z bivanjem in da je večino negodovanja slišati od prebivalcev, ki ne bivajo v tem naselju.

Tako ni, da bi na osnovi enega vzkoka na sestanku o povečanih mlađinskih delikvenca v Kranju, kar sklenili, da je bila gradnja na Planini »velika Kranjska napaka«, že zlasti ne tedaj, ko ne poznamo vzrokov, potreb in razmer v dobi, v kateri je to nastajalo. Tudi štrajk Gradbinca in padec industrijske proizvodnje v Kranju ne bi povezoval z gospodarskim naselitvom na Planini, kajti za današnje stanje gospodarstva ni kriva industrija iz petdesetih, šestdesetih ali sedemdesetih let, pač pa nihov zaostanek v nenehni spremembi, torej v lastnem razvoju.

A to je že bolečina, ki seže čez vso državo...

Marjan Bežan

ČE SE NE BOŠ UČIL, BOŠ - NATAKAR

Polemiko o članku Če se ne boš učil, boš - natakar (Gorenjski glas - 21. februar) bi lahko začel v istem slogu, kot so jo začeli trije podpisani (Jože Pogačar, Justi Erčulj in Mojca Košnik) pod »odnev« Če boš pristranski, boš - C. Zaplotnik (Gorenjski glas, 10. marca) in bi zapisal »Če boš (provokativni, pristranski, žaljiv itd.), boš - ...!« Toda to ni moj namen – tudi zato ne, ker so ocene, kaj je provokativno in kaj ne, kaj žaljivo in kaj ne, kaj pristransko in kaj ne,

slabo reklamo delajo najprej dejstva (stevilke, podatki) in še posebne (subjektivne) in ker objektivne novinarstvo ni. Celo v vestečki, v komentarju (razmišljaju) pa še posebej, je nekaj osebnega, nekaj pisčevega »jaza«.

Če začnem polemizirati z vsemi »odnevom« v tistem delu, kjer se sprašujete, iz »kdo ve kakšnih razlogov« sem objavil članek tik pred vpisom na srednje šole, vas lahko pomirim: iz nobenih mračnih, temnih ciljev, ampak zgorj zato, ker je letno poročilo, vase šole tedaj (februarja) obravnaval radovljiški izvršni svet. In zanímivo – nekateri njegovi člani so se v razpravi »spotaknili« ob iste številke in ob isti problem kot jaz – ob kakovost vpisa, v učni uspeh v prvem letniku in tudi ob podatek, ki verjamem, da je boleč, a kakorkoli ga obračam, je isti: od generacije 143 dijakov in diakinov, ki so bili izrečeni lanskii generaciji prvega letnika, je mogoče najti smiselnovezavo.

Da ne bi pretiravali pri precej imaginarnem pojmu osvečenosti, samo tote: med osvečenostjo, učnim uspehom in podatki o štirih izključenih in 103 vzgojnih ukrepnih (ob vsega dveh povalah), ki so bili izrečeni lanskii generaciji prvega letnika, je mogoče najti smiselnovezavo. Vsaj jaz sem jo našel. Sicer pa: tudi sam sem bil dijak in približno vem, kako je z osvečenostjo.

Ne vem, zakaj bi bila blejska šola zame manjvrečna. V preteklosti sem že nekajkrat javno »zastavil« besedo za rešitev pro-

storske problematike, za uvedbo smeri tehnika streže in za premostitev finančnih stisk pa tudi sicer sem se že večkrat prepričal, da res potrebujemo dobre natakarje in dobre kuharje. Ker sem v članku izpostavil le en problem, problem kakovosti vpisa in z njim povezanega učnega uspeha, in ker so na ta problem opozarjali tudi na seji izvršnega sveta, sem – razumljivo – iz letnega poročila uporabil le tiste podatke, s katerimi sem ta problem najbolje opredelil. Verjamem pa, da bi vši na šoli raje slišali besede o prizadevanjih in uspehih (kar je povsem človeško – tudi jaz imam raje pohvalo kot grajo), ne pa o kakovosti vpisa, o učnem uspehu v prvem letniku, o izrečenih vzgojnih ukrepih...

In kar me ob vzhodnjem reagiranju najbolj pomirja, je prav to, da so podatki v članku točni in da je bilo (po odnevnu sodeč) le moje razmišljjanje pristransko. Razglabljati o tem, ali je bilo res pristransko ali ne, se mi zdi nesmiseln, ker je vsako razmišljjanje (mnenje) osebno, subjektivno in kot tako tudi pristransko in ker tudi ni – kot že rečeno – nekih natančnih meril, kaj je pristransko in kaj ne.

Cvetko Zaplotnik, novinar

IZ ZGODOVINE

Ivan Jan Ti NOB (48)

Valvazorjeva mama in Cankarjev bataljon pod Stolom

Beseda je o Kristini Pečar, partizanski mati in njenih hčerkah Zlati in Majdi, ki so tudi v času okupacije vse do aretacije 11. aprila 1943 oskrbovale Valvazorjev dom pod Stolom. Z njihovim imenom je vezana tudi Jeseniška partizanska četa, ki se je v tej okolici zadrževala vse do sredine decembra 1941 in nato še dva meseca, ko je bila 20. februarja 1942 sred zime izdana in napadena. Tudi na pomlad 1942 se je veliko zadrževala v okolici Valvazorjevega doma, vseskozi pa je bila v tesnem stiku s Pečarjevo mamo in njenima hčerama, ki so bile v vsestransko pomoč. Veliko so tvegale, kajti to so bili najtrši časi gorenjskega partizanstva. Poleg obveščanja, vzdrževanja s terenom in s sorodniki partizanov, ki so bili v teh trdih dneh, dokler niso bili izgnani, poglaviti in redki podporniki s hrano, so Valvazorjeve ženske sodelovali tudi na drugačne načine. Dne 17. aprila 1942 je borec te čete, Tone Matoh Štepsel sredi Jesenic nadvise drzno justificiral nemškega župana Karla Luckmannia, nevarnega preganjalca partizanov in njihovih sodelovalcev ter svojcev. Pištolo, s katero je streljal atentator, sta iz planinskega doma z Lubnika prinesli prav Pečarjeva mama in hčerka Zlata, kar tedaj ni bilo ravno lahko. Nemci so nadzrali vso okolico.

Sicer pa so okupatorjevi policisti zaradi sumov in tudi izdajstev večkrat prihajali v Valvazorjev dom in v njegovo okolico ter stikali z partizani. Vendar so bili le vedno pravocasno obveščeni o nevarnosti. Ko je že ozelenelo in je bilo mogoče pasti živino, je neko noč tisoč prišlo v Valvazorjev dom 30 policistov, ki so se poskrbili okoli doma. Tedaj Pečarjeve niso smečnikamor ven, vendar so bili o nevarnosti tudi v tem primeru borci jeseniške čete kmalu obvezni, kajti Pečarjeve so bile zelo iznajdljive.

Imele so nameč tudi kravo, ki je nosila zvonec in se pasla okoli doma. V njen zvonec so skrile na listek napisano sporočilo za četo, ki je tabirila kakih deset minut hoda od doma. Pognale so jo v to smer in borci so tako prišli do sporočila v zvoncu. Nevarnost je bila takrat res velika, saj so se policiisti v domu zadrževali kar tri tedne.

Tako sodelovanje s partizani je Pečarjeva mama s hčerkama vzdrževala tudi potem, ko je bil 20. junija 1942 v bližini ustanovljen tudi 1. bataljon Gorenjskega odreda – Cankarjev. Sodelovanje je bilo zelo plodno in v tem času je Pečarjeva mama spoznala tudi nekaj izdajalcev, prejšnjih partizanov, ki so vedeli, da so pri njih tiskali tudi partizanske letake, ki sta jih hčerki odnašali v dolino. Izdal jih je deserter Anton Lipovec-Višinski, ki je neke februarje 1943 kar v nogavicah pobegnil k žirovinskemu orožnikom. Le-ta je sprožil vrsto izdajstev in tako so 11. aprila 1943 odgnali tudi Valvazorjeve ženske. V begunjskih zaporih so vse tri hudo mučili, najbolj pa mama Kristino. A tudi, ko so izdajalca Višinskega pripeljali v njen bunker, kjer je ležala že vsa razbita in ji je pred gestapovci našel njena in hčerkina dela v korist partizanov, ni klonila. Izdajalcu je v brk celo rekla, da ga sploh ne pozna. Potem so jo spet mučili do nezavesti in jo vrgli v samico. A ne ona ne hčeri niso klonile. Bile so zgled trdnosti. Gestapo iz njih ni iztisnil nobenega priznanja, nato pa so jih odpeljali v uničevalni Auschwitz. A tudi to trpljenje jih ni uničilo: vzdružale so in se po osvoboditvi vrnila domov. Mama in hčerka Majda sta zdaj že dolgo pokojni, Zlata pa živi.

Prihodnjič: »Dolomitska izjava« in Gorenjska (1. marec 1943)

»PLANINA JE VELIKA NAPAKA«

Gorenjski glas, 24. 2. 1989

V vašem časopisu je izšel članek s tem naslovom, v katerem pisič M. Volčak obravnava mladinsko prestopništvo v naselju Planina in ga povezuje s tipom in gospodarsko naselitvijo ter proglaši za »veliko Kranjsko napako«. Na koncu članka pa temu prida še »industrijo, ki je vse bolj na tleh« in nedavni štrajk Gradbinca. Skratka vse, kar se povezati da in ne da, da bi na koncu izpadel splošni »podan«. Res je v naselju večjih gospodarstev,

PREVEDLA E. T. in I. P.

UPOKOJENEC ZVEZNEGA RAZREDA

1

Dnevniki, pričevanja očividcev, spomini... Vsak zgodovinar ve, kako nujno nam je to potrebno, da bi občutili utrip preteklih časov, razumevali psihologijo posameznih ljudi in celotne družbe, ki naj bi se prežela z duhom resnične zgodovinske družbe. Tistih, ki dokazujejo, da je skoraj desetina prebivalstva, ki »živi vse bolj in veselje« postala boljše, da je življenje postalo veselje in najbolj tragičnih letih zgodovine sovjetske družbe. Tistih, ki dokazujejo, da je skoraj desetina prebivalstva, ki »živi vse bolj in veselje« postala sovražnik ljudstva. Ali tistih, ki dokazujejo o uspehih razvitega socialističnega zavoda v letih zastopa in porastu kritnih pojavov...

A glej parados! Izkaže se, da tudi obdobja, ki je oddaljeno od našega časa komaj 50, 40 ali 20 let ne moremo razumeti brez te vrste virov, čeprav imamo na razpolago cele gore dokumentov. Uradnih dokumentov, ki nam jih ni težko najti pri prelistavanju sivega časopisa. Samo tako je pravzaprav mogoče oceniti zgodovinske dogodke in procese s kar največjim približevanjem resnic. Še posebej je to pomembno za tiste, ki se razteza v globino stoletij. Ker – kolikor daje nam se pogled, tem manj dokumentov imamo na razpolago...

Tako kot pisma na leseni skorji, ki so jih našli arheologi v Novgorodu, tako kot redke dnevnike ljudi iz 18. in začetka 19. stoletja, tako je tudi danes nujno potrebno ohranjevati li-

ste naše preteklosti, si pomagati s pričevanjem očividcev in udeležencev dogajanj. Seveda ne smemo pozabiti na njihov subjektivni pristop – ta pričevanja so neizbežno omejena z osebnim razumevanjem in videnjem. (Ne govorim o zavestnem odklonu od principa: »samo resnica, vsa resnica, nič drugača razen resnice.«)

Vsak bralec ima pravico, pa tudi dolžnost, da primerja, proučuje, da sam analizira prebrano in da pride do svojih zaključkov. Sedaj ko so strani listov in časopisov polne snovi na temo naše zgodovine, nam to ne bo tako težko. Na žalost pa pisci nepoznavanje dejstev često nadomeščajo z izmišljanimi, nepreverjenimi govoricami in samovoljnimi predpostavkami. Kot je npr. vest, da naj bi N. S. Hruščov med poletom iz Picünde v Moskvo oktobra 1969 menda prosil pilota, naj pristane v Kijevu.

Dnevniki Sergeja Nikitina Hruščova, ki se sedaj izpostavljajo pozornosti bralcov so bili napisani v drugi polovici šestdesetih let. V tem je njihova posebna vrednost. Spomini, napisani danes bi bilo nujno odražali današnje stanje družbenih misli. A dnevniki so bili napisani, kar rečemo, za predal, in nikar niso bili pred

Klarisa Jovanović, prevajalka iz novogrščine

NEZNANA SOSEDA - SODOBNA GRŠKA KNJIŽEVNOST

Tržič - Morda res ni nikogar, ki ne bi vedel za Homerja, toda že anketa med rednimi obiskovalci knjižnic bi pokazala o našem poznavanju sodobne grške književnosti velike praznine. Kakšna je sodobna grška književnost, koliko velja v evropskem in svetovnem prostoru - to je skorajda rezervirano za poznavalce; morda bi se kdo še spomnil grških Nobelovih nagrajevcev za literaturo - in konec.

V bistvu si novogrška književnost počasi in mukom utira pot med slovenske bralice, je že v spremni besedi k romanu Otok v luninem popku grške književniki. Drakodaidisa zapisala prevajalka Klarisa Jovanović. Pa gendarie za državo, ki ji takoreč kukamo čez mejo. No, ob tem seveda kaže takoj postaviti tudi vprašanje, koliko pa kaj grški bralec pozna našo jugoslovansko in morda še posebej slovensko književnost, koliko se naše knjige prevažajo v grški jezik in podobno.

»Iz grščine je sicer prevedenega kar nekaj,« meni Klarisa Jovanović, prevajalka, sicer pa profesorica na kranjski osnovni šoli Bratstvo in enotnost, ki se je uvrstila med slovenske prevajalce iz grškega jezika predvsem z že omenjenim Drakodaidisovim romandom.

»Sodobno grško književnost spoznavamo bolj po kapljicah. Prevajalcev ni ravno na pretek. Toda za to, da bolj malo poznamo sodobno grško književnost, ni razlog v pičlem številu prevedenega, pač pa po moje bolj v dosedanjem manj posrečenem izboru. Od novogrškega romanopisja smo doslej bolj poznali le Kazantzakisova romanoma Kapitan Mihalis in Aleksej Zorbas. Pisatelj pa je znan tudi po romanu, po katerem je bil posnet sporni film Poslednja Kristusova skušnjava. Sicer pa je bil izbor knjig v petdesetih letih za našega zahtevnejšega braleca že povsem nezanimiv. Pri pesnikih je bil izbor bolj posrečen, nekaj tudi zaradi prevodov Nobelovcev Seferisa in Elitisa.«

Se vam zdi, da senca starogrške kulture zakriva sodobni izraz grške književnosti?

»Zdi se, da je tako, kar pa seveda ne more biti za prodor sodobne grške kulture v svet nobena usluha. Starogrška kultura je fenomen, tega danes enostavno ni več

nikjer, nobene kulture ni mogoče primerjati s tem. Zato je domala krivčno ne poznati sodobne grške kulture in seveda književnosti. Gre za živahnog dogajanje v literaturi, veliko je dobrih pisateljev, dramatikov, kar pa pri nas poznamo še manj. Grški prodor v evropski literarni prostor je očiten, pri nas pa se še bolj mačehovsko obnašamo tako do te, kot tudi do vseh drugih manjših in manj znanih književnosti. Enostavno ne vzamemo radi v roke knjige, ki ravnove ne prihaja z zahoda.«

Kaj pa zadnje čase, se stvari kaj popravljajo?

»Drakodaidisov roman je bil preveden zelo hitro, štiri leta po izidu so ga imeli tudi že slovenski braclci. Gre za pisatelja znanega tudi v evropskem prostoru, vse njegove knjige se prevajajo v evropske jezike, največ v francoskega. Originalen naslov romana je Po slednih predstavah, govoriti pa v več povsem samostojnih zgodbah o zgodovini otoka Sveti Mavre. V bistvu gre za predstavo, za fiktivno zadevo, ki se odvija pred bralcem...«

Menda že prevajate naslednji sodobni grški roman?

»Prevedeno je pravzaprav le nekaj odlokmov iz romana Mesečnik Margarite Karapanu, slišali pa smo jih v oddaji o izbrani prozi na ljubljanskem radiu. Upam, da bo toliko časa, in tudi druge okoliščine so pomembne, da bo prevedena tudi vsa knjiga. Mesečnik je bil pred časom na francoskem knjižnem trgu proglašen na knjigo leta, lepo bi bilo, da bi knjigo v celoti spoznali tudi slovenski braclci.«

Prevedli ste tudi kar nekaj grških ljudskih pesmi?

»Zame so bile grške ljudske pesmi pravo odkritje. Zdi se mi, da so daleč od tiste preprostosti, kar si navadno predstavljamo pod

ljudsko pesmijo. Popolnoma jih lahko enačimo z umetnimi pesmimi. Sicer pa so bile grške ljudske pesmi, pa tudi srbske ljudske pesmi, odkritje že za nemško romantično, prevajal jih je na primer celo Goethe. Pri nas jih je nekaj prevedel tudi Stanko Vraz, vendar pa so bile objavljene šele dolga leta kasneje, menda leta 1952. Tudi to kaže, kako malo se zanimamo za druge manjše književnosti, sami pa se prav tako pritožujemo, da se naša kvalitetna dela tuja književnost premalo meni.«

Ste prevajali tudi kaj iz slovenske in grščine?

»Dosej še ne, sem pa že mislila na to. Vendar bo treba še malo bolj spoznati grški jezik, potrebno bi bilo še kakšno leto bivanja v Grčiji in še kaj. Vem, da je naših knjig prevedenih zelo malo. Poznamo seveda Andriča, Šćepanovića, tudi Kiša, nekaj slovenske mladinske literature je prevedene, več pa nimam podatkov. Mislim pa, da je tudi zanje naša književnost bolj neznanaka.«

Kako je sploh naneslo, da ste se lotili prevajanja iz grščine?

»Ko enkrat poznal jezik, pride do tega kar spontano. Prevajam tudi iz francoščine, vendar se pri nas veliko prevajalcev ukvarja s tem, zato sem se obrnila h grščini, ki je razmeroma neznano področje, malo prevajalcev se s tem ukvarja. Tekstov imam prevedenih že kar nekaj, objavljenega pa bolj malo. Še največ sem prevajala za literarne oddaje na Radiu Ljubljana.«

Včasih v nas spi neko zanimalo za drugo deželo, nagnjenje do jezika, kar odkrijemo popolnoma slučajno. Je bilo tako tudi z vašim spoznavanjem grškega jezika?

»Od nekdaj me je zanimala mediteranska kultura, še posebej v povezavi z bizantinsko civilizacijo, vemo, da je ta pustila svoje kulturne sledove vse do Istre. Zanimala me je orientalistika, pa arheologija, toda določila sem se za študij francoščine in primerjalne književnosti. Po spletu okoliščin sem študij nadaljevala v Grčiji, končala pa spet v Ljubljani, kjer sem zacula. Ko pa sem dobila Zametovo štipendijo, sem novogrščino seveda lahko študirala v matični deželi.«

Zanimal pa vas je tudi drugi obraz grške kulture, ki ga slučajni obiskovalec dežele manj opazi, ali pa sloh ne.

»Res, zame je bilo še eno zanimivo odkritje grška ljudska glasba, ki ima bogato in razvijeno izročilo. Leto dni glasbenega šola je bilo poleg vsega drugega študija jezika dovolj za določen vpogled v to glasbeno bogastvo, ki obsegajo tri deset tisoč zapisanih pesmi v bizantinski in obenem v evropski glasbeni pisavi, pa vendar premalo za temeljitejše poznavanje...«

Lea Mencinger

Koroška likovna informacija

STIK Z ZEMLJO

Kranj — Razstava del koroškega slikarja Franca Bergerja v Mestni hiši v Kranju pomeni nadaljevanje že tradicionalnega kulturnega sodelovanja med Beljakom in Kranjem, sodelovanja, ki je predvsem po zaslugu tamkajšnje mestne galerije in njenega ravnatelja Adolfa Schehera preraslo v prava prijateljska srečanja med našimi in koroškimi umetniki in postalo vir za medsebojno izmenjavo likovnih informacij.

Franca Bergerja poznamo po številnih stikih z našimi primorskimi umetniki, po prireditvah, ki potekajo pod okriljem skupnosti Alpe-Jadrana, predvsem pa kot organizatorja velikega biehalnega likovnega srečanja Ex tempore v Beljaku, na katerem sodelujejo v velikem številu tudi naši gorenjenki in ostali slovenski slikarji.

Občutek notranje afinitete do določenega predmeta, nekega individua ali pokrajine, navaja nemalokrat umetnika, da skuša prenesti v umetniško obliko ne samo njihove estetske, razpoloženske, skratka duhovne vrednote temveč tudi materijo, ki na najbolj viden način oblikuje izbrani slikarski predmet. Prav to se je posrečilo Francu Bergerju, ki nam je npr. na lanskoletni razstavi v galeriji Insula v Izoli v avtentičnem materialu odkril istrsko zemljo in morje, ki ju sestavljajo kamnita tla, rdeča prst, sol in vse drugo, v našem primeru pa človeka – delavca skupaj z materiali, ki predstavljajo del njegovega delovnega okolja. Te elemente, zmlete v prah, slikar prepoji z vezivom in če je potrebno tudi z barvo in tako pridobljeno maso polagaj na podlogo. Strukture, ki pri tem nastajajo, imajo sicer v formalnem pogledu nemalokrat abstrakten značaj, vendar materija preglesti njihovo neoprijemljivost in v gledalcu ustvarja včasih vizualne neposrednosti in haptičnosti. Tako nastala slika postane dejanski odmev in simbol krajine, predmeta ali individua oz. ambienta, ki ga obdaja, saj je prezeta z materijo, ki jo slikar črpa iz tal, iz okolja in jo plemeniti s svojo ustvarjalnostjo.

Neposreden kontakt z zemljo, s predmetom, z njegovim materialno substanco, ki razkriva in potrjuje tako ali drugačno slikarjevo navezanost nanj, opredeljuje Franc Bregar iz izrazom kontaktivizem. Prenos duhovne substance z materialno ali obratno daje slikarju neslutene možnosti likovnega izraza, še posebej, če zmore povezati materialno strukturo predmeta z barvo, s čimer povečuje njegove izrazne vrednosti.

Ustvarjalni koncept, ki ga v svojih delih uveljavlja avtor, ni v razvoju vezan le na eno vrst materije, lahko postane univerzalen, skoraj neizčrpken, prenosljiv na mnoštvo živega in mrtvega sveta. Prav v tem se skrivajo razvojne možnosti Bergerjevih likovnih prizadovanj.

Cene Avguštin

Novo na knjižni polici

DRUGA SMRT J.B. TITA

Iz zbirke Aktualno Državne založbe Slovenije, uredil jo je Miha Kovač, opremil Vili Vrhovec, Ljubljana 1989, cena 39.000 din.

V paketu novih knjig iz zbirke Aktualno so v knjigarnah pred kratkim časom dobili na police delo dr. Slavko Žižka Druga smrt Josipa Broza - Tita. Za žepno izvedbo zapisanih misli je značilen izbor večinoma že objavljenih tekstov v Mladini, Telexu in ljubljanskem Dnevniku. V tem pogledu Žižkovo delo na prvi pogled spominja na Janšovo Na svoji strani. Paralele so še toliko vidnejše, ko

preberemo 149 strani razmišljaj človeka, ki se v javnosti zadnje čase redno pojavi s svojimi lucidnimi in teoretično podprtimi članki. Knjižica Druga smrt Josipa Broza - Tita bralec pravzaprav ponuja v razmislek avtorjeve ocene različnih družbenopolitičnih dogodkov, ki so posredno ali neposredno vezani na ljubljanski proces in tem smislu si tudi razlagamo tri poglavja - Amerika (zapisi pred aretacijo in sojenjem JBT), Proces (neposredne reakcije na proces), Grad (zapisi iz jesenskih mesecev).

Če smo že omenili "Janšovo stran", potem velja to storiti še enkrat, kajti tudi Žižek je svoje tekste objavil v knjigi v svoji izvirni obliki, ali kot pravi sam, kljub temu da se že da-

nes, nekaj mesecev po njihovem nastanku, v njih marsikaj prikazuje kot napaka ali naivnost, gorovijo o pogledih v nekem trenutku.

V sklopu knjig, ki so že prišle na knjižni trg (še bodo), smo tako z Žižkovim zbornikom dobili novo oznako dogodkov, katerih tok je v veliki meri pripravljen k demokratizaciji partijske oblasti in s tem odprti prostor demokratičnim pobudam, javni besedi ljudstva.

Ob (ponovnem) prebirjanju Žižkovih članakov bralec verjetno ne more mimo tega, da se ne bi spomnil današnjega dne. Bo potem z možnostjo ene same potote vsa "moč" demokratične javnosti od Nove revije in Odbora naprej izbrisana?

V. Bešter

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikar **Milan Batista**. V kleti iste hiše je na ogled razstava grafik in slikarskih objektov akad. slikarke **Tanje Špenko**. V galeriji Mestne hiše se predstavlja koroški slikar **Franc Berger** iz Beljaka. V Gorenjskem muzeju, Tavčarjeva 43, razstavlja akad. slikarka **Vida Fakin**.

V Prešernovem gledališču bodo jutri, v sredo, ob 19.30 uprizorili E. Filipčiča **Božansko tragedijo za red sreda II, od IX. do XII. vrste in balkon**. V četrtek ob isti uri bodo predstavili ponovili za **red četrtek II, od IX. do XII. vrste in balkon**.

V Carniumu, Delavski dom, vhod 6, bo v četrtek, 23. marca, ob 20. uri potopisno predavanje z diapositivi: **Nepal, Indija**. Predavata J. Sinobad in H. Pivk.

V stavbi **Aerodroma** Ljubljana so na ogled vitraž oblikovalke **Helene Sajn**.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je odprta razstava **Slovenske ljudske vezenine**.

V razstavnem salonu **Dolik** so na ogled slike akad. slikarke **Jane Dolenc**.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja na Mestnem trgu odpirajo danes, v torek, ob 19. uri razstavo del **akad. kiparja Toneta Lapajneta**.

V salonu pohištva Alples v **Železnikih** razstavlja **Maja Šubic**.

KAMNIK - V razstavišču Veronika je na ogled **razstava fotografij** z naslovom Takšno te srečujem članov Foto kino kluba Mavrica iz Radomelj.

Za šesti koncert te sezone, ki ga je pripravila kranjska glasbena šola, je pripravljen zanimiv program z deli P. Ramovša, W. A. Mozarta, J. Iberta, R. Marosa in H. Tomassija.

Glasbeno skupino Novi ljubljanski pihalni trio sestavljajo glasbeniki stalno zaposleni v orkestru ljubljanske Opery: Dušan Jovanović (oboja), Darko Brlek (klarinet) in Zoran Mitev (fagot).

KONCERT V GLASBENI ŠOLI

Kranj - Danes, v torek, ob 19.30. uri bo v dvorani Glasbene šole

Kranj nastopil NOVI LJUBLJANSKI PIHALNI TRIO.

Za šesti koncert te sezone, ki ga je pripravila kranjska glasbena šola, je pripravljen zanimiv program z deli P. Ramovša, W. A. Mozarta, J. Iberta, R. Marosa in H. Tomassija.

Glasbeno skupino Novi ljubljanski pihalni trio sestavljajo glasbeniki stalno zaposleni v orkestru ljubljanske Opery: Dušan Jovanović (oboja), Darko Brlek (klarinet) in Zoran Mitev (fagot).

LUTKOVNI ČETRTEK

Kranj - Otroci - ne glede na starost - so vabljeni na četrtek, ob 17. uri na lutkovno predstavo lutkarja Cveta Severja Janko in Metka. Kot običajno se bo vse dogajalo v dvorani Doma JLA, Nazorjeva ulica.

PIONIRSKA FOTO RAZSTAVA

Jesenice - Jeseniški foto klub Andrej Prešern in šolsko kulturno društvo Prešernov rod z žirovniške osnovne šole sta ob prazniku žena organizirala občinsko pionirska foto razstava za leto 1989.

Razstava so odprli ob dnevu žena na osnovni šoli Gorenjskega odreda v Žirovniči in bo odprta do konca marca.

Kandidata za predsednika škofjeloškega izvršnega sveta

Prednost gospodarstvu, veljavo dogovorjenemu

Škofja Loka, 20. marca - V Škofji Loki izbrajo novega predsednika občinskega izvršnega sveta. Na kandidaturo sta izmed 31 evidentiranih pristala dva. Kdo bo leto dni pred iztekom mandata nadomestil Ido Filipič-Pečelin: Brane Mohorič iz Železnikov, vodja kadrovsko-spološnega sektorja v Alplesu, ali Mitja Zupan iz Škofje Loke, v.d. vodja sektorja telekomunikacij v PAP Ljubljana, je vprašanje, na katerega bodo voliteli najbrž težko odgovorili, saj za zdaj nobeden od njiju nima bistvene prednosti pred drugim.

Zakaj ste se odločili, da za razliko od 29 drugih evidentiranih sprejmete kandidaturo za novega izvršnika?

Brane Mohorič: V tem položaju se je zelo težko odločati za kakršnokoli javno funkcijo. Sprva tudi sam nisem pristal, šele po dodatnih pogovorih in veliki podpori v Selški dolini, kjer želijo "svojega" predsednika, sem se odločil. Funkcija je vsekakor izviv.

Mitja Zupan: S tem, ko so me ljudje predlagali, menim, da mi zaupajo. Osebno se čutim sposobnega funkcijsko prevzeti, posebno še v situaciji, ko gre vendarle za določen izviv.

Kateremu področju nameravate, če bo ste izvoljeni, posvetiti največ pozornosti?

Brane Mohorič: V trenutku, ko smo pred uveljavljanjem novega gospodarskega sistema, pred spremnjanjem miselnost in hkrati pred vztrajnim zapiranjem vrat v Evropo, se težko konkretno opredelim, vem pa, kaj nas lahko pripelje iz sedanja krize. Prvič: deregulacija gospodarstva, predvsem uveljavljanje ekonomskeh in tržnih zakonitosti, zagotavljanje večje učinkovitosti družbenih sredstev, večja samostojnost in odgovornost gospodarskih subjektov. Drugič: čim hitrejše prilagajanje novostim. Tretjič: aktivno vključevanje v mednarodno delitev, predvsem izvoz, kopracije, samostojno nastopanje na svetovnih trgih. Četrtyč: zagotavljanje stabilne politične situacije, ki ljudem daje ustrezno socijalno varnost, le-ta pa omogoča ustvarjalnost. To so sicer dokaj splošne usmeritve, ki pa veljajo tudi za našo občino. Tudi v našem gospodarstvu še zdaleč ni rožnato. Kot surovinski in energetski revna občina bomo morali manjkajoče vire nadomestiti z boljšim izkorisčanjem razpoložljivih proizvodnih dejavnikov in kadrovskih potencialov, razvojni programi bodo morali sloneti na posobljanju tehnološko zastarele opreme, prestrukturiranje gospodarstva pa iti predvsem v kakovostne in dohodkovno uspešne proizvodne programe, ki bodo omogočili boljšo konkurenčno sposobnost na domačem in tujem trgu.

Mitja Zupan: Res postaja že fraza, vendar zakon o podjetjih daje možnost, da tudi v življenu damo večjo pozornost samostojnosti podjetij, tržni in izvozno usmerjeni proizvodnji. Ko poslušam zveznega mandatarja, postajam bolj korajen. Škofjeloškega gospodarstva žal ne poznam v srž, vem pa, da nas vse skupaj čaka veliko dela predvsem v prizadevanjih za večjo finančno trdnost, za realno planiranje v neki primerljivi valuti, za domača in tuja vlaganja. Velike rezerve in možnosti izhoda iz krize vidim v zasebnih iniciativi, v spodbujanju konkurenčnih idej, malih prodejcijskih enot (ne samo drobnega gospodarstva) in hkratnem zmanjšanju birokracije. Menim, da je moje površno poznavanje škofjeloškega gospodarstva lahko celo prednost, ker kot morebitni predsednik ne bi bil obremenjen in bi vse enako obravnaval. V vsakem primeru pa bo potrebno izdelati programe in se na tej osnovi odločiti, koga podpirati, razvijati. Preživeli bodo lahko le dobri programi.

Ljudje vaju poznajo le v ožjem delu občine. Je to bistvena ovira?

Brane Mohorič: Mislim, da ne. Nisem prvi "nepoznan" kandidat, niti to ni razlog, da bi bil oziroma ne bil uspešen predsednik, kar ste tudi sami ugotovili v prejšnjem članku. Res pa je, da so možnosti za izvolitev veliko odvisne prav od tega, koliko ljudje kandidata poznajo.

Mitja Zupan: Petnajst let živim v Škofji Loki, ki sem jo izbral, ker mi je všeč, in upam, da sem dobil status pripravnika. Kandidatura je edinstvena priložnost, da svoje dosedanje javno delo dam na tehnico. Sem za konkurenčnost idej, tudi v "politiki". Menim, da bi moral vsak kandidat nastopiti s programom, po katerem bi ga ljudje volili in nato ocenjevali njegovo delo.

Naslediti tako uspešno predsednico, kot je Ida Filipič-Pečelin, je po svoje tvegan?

Brane Mohorič: Prevzeti za njo in vsaj približno enako dobro delati, je ena najtežjih nalog novega predsednika, katerikoli že bo.

Mitja Zupan: Ko sem tehtal, ali naj pristanem ali ne, je bil glavni pomislek prav ta, kaj zame pomeni naslediti Filipičevo. Še posebno, ker je v "bojih" okrog Termike kazalo, kot da sva si nasprotnika, čeprav sva se oba, le da z različnih položajev, potegovala za isto. In če me je ob zadnjem zamenjavi članov izvršnega sveta povabila v svoj team, upam, da sem vendarle človek po njeni meri.

Po novem letu se začne postopek za redne volitve, tudi predsednika izvršnega sveta. V bistvu zdaj kandidirate za enoletno funkcijo. Vas to moti?

Brane Mohorič: Težko je v tako kratkem času pokazati kakšne bistvene rezultate in premike, zato je mogoče, da bi lahko iz objektivnih težav prišlo tudi do ustvarjanja negativne ocene dela novega predsednika. Drugače pa se "prepiha" ne bojim, tudi nad sedanjim delom nimam monopola.

Mitja Zupan: Eno leto je premalo, da bi se človek lahko dokazal, vendar mislim, da kljub statutarnim omejitvam mandatar, ki bo izbran, sme upati se na štiriletni mandat. Če pa bi ga v tem letu očitno polomil, imajo ljudje tudi možnost, da to odkrito, pošteno povedo in da gre.

Kakšen človek ste?

Brane Mohorič: Optimist, sicer pa dokaj vztrajan pri delu. Tu si od sodelavcev zahtevam, da je delo, za katerega se dogovorimo, narejeno.

Mitja Zupan: Zavzemam se za resničnost demokracije, človekove pravice, civilizacijski razvoj, zdravo življenje brez lažne solidarnosti in izkorisčanja dela drugega, za izenačevanje položaja vseh ljudi. Izkušnje so me naučile, da poleg mojega mišljenja obstaja še kakšno drugo. Znam poslušati, v trenutku, ko menim, da je debata brezplodna, pa jo skušam z argumentom presekat. Pri delu zahtevam točnost, natančnost, izpolnjevanje dogovorjenega.

Boste razočaran, če boste na volitvah izgubili?

Brane Mohorič: Ne posebno. Če bom izvoljen, vem, da bom moral zelo resno zgrabiti, če ne, bo odpadlo veliko breme.

Mitja Zupan: Ne bom razočaran, niti ne bom presenečen, če me drug mandatar ne bo zadržal v izvršnem svetu. Če pa me bo, se bom po svoji vesti trudil še naprej.

O teh kandidatih za predsednika izvršnega sveta, ki jima je predsedstvo občinske konference socialistične zveze v Škofjolski dolini zaupnico, bodo zdaj presojali na temeljnih kandidatih konferencah, predvidoma 12. aprila pa še na občinski. Ta bo predlagala novega mandatarja, ki ga bo 24. maja volila občinska skupščina.

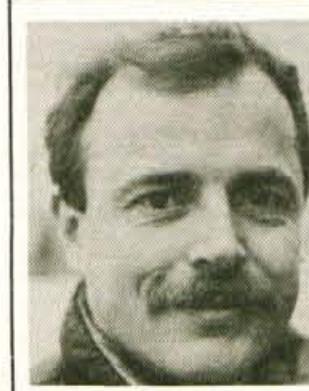
H. Jelovčan

Sadjarsko srečanje v Podvinu

Sadno drevje izriva okrasne rastline

Podvin, 18. marca - "Letošnja zima, ki je bila izjemna po temperaturah in padavinah, za zdaj še ni pustila posledic v sadjarstvu, lahko pa jih še pusti, saj najbolj nevarni časi (koniec aprila in maj) še prihajajo. Če bo zaradi topote rast zgodnejša, bo večja možnost za spomladansko pozubo cvetja. Nekaj upanja, da katastrofe le ne bo, daje tanka snežna odeja v hribih in gorah," je dejal Tine Benedičič, vodja KŽK-jevega sadovnjaka Resje pri Podvinu in glavni organizator vsakoletnega sadarskega srečanja, na katerem priznani sadjarji prikažejo sajenje, obrezovanje in škropljenje sadnega drevja in povedo marsikaj zanimivega o sadjarstvu.

Da je Benedičičeve opozorilo pred spomladansko pozubo cvetja resno, pove že to, da so v KŽK-ju po dolgem času spet zavarovali nasade za primer pozobe, ki je v Resjah bila doslej manj nevarna od toče. "Že lani

Rado Obid iz Gobovca pri Podnartu: "V literaturi, ki jo prodajajo v knjigarnah, nimirje posebej nazorno prikazano obrezovanje, zato se še največ naučis na takšnih srečanjih, kakršna so vsako leto v sadovnjaku Resje. Doma imam star sadovnjak, ki ga želim pomladiti in urediti. Zanima me predvsem obrezovanje, nad škropljenjem pa nisem posebno navdušen."

Slavko Sitar iz Mošenj: "Lani sem pridelal štiristo kilogramov sadja. Za domače potrebe ga je dovolj, malenkost smo ga oddali, nekaj pa celo stisnili v mošt in pustili, da je iz njega nastal kis. Časi so takšni, da je vse, kar pridelam doma, zelo koristno."

se je zaradi mile zime začelo sadno drevje "prebujati", teden prej kot ponavadi, letošnja rast pa bo v primeru, če se bo toplo vreme nadaljevalo, še za en teden zgodnejša od lanske. Pri nekaterih jablanah so že začeli poganjati popki - kar pomnim, še nikdar tako zgodaj kot letos," je dejal Tine Benedičič in poudaril, da je bila mila zima ugodna predvsem za obrezovanje sadne-

ga drevja. "Čeprav smo imeli tokrat nekaj manj delavcev kot prejšnja leta, smo z delom pri koncu in moramo obrezati le še najmlajši nasad. Nekaj težav je bilo zaradi listja. Lanska suša je namreč povzročila, da se je druga vegetacija namesto v začetku avgusta priselila še sredi septembra in da se je potem zavlekla do pozne jeseni. Ob prvem mrazu se je listje "zapeklo" na poganki in ga je precej ostalo na drevju, kjer temu da je bilo nekaj padavin. Izgled bo ob spomladanskem brestenju nenavadan, saj bomo imeli na istem drevesu zeleno in rjavo listje. Nekaj časa sem mislil, da je to značilno le za Slovenijo in mora da se že Jugoslavijo, vendar pa sem kasneje v avstrijski strokovni reviji prebral, da je podobno stanje po vsej Evropi," je dejal Tine Benedičič.

Sobotno srečanje v sadovnjaku Resje je samo še potrdilo, da zanimanje za sadjarstvo na Gorenjskem narašča. To je tudi razumljivo, saj sedanje gospodarske razmere, predvsem pa vse nižji standard zahteva, da se tu-

di ljubitelji bolj posvečajo sadjarstvu. V vrtovih ne sadijo več toliko okrasnih rastlin, kot so jih nekdaj, ampak vse bolj koriščene rastline, med katerimi je tudi sadno drevje. Ker so poklicni in ljubiteljski sadjarji, predvsem pa kupci sadja vse bolj "občutljivi" na uporabo kemičnih priravkov v sadjarstvu (in kmetijstvu nasploh), so prireditelji povabili na tokratno srečanje tudi Jureta Mamiloviča iz tovarne Pinus Rače. "Sodobno varstvo rastlin se razvija v smer, ki je ekološko koristna, vendar dražja," je dejal. "Za skoraj vsakega škodljivca bi morali imeti posebno škropivo, ker bi le na tak način preprečili, da ne bi uničili tudi tistega živilja, ki ga ne bi bilo treba. To pa pomeni večilo število škropiv, dražje škropljenje in kajpaki tudi višje cene sadja. Veliko je odvisno tudi od trga. Če se bodo kupci "ogreli" za odpornejše sorte, ki se zdaj razširjajo povsod po svetu in jih je treba manj škropiti, potem bodo vsi tudi sadili take sorte."

C. Zaplotnik

Radiestezija in bioenergija

Ponovno znano znanje

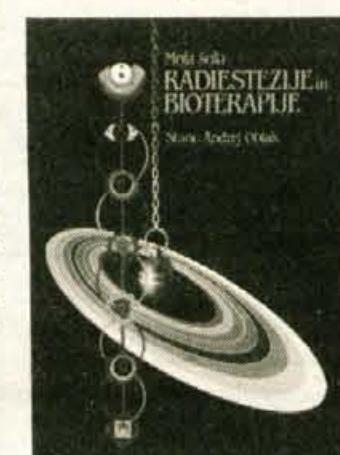
Škofja Loka - Moja šola radiestezije in bioterapije je knjiga Staneta Oblaka, ki so jo minuli konec tedna predstavili skupaj z novo razstavo akad. slikarja Petra Adamiča v gostišču Plevna.

Prav nič nenačadnega ni, da se tudi pri nas v zadnjem času z »odkritjem« radiestezije in vplivljanja na ljudi s pomočjo bioenergije, množe tudi knjige o tem pojavi in o tej človeški sposobnosti. S človeštvo je, kot kaže, tako, da od časa do časa pozabi nekatera svoja znanja, potem pa, ko jih znova obudi v zanke primernem času, postanejo spet uporabna - in kar vse še sodi zraven.

Zato je radiestezija nekaj novega samo na način, kot je za prvočasno novo spoznavanje abecede, ki jo pač starejši od njega že poznajo, in še vse umetnije, ki jih omogoča. Podobno je tudi z bioenergijo, če jo imenujemo tako, kot smo se Evropejci navadili. Pojav, uporaba (in seveda tudi zloraba, kot z vsem, kar se spremeni v modo) prav gotovo sponjava s časom, v katerem člo-

vek hudo občuti trganje vezi z naravo, s soljudmi, ko se izgublja v stehniziranem okolju, ko postaja le brezimna enota statistik, znak v računalniškem pomnilniku. Obujanje tega vedenja, kajti brez dvoma gre le za obujanje (in seveda tudi za razvajanje), je nekakšno ponovno predstavljanje, lošenje nečesa, kar je bilo pozabljeno ali celo odrijeteno iz uporabe in spomina.

Čas je radiesteziji naklonjen, je na predstavitvi svoje prve knjige Moja šola radiestezije in bioterapije povedal Stane Oblak iz Škofje Loke in prav gotovo mu je v tem treba pritrditi. Knjiga za slovenske bralce prihaja prav v času, ko je zanimanje za te dejavnosti na višku, ko je medicina v položaju, ko se izrekajo za proti uporabi teh znanj pri zdravljanju; prihaja tudi v času,

ko je prav s tega področja bilo zbranih v zadnjem času že veliko izkušenj. Ob svojih izkušnjah je Oblak upošteval tudi druge, tako da je pred nimi pričeval, da bo dovolj uporaben za vse,

ki žele osnovno znanje tako o radiesteziji kot o bioenergiji; je nekakšen kažipot po področjih, ki so jih doslej nekateri avtorji predstavljali ali preveč poenostavljeno ali pa morda celo nespretno, slabo razumljivo s povsem nepotrebnim nadihom nečesa nedoumljivega, skrivnostnega. S te plati je Oblakova knjiga, bogato ilustrirana z risbami in fotografijami, primerna predstavitev tega sedaj tako aktualnega že na epidemioške razsežnosti meječega zanimanja pri nas. Vsekakor bo knjiga, ki jo lepo opremili in natisnili v Gorenjskem tisku Kranj, za nekatere dobrodošlo informacija in osnovno znanje, za druge pa verjetno tudi spodbuda, da bodo iskali in nadaljevali še kje drugje. Knjigo je recenzorsko pospremilo na njeno pot med bralce tudi dvoje tako imenitnih imen, kot sta dr. Matjaž Kmecl in akademik prof. dr. Anton Trstenjak.

Lea Mencinger

V železarni si prizadevajo

Spremeniti prašnato žlindro

Jesenice, 17. marca - V letošnji 7. številki Gorenjskega glasa smo poročali o pojavi belega prahu, ki se iz jeseniške železарne širi nad naselja na Javorniku. Ob pojasnilu strokovnjakov, da gre za fino žlindro, smo opisali tudi njihove napovedi za kratkoročne ukrepe in določeno rešitev problema. Po manj kot dveh mesecih že lahko zapišemo, da se njihove obljube izpolnjujejo. Največ si obetajo od raziskovalne naprave za izdelavo žlindre, ki ne bi prihlajala razpadala.

Ob preusmeritvi proizvodnje v izdelavo kvalitetnejših jekel v jeseniški železarni so nastale spremembe pri osnovnem metalurškem odpadku, žlindri. Povečala se je količina fine, sekundarne žlindre, ki se zaradi ohlajanja v ozračju razgradi v droben bel prah. Ker te žlindre nimajo kam odvajati oziroma niso našli uporabnika za menjavo, se iz obrata za predelavo talilniških odpadkov z vetrom širi po okolici. To je seveda povzročilo tudi zaskrbljeno in nezadovoljstvo med prebivalstvom.

»V železarni smo nadaljevali z meritvami prašnih usedlin na Javorniku,« pojasnjuje Dragica Bezljaj, vodja odseka za ekologijo v jeseniški železarni, pa dodaja: »Merilno mesto smo v dogovoru s krajani premaknili na bolj odprt prostor. Februarju izvidi kažejo, da kljub dežju ob koncu meseca ni bilo usedlin ni

Arhitekt svetuje

NOV KOTIČEK V STANOVAJU

Tov. Darja, prosim vas, da mi svetujete, kako naj opremim dnevno sobo v pritličju; rada bi uporabno, praktično opremo - zelo mi je všeč les; za tla sem mislila uporabiti ladijski pod. Če je možno, bi želela še kotiček za garderobo, saj je predsova izredno majhna in garderobne omare ne morem nikam poslati.

Za odgovor se vam lepo zahvaljujem in vam želim še mnogo uspeha pri vašem poklicu!

bralka Mojca

Odgovor

Poslali ste mi tloris dnevne sobe z lončeno pečjo. Prisotnost peči že ustvarja določeno vzdružje v sobi, hkrati pa zavzema kar precej talne površine. Predlagam vam, da okrog peči naredite leseno klop, kakor so jo imele vse dobre stare lončene peče za posedanje in gretje ob njej.

Ker je dnevna soba navadno družaben prostor, v katerem se zbirajo družina in se družimo s prijatelji, potrebujemo udobno sedežno garnituro. Prostor narekuje postavitev blazinaste sedežne garniture v kot, z odmikom od grelnega telesa min. 10 cm za cirkulacijo zraka. Površinski material, iz katerega je narejena, je lahko platno, leatkri, usnje, lahko tudi v kombinaciji z lesom. Barvna lestvica - od peščene, rdečerjave do zelene. Pri nakupu pazite na to, da ne bo prevelika in pretežka in da se da kupiti po elementih zaradi kombinacije - dvosed + kot + dvo-sed.

Kot odlagalno površino uporabljamo klubsko mizico max. dim. 70 x 70 cm.

Žal so stene precej razbite z odprtinami, tako da nam za počitvene elemente ne ostane veliko prostora. Levo, ob manjši vrati, sem postavila nizek širok element, na katerem lahko stoji televizor, v višino pa se nadgrajuje s policami in vitrino ali zatrtim elementom.

Kotiček za garderobo predstavlja dvodelno garderobna omara tik za vhodnimi vrati. Ob njej stoji še ožji regal s policami in odlagalnimi površinami. Soba je dovolj sveta in osončena, zato lahko izberete pohištvo v svetli naravnih barv lesa (smreka) ali luženega (temno). Glede na prostor vam predlagam program sistem 100, proizvajalca PIN Pazin v naravnih barvih, ki se bo lepo ujemala z belino sten, zeleno ali rjavu barvo pečnic, leseno oblogo tal in s svojo topilino lesa dopolnila prostor.

V sobo postavite tudi nekaj zelenih rastlin, ki se izredno lepo podajo k lesu, da jo požive.

Tla lahko v območju sedežnega kota obložite tudi s preprogo.

Soba potrebuje splošno razsvetljavo, ki jo dobijo v obliki lampijona, obešenega s stropa nad mizico, in funkcionalno - razpoloženjsko svetlobo.

Če imate na policah in v vitrini razstavljeni predmete, vredne pozornosti, jih osvetlite z reflektorji, pritrjenimi na strop. Tudi tanka stojeca svetilka ali dve ob sedežnem kotu ne bo odveč.

Darja Fabjan dipl. ing. arh.
Lesnina Kranj

ZA DOM IN DRUŽINO, IZ ŠOLSKIH KLOPI

PRAV JE, DA VEMO

K VITAMIN

K vitamin je predvsem v zeleni zelenjavji: špinaci, ohrovci, glavičastem zelju. Občutljiv je za svetlobo. Zdrav organizem si ga sestavlja sam v črevesu. Potreben je za pravilno strjevanje krvi. Ob pomajkanju se podaljša čas krvavenja ran in s tem veča izguba krvi.

O MATERI SO REKLI

Dobra mati ne vprašuje ali hočeš, temveč da.

Angleški pregovor

Samo nekaj je na svetu lepše in boljše od žene - to je mati.

Schefer

Mati mora imeti velik predpasnik, da bi pokrila vse napake svojega otroka.

Izraelski pregovor

DOMAČI ZDRAVNIK

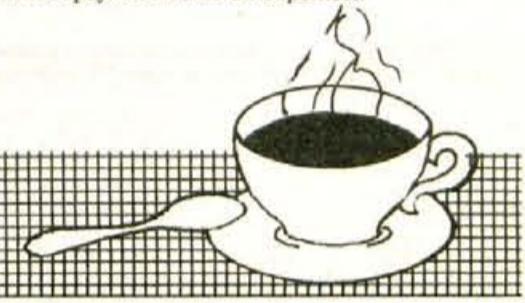
MED POMIRJA

Za pomirjenje pijemo po požirkih mlačno medico. Še bolje pa je, da namesto mlačne vode vzamemo čaj. Baldrijanovo ali sivkinemu ali čaju iz vrtnega timijana dodamo po 2 čajni žlički medu na skodelico; na dan spijemo po požirkih 2 do 3 skodelice.

Pri razburjenosti in izčrpanosti pijemo mlačno medico ali kamilični čaj dobro oslajen z medom, 1 do 2 skodelici po požirkih.

KAVA ZA POZNAVALCE

V Ameriki rastejo najboljše vrste kave na svetu, vendar jih ne znamo vedno izkoristiti, piše v svoji knjigi Moja pot k zdravju in mladosti G. Hauser. Kar je bila nekoč preprosta aromatična pijača, je zdaj s sladkorjem in smetano obložena mešanica. Mnogi Američani so predebeli prav zaradi sladkorja in smetane v kavi. Tako je tudi s premognimi Evropeji. Temu se da odpomoči.

MLEČNA KAVA

Tako pripravljene kave ni treba sladkati. Deluje kot poživilo, mleko pa daje beljakovine. Ali pa se navadite na kavo brez dodatkov, ki pokvarijo okus in vonj.

KAVA EKSPRES

V Evropi se bolj pogosto pije kava ekspres. Takšna kava je zelo močna, zato jo postrežojo v majhnih skodelicah. Pravijo, da grenkova kava pospešuje prebavo. Ko prvič pijete takšno kavo, jo malo osladite, potem pa vedno manj, dokler ne boste pili grenke kave.

METINA KAVA

Zmleti kavi dodajte žličko metinov listov. Potem precedite kavo. Postrezite vročo z medom ali z rjavim sladkorjem.

ureja DANICA DOLENC

MORDA NISTE VEDELI

Kako vemo, ali je papagaj samček ali samička?

Če je papagaj še mlad, se ne da določiti spola. Vsekakor je treba dobro pogledati opno, ki mu pokriva koren kljuna. Pri mladih papagajih je rožnato-modrikasta, z odraslim pa postaja sivkasto-modra in pri odraslem samcu naposled izrazito modra. Če je pri papagaju ta opna sivo-bakrena ali rjava, je v kletki zagotovo samička.

Mir in ljubezen

Naj vsak otrok
v miru živi,
naj vsak otrok
se v ljubezni zbudí.
V materinem naročju naj
zaspi,
saj otrok si tega želi.
Naj svet v ljubezni živi.
Da, lepo je, ko smo prijatelji
vsi.
Naj cvetje vzveti in ptice
pojo,
naj bo pomlad večna.
Oh, kako je lepo.

Nina Rajgelj, 5. c.r.
OŠ Lucijana
Seljaka Kranj

Pes čuvaj

Našemu psu je ime Belko. Star je dvanaest let in je starejši od mene. Imamo ga zelo radi, posebno še Simona. Ona ga je tudi pripeljala k hiši. Je prikupen mešanec, bele barve, majhne rasti in kratkega repa. Ima dolgo in belo dlako. Zelo rad laja na vsakega obiskovalca. Najraje je makarone in grize kosti. Najraje ima Simona, najbolj pa uboga atija. Čeprav je majhen, je dober pes čuvaj. Vsi ga imamo radi.

Maja Balanč, 2. r. OŠ Orehek

KDO GRE Z NAMI

Na pomladanski Glasov izlet po Sloveniji bomo povabili tudi nekatere od vas, mladih dopisnikov. Da se ne bi preveč zapletali, kako naj čim bolj pravčno delimo sedeže v avtobusu med številna vaša imena, žrebamo. Vsak mesec izžrebamo enega, ki s svojim spisom, besmijo, šalo, risbo sodeluje v naši rubriki. Pet sedežev je že oddanih. Kdo bo dobil šestega? Pišite in rišite čim več in čim bolje, da boste prišli na časopisno stran, v poštev za žrebanje!

Drevo trpljenja

Nekega dne sva se z mamico odpeljali v Škofja Loko. Tam sva si ogledovali obleke, ki so bile razstavljene v izložbah. Mami je nekaj kupila, potem pa sva odšli v cvetličarno. V cvetličarni me je mami vprašala, ali bi v svoji sobi imela drevo življenga. Drevo življenga sem vedno že zelela imeti. Ko me je prodajalka v cvetličarni vprašala, za katero rozo sem se odločila, sem ji johata povedati, pa sem pozabilo ime. Premisljevala sem, a se nisem mogla domisliti. Naenkrat pa sem butnila: »Drevo trpljenja! Trgovka me je začudeno pogledala, se nasmejhila ter rekel: »Misliš reči drevo življenga?« Pritrdila sem. Prodajalka je cvetlico zavila. Mamica je placa. Odšli sva domov. Vso pot sva se smejali na ta račun.

Nataša Četković, 4. c.r. OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

Smučanje

S sosedi smo odšli smučati na Kravavec. Pri žičnici je bila dolga vrsta. Kupili smo karte in počakali. Na vrh smo se pripeljali z gondolo.

Preobuli smo se, si pripeljali smuči in se odpeljali k vlečnici, ki nas je potegnila na vrh. Dogovarjali smo se, kje bomo smučali. Leva noga mi je ušla čez hribček in začel sem drseti v dolino. Podrl sem mlado smučarko in nemu smučarju zapeljal čez smuči. Vsi so kričali za menoj, naj se ustavim. Zaletel sem se v kup snega. Prilezel sem iz njega kot sneženi mož.

Vsi so se mi začeli smejeti, tudi tisti, ki sem jih podrl.

Gregor Roksandić, 5. c.r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Moj oči je lovec

Moj oči je lovec. Skrbi, da živali niso lačne in bolne in da kmetom ne delajo škodo na polju. Zato večkrat hodi po polju. Večkrat me povabi s seboj. Nekoga dne sva se spet po lovsko oblekla v jopič, topke hlače, klobuk in planinske čevlje. V naravnika sva naložila seno in konstan. Avto sva parkirala ob robu gozda. Ko sva bila oddaljena približno štiri deset metrov, sva zagledala štiri muflonke. Ko so najoči zagledale, so zbežale. Natrosila sva kostanj in dala v kr-

mišče seno. Napolnila sva solnice. Oči je imel s seboj puško. Rad grem z njim v gozd.

Gregor Hribar, 1. a.r. OŠ Simona Jenka Kranj, DE Center

POKLICNA POSVETOVALNICA

Odgovarja mag. Franc Belčič

Brane: Pred odhodom v vojsko sem se bolj po prigovaranju prijateljev prijavil na ljubljansko ekonomsko fakulteto. V JLA se večliko ukvarjam s stroji in tehniko pa tudi časa za premišljevanje imam več. Sorodnik iz Maribora mi je že obljubil, da bom lahko stanoval pri njem, če bi se vpisal na Visoko strojno šolo. Ali lahko poveste kaj več o tem študiju, zanimu me tudi, ali ima občina Škofja Loka za to smer predvideno kakšno štipendijo?

V Mariboru šole s takšnim nazivom ni, vendar to ni bistveno. Na Tehniški fakulteti vrgajo tudi inženirje in diplomirane inženirje strojništva. Za prve, torej za višješolski študij, trajala študij dve leti in pol, pri čemer študenti v drugem letniku izbirajo med tremi smermi: energetiko in procesnim strojništvo, konstrukterstvo in gradnjo strojev ter proizvodnjenim strojništvo. Za visokošolski študij so potrebljana štiri leta, odločanje med omenjenimi smermi je v tretjem letniku.

Seveda se študij strojništva od ekonomije (kamor si se sprva vpisal) pomembno razlikuje. Za pokušino le nekaj značilnih predmetov iz prvega letnika: matematika I. in II., gradiva, tehniška dokumentacija, kemija, mehanika, kinematika, fizika, elektrotehnika, računalništvo, mehanska tehnologija...

Kadrovske štipendije za študij strojništva je tudi v škofjeloški občini za prihodnje študijsko leto »čez glavo«, 18 za inženirje in 32 za diplomirane inženirje. Ponujajo jih številne delovne organizacije v Žireh (Kladivar, Etiketa, Poliks), v Železničnikih (Iskra Elektromotorji, Alpes, Tehtnika, Niko) in v Škofji Loki (LTH, Inštitut Zoran Rant, Jelovica, Gorenjska predilnica, Termika). Menim, da ti stipendijsko mesto skoraj ne more uiti, saj je po naših podatkih za področje strojništva v minulem letu ostalo v tej občini kar 14 nerazdeljenih štipendij.

Nisi sporočil svoje predhodne izobrazbe. Tehniška fakulteta v Mariboru bo brez preizkusa znanja sprejemala strojne, ladijske, metalurške, kemijske, tekstilne, lesarske in naravoslovno-matematične tehnike, tehnične kmetijske mehanizacije, elektrotehnike vseh smeri.

Še naslov šole: Tehniška fakulteta, 62000 Maribor, Smetanova ulica 17, telefon (062)25-461. Mimogrede, ne vem, zakaj si spregledal Fakulteto za strojništvo, ki je blizu tvojega domovanja, v Ljubljani. In poskrbi, da bo tvoja prijavnica oddana pravočasno, to je do 30. marca 1989.

Zakaj? Zato!

Andrej in Matej se srečata v parku. Andrej začne dražiti Mateja s spraševanjem o kontrolni vaji iz matematike, ki jo je pisal slab. Zakaj si pisal matematiko cvek? Zato, ker je nisem vadil. Zakaj je nispi vratil? Zato, ker se mi ni dalo. Zakaj se ti ni dal? Zato, ker je bila ravno takrat na televiziji tekma. Zakaj je bila tekma? Zato, ker je bilo to napisano v programu. Zakaj je bil tak program? Zato, ker ga je nekdo tako sestavil. Zakaj ga je sestavil? Zato, ker je to njegova služba? Zato, ker si je izbral tak poklic. Zakaj si je izbral tak poklic? Zato, ker ni bilo usmerjenega izobraževanja? Zato, ker si ga modrirani niso izmisli. Zdaj imam pa tvojih neumih zakajev dovolj. Zakaj? Zato! Zakaj zato? Zato!!!

Moja Špan, 6. b.r. OŠ bratov Žvan Gorje

ureja HELENA JELOVČAN

Finale desetega (devetega v Planici) svetovnega pokala v smučarskih skokih

V Planici vsi najboljši skakalci sveta

Ljubljana, 17. marca — V prostorih Dela je bila tiskovna konferenca planinskega komiteja. 25. in 26. marca bosta 90-metrska in 120-metrska skakalnica v Planici gostili najboljše skakalce sveta. Ti se bodo še zadnjici letos v finalu pomerili za točke svetovnega pokala. To bo hkrati že deveto finale svetovnega pokala v smučarskih skokih v Planici. Nenazabni bodo lanski marčevski dnevi v Planici. Na obeh skakalnicah je zmagal Primož Ulaga. Tudi v soboto in nedelji v Planici pričakujemo spet praznik smučarskih skokov pod Poncami.

Lansko deveto finale svetovnega pokala v smučarskih skokih na 90 in 120-metrski skakalnici v Planici bo za jugoslovenski skakalni šport nepozabno. Na obeh tekmacih je zmaga prišla Primož Ulagi. S tem je še enkrat potrdil, da lanski uspehi v svetovnem pokalu, na svetovnem prvenstvu v poletih in dve kolajni osvojeni na zimskih olimpijskih igrah v Calgaryju, niso bili naključje. Res je sicer, da je bila letošnja sezona za smučarske skoke slabša od lanske. Zamenjava trenjerja in dru-

gačno delo z reprezentanco niso obrodili sadov. A vse kaže, da bo finale spet tisto, ki bo našim smučarskim skakalcem na domaćih skakalnicah vrnilo zapravljeni ugled. Še posebej zaradi izvrstnega uspeha Matjaža Zupana na zadnji tekmi pred finalom na poletih v Harakovu. Matjaž Zupan je bil tu peti. To je tudi najboljša uvrstitev naših skakalcev na tekmacih svetovnega pokala in nasploh na vseh dosedanjih.

V soboto se v Planici na obeh tekmovalnih dneh obeta spet pravi slovenski športni praznik. Res je sicer, da prireditelje, planinski komite, teptače iz Krose, vse delavce, ki skrbe za skakalnice moti slabo vreme in pomanjkanje snega. A pričakujejo, da se bo vreme uneslo in da bodo s skupnimi močmi le uspeli, da finalni tekmi na 90-in 120-metrski skakalnici bosta. Take so bile tudi izjave na petkovki tiskovni konferenci v prostorih Dela v Ljubljani. »Težave imamo s snegom in podnebni razmerami v zeleni zimi«, saj je že koledarska pomlad. »Kot drugi prireditelji smučarskih tekovanj po svetu, si obtambo, da bomo finale svetovnega pokala v smučarskih skokih FIS — Nokia, od 24. do 26. marca v Planici izpeljali v splošno zadovoljstvo vseh ljubiteljev skokov in vseh udeležencev teh finalnih prireditev.« To so bile pozdravne besede na tiskovni konferenci generalnega sekretarja organizacijskega komiteja Planice Igorja Zajca. In tudi drugi so na deveto planinsko finale gledali z optimizmom. Enakih misli so bili generalni sekretar SZ Slovenije Janez Bukovnik, sekretar nordijskih disciplin Peter Dremelj, člani organizacijskega komiteja Marko Mlakar, Tomaz Teger, Niko Križanec in Tone Polajnar. Kot je dejal Marko Mlakar, bodo že od pondeljka naprej začeli s kamioni navazati sneg na obeh skakalnicah iz Tamarja. V pomoč Planici je tudi Avto Commerce iz Ljubljane, ki bo ureidel vse parkirne prostore za obiskovalce Planice. Torej ni bojni, da finale v Planici ne bi uspelo.

Skakalci z največ zmagami doslej

1. Nykänen (Finska) 44, prej 42 in v tej sezoni 2. Weissflog (NDR) 14 (11 + 3), 3. Bulau (Kanada) 13 (13 + 0), 4. Kogler (Avstrija) 10 (10 + 0), 5. Felder (Avstrija) 11 (11 + 0), 6. Vetter (Avstrija) 10 (10) 7. Ulaga (Jugoslavija) 9 (9 + 0), 8. Ploc (ČSSR) 9 (8 + 1), Ruud (Norveška) 9 (9 + 0), 10 Neuper (Avstrija) 8 (8 + 0).

Zmagovalci v sezoni 1988-1989

1. Böck (Švedska) 5, 2. Weissflog (NDR) 3, 3. Thoma (ZRN) in Nykänen (Finska) po 2, 5. Fidjestö (Norveška), Holland (ZDA), Kjörum (Norveška), Laakkonen (Finska) in Ploc (ČSSR) po eno. Tu še ni zajeta zadnja tekma v smučarskih poletih v Harakovu.

Udeležba smučarskih skakalcev sveta bo popolna. Med njimi so vse države, ki imajo v svojih reprezentančnih vrstah take skakalne orke, ki bodo dali ton pravega finala. Med njimi bo tudi triindvajset naših skakalcev. Osem jih imamo po ključu FIS, ostalih petnajst pa pride po ključu organizatorja. Torej na delu bodo vsi najboljši skakalni mojstri sveta.

Vstopnice so pri Kompasu in drugih turističnih organizacijah že na voljo. Vstopnina je 5.000 za pešce, za velike avtobuse je 25.000 na male 100.000, za osebne avtomobile 20.000, kombije 40.000 dinarjev za obo dneva. V petek je vstopnina, uradni trening, 2000, oziroma 1000 dinarjev.

D. Humer

Skupščina Zveze telesnokulturnih organizacij Kranj

Smelo tudi letos

Kranj, 19. marca — V prostorih občinske skupščine Kranj je bila redna letna skupščina Zveze telesnokulturnih organizacij Kranja. Na tej skupščini so pregledali lanske uspehe, jih potrdili, in si zastavili nove smernice za letošnje športno leto v občini. Vsi so si bili enotni, da so gospodarske težave težke, a napeli bodo vse sile, da gredo smelo v to športno leto.

Lanski uspehi vseh športnikov in športnic v občini Kranj so bili res izredni. Imamo svetovne prvake, nosilce kolajn letnih in zimskih olimpijskih iger in vrsto drugih športnikov in športnike, ki so ime Kranja in svoje ime smelo z uspehi ponesli v svet. Res z visokimi uvrstvami na vseh športnih področjih.

Cepav ZTKO Kranj še vedno ni uspelo zagotoviti pokroviteljev za ves vrhunski šport, bodo klub temu šli naprej. Nihče ne bo postal brez potrebnih sredstev, kar se tiče vrhunskega tekmovalnega športa. Še naprej bosta ZTKO in TKS iz Kranja pomagala pri urejevanju statusa vrhunskim športnikom — zavarovanje, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, šolanje, športni dogodek, stanovanjski problem. Pospešeno bo potrebno delati glede organizacije športnih razredov, vzpostaviti stik s Fakulteto za telesno kulturo v Ljubljani, da bodo čim bolj smoteno uporabljali podatke s TV kartona.

Organizirali bodo tradicionalne kvalitetne prireditve in nekaj državnih prvenstev. Še posebno pozornost bodo posvetili plavalnemu mitingu »Dan borca« in kolesarski mednarodni dirki »Po ulicah Kranja«. V okviru alpinističnih odprav bo Tomo Česen poskušal v alpskem slogu preplezeti steno Jannuha, 7710 m.

D. Humer

Vaterpolo

Triglavu točka v Bijeli

Kranj, 19. marca — Prva B zvezna vaterpolska liga Bijela : Triglav (8 : 8) (2 : 1, 2 : 3, 1 : 2, 3 : 2), bazen v Igalu, sodnika Grubješić (Bečej), Stambalija (Sibenski).

Bijela — Murišić, Fanfani 2, Malović, Vasilevski, Vuksanović, Đurđanović, Zloković, Miladović, Baničević 3, Ivanović 2, Popović.

Triglav — Naglič, Hajdinjak, Brinovec, Širk, Cvitković, Čadež 1, Jerman, Grabec, Marinčić 6, Kodrič, Rihter 1, Margeta, Homovec.

Vaterpolisti Triglava so se iz Bijele, igrali so v Igalu, vrnili s točko. Pričakovali smo zmago, a klub temu je točka uspeh. Triglav in Bijela sta »starata« tekme, a tokatr sta Bijeli točko poklonila sodnika. Triglav je vodil z dvema goloma razlike. A za povečanje vodstva in zmago sta bila na strani domačinov sodnika, ki sta sodila v njihov korist.

D. Humer

ureja JOŽE KOŠNJEK

Turno smučanje brez meja

Mednarodno srečanje turnih smučarjev prvič v Sloveniji. Udeleženci so bili iz Avstrije, Švicarske, Francije in Italije. Izredno dobra organizacija srečanja pod »taktirko« Mateja Kranjca. Pomagalo je tudi lepo vreme in izredne senečne razmere.

Bohinj, marca — Slovenski organizatorji so pripravili večer v hotelu Zlatorog. Komisija za mednarodno sodelovanje pri Planinski zvezi Slovenije, pod skrbnim vodstvom Mateja Kranjca. Po enotešenskem druženju na smučah, križem-kražem po gorah okrog Bohinja, je bil prijeten zaključek mednarodnega srečanja turnih smučarjev v Sloveniji.

V spomin na I. 1982

Fritz Gansser, član UIAA (Mednarodne komisije za alpinizem) je bil pobudnik Mednarodnega turno-smučarskega pohoda, ki se je leta 1982 začel hkrati v dveh različnih mestih: v Trstu in Marselju, in se po dveh mesecih napornega prečiščanja gorskih grebenov, ki potekajo ob mejah Jugoslavije, Italije, Avstrije, Švice in Francije, končal v Viševniku — na Viševnik — je bila lahka zaradi slabega vremena (to je bil tudi edini dan v tednu s slabim vremenom), v drugi pa so smučarji prečili z Viševnikom do sedla Draškima vrhom in se nato spustili v dolino Konjščice. Cilj prve petkovne ture je bil Kotovo sedlo, pri drugi turi pa so se smučarji, po vzponu čez Krmo na Kredarico, razdelili v dve skupinah: prva se je spustila na Bohinjska vrata (manj zahtevna tura), druga je smučala z vrha Dlani (z Vogla). Večere sta popestrila filma o Triglavskem narodnem parku in o ekstremnem smučanju bratov Kramičar ter video projekcija o vzgoji planinskih vodnikov, ženski oktet z Jezerskega, kvartet bratov Smrtnik in stalna gostja hotela Zlatorog, z ljudsko glasbo na citrah.

Na tem srečanju v Italiji je nastal dogovor o letošnjem srečanju v Sloveniji. Namen teh srečanj je ohranitev ideje mednarodnega priateljstva, ki se je razvilo na skupnem pohodu leta 1982 in nadaljevalo na vseh nadaljnjih srečanjih. Pomembna je ideja ohranjanja skupnega alpskega prostora. Srečanje v Bohinju lahko označimo tudi kot turistično-propagandno prireditve, saj udeleženci skušamo predstaviti najlepše kotičke naše dežele, njene prebivalce in njihove običaje, nam je povedal vodja srečanja v Sloveniji, Matej Kranjc.

Vsek dan so se smučarji že navsezgodaj razdelili v več skupin, glede na zahtevnost posameznih tur. Tako so v pondeljek (zbor smučarjev je bil v nedelji zvečer, 5. marca) opravili dve srednje težki turi: z Lipanskega iz Velikega Draškega vrha. V torku so se smučarji odpravili na naslednji turi (prav tako srednje težki): Vogel — Rodica — Planina — Suha — Bohinj in Vogel — Komna — Savica. V sredo so turo Savica — Komna — Mahavšček žal morali slabe pol

Henrike Kaestele, turna smučarka iz Avstrije, je prišla v Bohinj skupaj s svojim možem.

ure pod vrhom Mahavščka prekinili zaradi megle. Ravno tako je v drugi turi Kranjska gora — Vršič — Mojstrovka odpadel gornji del ture, zaradi pomanjkanja snega na vrhu Mojstrovke. Cetrtkovna prva tura — na Viševnik — je bila lahka zaradi slabega vremena (to je bil tudi edini dan v tednu s slabim vremenom), v drugi pa so

smučarji prečili z Viševnikom do sedla Draškima vrhom in se nato spustili v dolino Konjščice. Cilj prve petkovne ture je bil Kotovo sedlo, pri drugi turi pa so se smučarji, po vzponu čez Krmo na Kredarico, razdelili v dve skupinah: prva se je spustila na Bohinjska vrata (manj zahtevna tura), druga je smučala z vrha Dlani (z Vogla). Večere sta popestrila filma o Triglavskem narodnem parku in o ekstremnem smučanju bratov Kramičar ter video projekcija o vzgoji planinskih vodnikov, ženski oktet z Jezerskega, kvartet bratov Smrtnik in stalna gostja hotela Zlatorog, z ljudsko glasbo na citrah.

»Toliko lepih gozdov še nisem videl.«

Udeleženci so bili starejši (povprečna starost nad 40 let, najstarejši Paul Ferraton in ima celo 76), izkušeni in dobro pripravljeni turni smučarji. Tudi finančno si takšna smučarska potovanja lahko privo-

V skupini turnih smučarjev je tudi najstarejši udeleženec tokratnega mednarodnega srečanja, 76 letni Paul Ferraton iz Francije (tretji z leve).

ščijo (poslovneži so svoje bivanje v Bohinju plačali iz lastnega žepa).

Reto Salzborn, vodja švicarske skupine v Bohinju, nekdanji tečni pilot švicarske armade, danes civilni pilot, 56-letni ljubitelj gora, eden od »zagnancev«, ki je že od začetka sodeloval pri uresničevanju ideje o turnem smučanju brez meja. »Pohod, ki smo ga izvedli leta 1982, smo pripravljali tri leta. Ko smo ga skupaj srečno izpeljali, smo bili zelo veseli. Imeli smo ugodne senečne razmere celo dva meseca. Naslednje leto takšnega podviga ne bi mogli več izvesti. Mislim, da tudi danes ne. Zelo sem hvaležen našim alpinistom, ki so čudovito vodili vse ture in oddično organizirali srečanje. In še nekaj: Toliko lepih gozdov kot pri vas se nisem videl!«

Tudi Jean Paul Zuanon, predsednik Komisije za turno smučanja pri Francoski alpinistični organizaciji (CAF), po poklicu sociolog, zaposlen na univerzi v Grenoble (JV Francija), je ponovil, da česa podobnega, kot so naredili leta 1982, ne bi mogli več izpeljati: Jean Paul je med drugim pohvalil tudi izredno dobro organizacijo srečanja v Bohinju, izvrstne ture, s pomočjo katerih so udeleženci spoznali Julijiske Alpe.

»Kaj je zame alpinizem? Predvsem raziskovanje novih področij. Na ta način spoznam veliko ljudi. Povsed, kamor pride, imam prijatelje. To mi zelo veliko pomeni. Mednarodna srečanja turnih smučarjev so tudi dokaz, da za nas že

obstaja skupna Evropa,« je razmišljal Jean Paul Zuanon.

Ženske niso izjema

Henrik Kaestele, naša zadnjina sogovornica, ne pa tudi edina udeleženka srečanja, se s turnim smučanjem ukvarja že dobro petindvajset let. Slovenijo je pred leti obiskala, ko se je povzpela na Triglav. Predvsem ji je vseč lepa pokrajina in to, da se stari prijatelji vedno znova srečujejo.

»Za obisk gora, naj bo poleti ali pozim, si čas vedno vzamem. Pomembno je to, da ti je obiskovanje gora v veselje. Če mož nima časa, grem v gore sama. Tudi sinova sva vedno vsele z seboj v gore. Ampak moram priznati, da sin ni tako zainteresiran, kot je Henrik ob koncu še pošalil.

Osnovne opreme za turno smučanje — okovje, ki se dviga, kraje in širše smuči od alpskih, posebne kože, ki se nalepijo na podlagu smuči pri vzponu, posebni čevlji z dvigno peto in gumijastim podplatom, širši in mehkejši od alpskih, ki omogočajo ob zategnitvi boljše smučanje ter teleskopske palice, ki jih smučarji lahko poljubno krajšajo ali daljšajo, ni mogoče dobiti v naših trgovinah. Ljubitelji turnega smučanja bodo po opremi morali oditi čez mejo, le okrogje švicarske znamke Silvreta lahko kupijo v naših trgovinah. Mojca Peternej

Osnovne opreme za turno smučanje — okovje, ki se dviga, kraje in širše smuči od alpskih, posebne kože, ki se nalepijo na podlagu smuči pri vzponu, posebni čevlji z dvigno peto in gumijastim podplatom, širši in mehkejši od alpskih, ki omogočajo ob zategnitvi boljše smučanje ter teleskopske palice, ki jih smučarji lahko poljubno krajšajo ali daljšajo, ni mogoče dobiti v naših trgovinah. Ljubitelji turnega smučanja bodo po opremi morali oditi čez mejo, le okrogje švicarske znamke Silvreta lahko kupijo v naših trgovinah. Mojca Peternej

Košarka

Sodnik in delegat ukradla zmago Kranjčankam

Kranj, 18. marca — Prva B ženska zvezna košarkarska liga Kranj: Lavčevič 65 : 66 (37 : 39), dvorana na Planini

V novodobni klimi politične shizofrenije, ko je tako fletno secerati Slovence in jim na odrh mitingaškega burkaštva vedno znova primazati kakšno prmejdusko klofuto, smo spet bogatejši za nov biser. Tokrat je planil gnev in žolč iz ponižanih in razzaljenih borčevskih vrst, se pravi: strel je počil na še vedno dokaj občutljivem minskem polju, kjer so strasti še vedno nepustljivo bojevite in nestrne. Če so že druge slovenske skupine vseh obrekljivih domislicah vedno bolj hladne, posmehljivo mirne, saj so že trdoživo obremenjene s tradicijo nepojmljive samovzgoje, pa je čisto drugačen odziv, če se napadajo lotiš borcev.

Tako so bobneci sarajevski gromovniki javno, glasno in nedvoumno prisolili pošteno focko jeseniškemu muzeju in posredno jeseniškim borcem. Predsedstvo sarajevske borčevske organizacije je namreč resno obravnavalo pismo člana, v katerem se pritožuje, da je na reprodukciji fotografije IV. narodno osvobodilne udarne brigade v muzeju na Jesenicah namerno izpuščena podoba komisarja bosanskega korpusa.

Aha, pa smo jih odkrili! Bosansko - hercegovska javnost je tako spet vznemirjena, saj ni, da bi kakorkoli dvomili v tako odlični in autoritativni zbor, kot je najvišje borčevske predsedstvo! Kar pisnejo in kar silnega pogruntajo - če nič drugega, z neverjetnimi pogruntavščinami se vedno vznemirja ljudska radovednost, zlahko vzdržuje videz verjetnosti ter tolaži podedovanji ljudski odporni zoper »deželo«, v kateri vse kar poka od silnega ekonomskega razcveta in blagostanja.

A je mar že spet »mvaj«?

Pomlad je tu, prva pomladna dela na vrtu ali na njivi nas že čakajo. Kupujemo draga semena in se pripravljamo na prvo setev. Bomo sejali ali sadili tedaj, ko imamo pač čas ali pa bomo pogledali na koledar in se ravnali po Lu-

Marinka Božič iz Nove vasi: »Teh stvari ne čutim in ne poznam, sem res še premislil! Mladi se o teh rečeh sploh ne pogovarjam, medtem ko pa o vraževerju že kakšno rečemo. Horoskop prebiram, a bolj za zabavo. Moja mama pa verjamem, da Lunine spremembe vplivajo na rast.«

Marja Kovačič iz Radovljice: »Mislim, da se ljudje kar precej ravna po Luninih spremembah, a sama nisem vratzverna in v vpliv Lune ne verjamem.«

Marija Čemažar, uslužbenka iz Lesc: »Redno kupujem setveno lunine koledarje in se po Luninih spremembah tudi vedno ravnam. Če Luna vpliva na morje, tudi na človeka, živali in rastline. Sama sem občutljiva ob polni Luni; vem pa, da se po spremembah ravnajo tako zeliščarji, kmetje, gozdarji. Zanimivo pa je, da vedno bolj opažam, da so ob mlaju ljudje razdražljivi in sitni, saj prav ob mlaju zaradi izgredov in neredov največkrat poklicemo miličnike.«

Male gorenjske vasi

Zgornje Laze

(2)

Piše: D.Sedej

Čer so Medvedi, Levi, Voki in Tigri doma

Ribeža je tudi na Zgornjih Lazah vedno manj. Pavovčevi vsak dan oddajajo mleko v zbiralnico. Vedno več je starih domaćij, ki so zapušcene.

Na Zgornjih Lazah, mali vasi s 23 hišami nad Gorjami in jesenško Kočno, so tako pri Rekarjevih, Ivani in Minku Žvan, kot pri drugih večjih kmetijah nekdaj obdelovali precejšnje ribežove nasade. Pri Rekarjevih so ga v dobrih letinah pridelali celo do pet ton, a zadnjih štirinajst let ribez na Lazah in v Gorjih sploh ne uspeva več. Rekarjevi imajo le še kakšnih 800 ribežovih grmov in če bo šlo takto slabo, kot je lani, ko ga domača še za čaj ni bilo, potem se bodo najbrž ribezu povsem odpovedali.

Med največjimi kmetijami na Zgornjih Lazah je Pavovčeva kmetija, precej oddaljena od va-

ninjih sprememb? Ali verjamemo vplivu Lune ne le na rastline, živali, temveč tudi na razpoloženje ljudi? Nas res kdaj pa kdaj luna trka, smo ob mlaju sitni, nerazpoloženi? Kaj pravijo o tem naši naključni sogovorniki iz Radovljice in njene okolice?

Franc Beravs iz Radovljice: »Svedeh Luna vpliva! Kmetje se ravna po tem, ko sečejo ali ko koljejo; dobro se ve, kaj se ob mlaju ne sme. Ob mlaju pa se na ljudeh pozna, da so nekako vsi živčni in nestepni. Saj veste, kako pravimo: glej ga no, kako je živčen, a je mar že spet »mvaj«?«

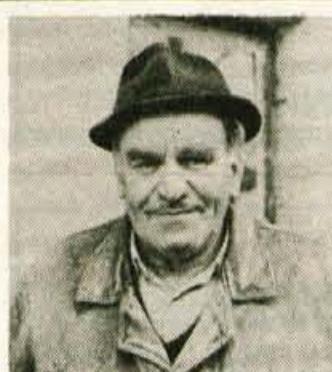

Marija Mavec iz Radovljice: »Redno kupujem revijo Zdravje in se ravnam po napotkih za zdravo prehrano. Zato se ogrevam za biorvt, vsekakor pa sem prepričana, da na rast Luna vpliva. Tudi na razpoloženje ljudi.«

Roman Cerne iz Radovljice: »Verjamem, da Luna vpliva na razpoloženje ljudi, tudi name. Prepričan sem, da tedaj, ko je mlaj, ni v nekaterih ljudeh nobene prave volje, nerazpoloženi so, razdražljivi. Sam zase vem, da sem ob mlaju kar naprej ves čemerem in zaspam.«

D. S. - Foto: F. Perdan

Tone Čuden

Vse drugače pa je v sami vasi: iz leta v leto raste število nekdanjih »važanskih« domaćij, ki ostajajo same in povsem zapušcene. Tako sameva Špelčnikova hiša, Hribarjeva, prazna je Pažbarjeva. Še dobro, da so potomci nekdanje zares imenitne Čudnove domaćine na Zgornjih Lazah poskrbeli, da je v hlevu živila in da se vsak dan vračajo k Čudnu, da jo nakrmijo.

Na Zgornjih Lazah je torej danes le še malo starejših in pravih domaćinov, ki so se tu rodili in ki pozajmo življenje vasi še iz časov pred vojno. Med njimi je 70-letni Tone Čuden, Šekov Tone, ki je doma ostal sam z dve ma sinovoma. Šekova hiša je med najstarejšimi in pred leti so

Vsi tovariši

Münchhausni

Nov dokument težke nervoze je še v pretresu, namreč: ne pojmljivo provokacijo u Jesenicama bo do samega krutega konca proučeval koordinacijski odbor za oznamovanje pomembnih dogodkov pri bosanskem predsedstvu. Bravo! Le neustrašno v muzej u Jesenicama, da te barabe, ki razstavlja falsifikate in mojstrsko retuširajo, manjkajočega komisarja brž ne pričarajo nazaj na reprodukcijo in morda osmešijo prihajočo revizorsko komisijo. Saj vemo, kako je bilo: Slovencima u Jesenicama ni bilo prav nič všeč, da je med borti tudi bosanski komisar, pa so ga zadrivali! Na tisoče in tisoče obiskovalcev, ki dnevnost defilirajo mimo reprodukcij iz NOB v jeseniškem muzeju, je tako dezinformiranih, podlegajo podli nacionalistični prevari, ki pa se je sedaj

hrabro in bojevito razkrila: na najvišji ravni - kot se za provokacijo takega kalibra tudi spodbodi.

In tako moramo biti hočeš nočeš sprejemljivi še za eno razdetje: celo v okoljih, kjer še ne vpijejo po ulicah »Slovenija laže«, nas imajo za abotne hinavce in nadute prikrojevalce zgodovine. Tudi zaradi tistih jeseniških čudakov, ki pod milim nebom ne delajo drugega kot to, da lomastijo po muzejih, skilijo po reprodukcijah in se zabavajo tako, da retuširajo vsakega komisarja, ki se jim le prikaže pred oči.

Take in podobne mednacionalne fanatizme bi v svojih lovskih in morskih zgodbah odkrito občudoval sam baron Münchhausen, mojster širokoustnih in drznih lažnih pripovedi. Le s to pomembno razliko, da je bil gospod Lažni Klukec v razsvetljenem 18. stoletju zgolj in le naivno prisrčen in humorino duhovit, naši tovariši Münchhausni pa groteskno zabadajo stupene strelice v najbolj občutljive stvari in svetinja.

Za silnim političnim metežem laži in prevar tako ne obstaja drugega kot grenka samoprevara nas vseh. Če tovariši Klukci ne bodo obrzali svojih münchhausovskih strasti, bosta od najbolj elementarnega človeškega razumevanja, humanosti in strpnosti res ostala le prah in pepel. Tudi u nesretnim Jesenicama, ki so se jih Klukci tako vehementno lotili.

Pustite upe vse, ki ste vstopili, je napisal Dante na svoj Peke. Ljubi Dante, brez skrbi, napis smo že učinkovito sparolizirali in aktualizirali.

D. Sedej

ČVEK

Razjezik je prvo domo

Ko so se poslavljali od japonskega cesarja Hirohita so bile vse trgovine zaprete, le nekemu trgovcu z nakitom so dovolili, da lahko prodaja. Tako je bil njegov nakit na voljo bogatim kupcem z vsega sveta, ki so se predvsem zanimali za japonske biserne po popularnih cenah.

Clani spremstva predsednika Busha pa so bili izredno presečeni, ker je ta japonski trgovec vztrajal, da se nakit plača izključno le z gotovino in ne s čeki. Zelo se je razjezikla tudi neka dama iz ameriške delegacije, a trgovec se ni dal. Dame seveda ni poznal, bila pa je soproga sedanjega ameriškega predsednika.

Okrutna mati

Neka štiriletna ameriška deklica si je izredno zaželeta sladkorčkov. Ko je vendarle prišla do škatle, jo je povsem izpraznila in zato tako razjezikla svojo mater, da je bila kaznovana. Pojesti je moral kar 56 žlico sladkorja! Deklica je umrla, surovo mater pa so kaznovali z dvanajstimi leti zapora.

Čudna smrt

Lastnik neke restavracije v Ameriki je bil izredno presečen, ko je zakuril v kaminu in nenadoma zagledal neke noge. Ko je prišla policija, je ugotovila, da se je vlomilek skozi dimnik hotel spustiti v restavracijo, a se je zagozdil prav nad kamnom. Umrl je zaradi zadušitve.

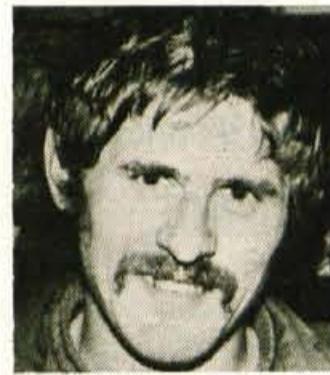
SE PRIPOROCA
MLIN
V PREDOSLJAH
JOZE DOLHAR

PRIJAZEN

gorenjski

NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

TONE OBLAK

Bralka iz Škofje Loke nas je v kratkem pisemu opozorila na prijazen kolektiv mehanične delavnice Kmetijske zadruge, zraven loške klavnice. Fantje so pripravljeni okvaro popraviti čimprej, če je le mogoče, pravi bralka in nadaljuje, da je med vsemi še posebno prijazen v delavni Tone Oblak, veden nasmejan, pravi strokovnjak za vse kmečke stroje in automobile. »Večkrat sem že slišala ljudi reči, če je Tone popravil, potem je gotovo dobro. Tudi sama sem to že ugotovila. Nobeno delo mu ni odveč, vse opravi z veseljem.«

in natančno. Želela bi, da bi bilo v naši deželici še veliko takšnih Tonetov...«

Kaj sploh še lahko dodam k tako laskavi oceni? Oglasila sem se v zadrugi, kjer so potrdili, da je Tone res dober mehaničnik, potem pa seveda še pri njem. Široko se je zasmjal, bilo mu je nedrono, skromno je pripomnil, da se pač trudi.

V mehanični delavnici Kmetijske zadruge Škofja Loka dela od 1982. leta, ko se je izučil. Njegova specjalnost je elektrika, sicer pa v delavnici popravljajo vse, od motornih žag, traktorjev do tovornjakov in osebnih avtomobilov. »Večji del ekipe dela dopolne, popoldne po dva, trije,« je dejal Tone Oblak, ki odgovarja tudi na telefonske klice in izdaja rezervne dele iz skladischa. »Za domača vozila in stroje se še kar dobre, več problemov je za uvozene automobile in tovornjake.«

Tone Oblak je doma v Planini nad Horjulom. Malce nenanavaden, da je poiskal delo v Škofji Loki. »Že v osnovno šolo sem hodil v Gorenju vas, kasneje pa tudi v vajenisko v Škofje Loko. Avtobusne zvezze so dobre, kilometrov pa približno enako kot v Ljubljano.«

H. Jelovčan

ANEKDOTA

Migrena

Kardinal Mazarin je ob neki priložnosti zaprosil kralja za sprejem, ta pa mu je sporocil, da ga ne more sprejeti, ker ima migreno. Kardinal odide, a se zvečer spet javi in je takoj sprejet.

»Kako je z vašo migreno, veličanstvo?« vpraša Mazarin.

»Prešla je,« reče kralj, kardinal pa se nasmehe: »Da, videl sem jo, ko je odhajala. Imela je lepo modro obleko...«

Jože Lipovec

Na Zgornje Laze danes vodi dobra cesta, vaščani se večinoma z lastnimi avtomobili vozijo na delo v Gori, na Bled ali na Jesenic. Mladi si postavljajo svoje hiše, spomini pa ostajajo v starih domaćinah. Spomini na leta, ko so izredno težko živelj in si iskal kruha na Jesenicah ali na Bledu, a se vedno znova vratali v hrib, domov na Laze. V odmaknjeno vas, kjer zaradi prisne legi po ves dan sije sonce in od koder je izredno lep pogled na Bled in na njegovo okolico. V kraj, kjer so preživeli težko, a lepo mladost, v kraj, kjer se vsi med seboj poznajo, si pomagajo, kjer se po domačia, po »važansko« govorijo, na Vaze pač, »cer so Medvedi, Levi, Voki in Tigri doma.«

Sekova domaćina na Zgornjih Lazah je stara vsaj dvesto let

MERKUR

**V MARCU IZKORISTITE MOŽNOST
UGODNEGA NAKUPA SKORAJ
VSEGA BLAGA V SKUPNI
VREDNOSTI NAD 500.000 dinarjev**

ZA VEČINO BLAGA NUDIMO:

**15 % POPUST
ob gotovinskem plačilu**

**plačilo v
4 OBROKIH
brez obresti**

**PLAČILO S ČEKI
v 4-mesečnem zaporedju**

**10 % POPUST
članom stanovanjskih zadrug**

**POJASNILA DOBITE
V PRODAJALNAH
MERKUR KRANJ**

lesnina

Parmova 53
Komisija za delovna razmerja
TOZD TRGOVINA NA DROBNO MAVRICA LJUBLJANA
Resljeva 1

Objavljata za potrebe nove prodajalne na Jesenicah prosta dela in naloge

1. POSLOVODJE

Pogoji: srednja strokovna izobrazba (V. stopnja) poslovodske ali komercialne smeri, 4 leta delovnih izkušenj, 3-mesečno poskusno delo;

2. PRODAJALCA I. - 2 delavca

Pogoji: srednja strokovna izobrazba IV. stopnja trgovske smeri, 2 leti delovnih izkušenj, 2 mesečno poskusno delo.

Za vsa objavljena dela in naloge bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidate vabimo naj pošljete svoje ponudbe z opisom določanja dela in dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: »LESNINA« Ljubljana, Kadrovsко-pravni sektor, Parmova 53, 61000 Ljubljana, v 8 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po sklepu pristojnega samoupravnega organa.

OSNOVNA ŠOLA FRANCE PREŠEREN KRANJ

Osnovna šola France Prešeren Kranj, Kidričeva 49, Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

Pogoji: strokovna izobrazba
— višje ekonomske smeri ali z delom pridobljena usposobljenost
— 3 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih
— 3 mesečno poskusno delo.

Pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

ARENA

UGODNO ZA SKUPINE

Cene penzionov do 31. maja od 47.300 do 60.000 din v hotelih B kategorije.

KAMPI STOJA, MEDULIN in KAŽELA NATURIST so odprtji že od 22. marca.

Preživite počitnice v prikolicah vašega sindikata na PULJSKI RIVIERI!

Cena za namestitev prikolic od 1. 5. do 30. 9. je od 5.900.000 do 7.900.000 din v enem od 10 kampov Arenaturista.

**OBIŠČITE NAŠ PROSTOR NA SEJMU
ALPE-ADRIA!**

Informacije in rezervacije:

SEKTOR PRODAJE ARENATURISTA, 52000 Pula, tel.: 052/23-811, 34-588, telex: 25228, 25323, telefax: 052/34-419

EXOTERM
64001 KRANJ

Odbor za delovna razmerja kemične tovarne EXOTERM Kranj objavlja prosta dela in naloge za:

VZDRŽEVALCA - SPECIALISTA

Pogoji za sklenitev delovnega razmerja:

- končana poklicna šola kovinske stroke, smer rezkalcev
- tri leta delovnih izkušenj na delih in nalogah rezkalca,
- 90-dnevno poskusno delo.

Pred sklenitvijo delovnega razmerja bodo kandidati opravili praktični preškusi znanja.

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas in s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: EXOTERM, kemična tovarna Kranj, Stružev 66, 64202 Naklo.

Vse prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po prenehanju zbiranja prijav.

ISKRA TELEMATIKA
64000 KRANJ

Po sklepu DS DO ISKRA - TELEMATIKA, objavlja javno prodajo osnovnih sredstev (kuhinjska oprema):

1. Voziček za prevoz krožnikov OVK 2 inv. štev. 088099 - 088110, 12 kom, izkljucna cena: 2.200.000 din/kom;
2. Delovna miza s koritom 12 L, inv. št. 088124; izkljucna cena: 1.800.000 din
3. Miza z enostransko vrati, inv. št. 088145, izkljucna cena: 2.160.000 din
4. Električni štedilnik s štirimi ploščami, inv. štev. 088150, izkljucna cena: 4.180.000 din
5. Zaprta omara s krilnimi vrati, inv. št. 088529; izkljucna cena: 2.800.000 din
6. Offisna omara, inv. št. 088527; izkljucna cena: 3.200.000 din
7. Samopostežna linija 2 kom, inv. št. 088387, izkljucna cena: 26.000.000 za kos;

Prometni davek ni vključen v ceno in ga plača kupec.

Javna prodaja bo v četrtek, 23. 3. 1989, ob 11. uri v prostorih DO.

Osnovna sredstva so na vpogled pred začetkom prodaje. Interesenti morajo pred pričetkom prodaje 10 % kavcijo od izključne cene. Prodaja bo potekala po načelu videno-kupljeno, kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Vse informacije dobite na tel.: (064) 28-861, int. 26-18.

CENTER SREDNJEGA IZOBRAŽEVANJA 64270 JESENICE

Center srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice po sklepu Sveta Centra objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. VODJA DRUŽBOSLOVNO ZDRAVSTVENE USMERITVE

S štiriletnim mandatom - nastop dela 1. 9. 1989 - ni reelekcija

Poleg splošnih pogojev predpisanih z zakonom o srednjem usmerjenem izobraževanju mora kandidat imeti končano visoko izobrazbo ene izmed smeri vzgojnoizobraževalnih programov, ki jih izobražujemo v Centru, da ima pedagoško anagraško izobrazbo, strokovni izpit in najmanj pet let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju.

2. ELEKTRIKAR - VZDRŽEVALEC

Za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Zahtevana srednja strokovna izobrazba stopnja IV., za poklic elektrikar. Nastop dela takoj.

3. MATERIALNI KNJIGOVODJA IN BLAGAJNIK

Za nedoločen delovni čas, s polnim delovnim časom.

Zahtevana srednja ekonomska šola - stopnja V., z dodatnim znanjem za računalniško obdelavo podatkov. Nastop dela takoj.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju izobrazbe pošljite v roku osmih dni na naslov: Švet Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice, C. bratov Rupar 2.

JUGOBANKA

EKSPOZITURA JESENICE

Titova 39/a (CENTER II)

Tel.: 84-361, 84-363

Poslovni čas:

**pon. — pet. 7.30 - 18. sob
7.30 - 12.**

**Stara enota na Titovi 20 bo
zaradi obnovitve
predvidoma zaprta do 1.
maja 1989**

ISKRA KIBERNETIKA

Industrija merilno regulacijske

in stikalne tehnike Kranj, n.s.o.

TOZD TOVARNA MERILNIH INSTRUMENTOV OTOČE, n.s.o.

Po sklepu delavskega sveta in v skladu s statutom TOZD razpisujemo dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJA RAZVOJNEGA ODDELKA

Poleg splošnih pogojev, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba tehnične smeri
- 5 let delovnih izkušenj

Ob prijavi na razpis morajo kandidati, poleg ostalih dokazil, predložiti tudi program dela v mandatnem obdobju, za katerega se prijavljajo.

Mandat traja 4 leta.

Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljajo v 8 dneh po objavi na naslov: ISKRA KIBERNETIKA Kranj - Tovarna merilnih instrumentov Otoče, Otoče 5/a, 64244 Podnart, z oznako »za razpis«.

Kandidate bomo o rezultatih obvestili v 30 dneh po poteku razpisa.

MERCATOR - KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT
GORENJSKE KRANJ, JLA 2

TOZD MLEKARNA KRANJ

Razpisuje imenovanje

INDIVIDUALNEGO POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA TOZD MLEKARNA KRANJ za 4 leta

Za direktorja TOZD je lahko imenovana oseba, ki poleg pogojev, predpisanih v 484. členu ZZD, izpolnjuje še naslednje pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba biotehnične, ekonomike ali pravne smeri
- najmanj 3 oz. 5 let uspešnih delovnih izkušenj na odgovornih delih in nalogah
- z dosedanjim delom dokazane poslovno-organizacijske in vodstvene sposobnosti za vodenje temeljne organizacije
- znanje enega svetovnega jezika
- ustvarjalen odnos do samoupravljanja in ustrezne moralne vrline

Kandidati morajo poleg pisne prijave priložiti dokazila o zahajevanih izobrazbi in življenjepisu z opisom dosedanjega dela. Prijave sprejme M-KŽK Gorenjske Kranj, JLA 2, z oznako »za razpisno komisijo«, v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 30 dneh po izbiri.

In oglaša prosta dela in naloge:

VODENJE TRANSPORTA

Posebni pogoji: prometni tehnik ali voznik motornih vozil, vozniki izpit C in E kategorije, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

SKLADIŠENJE IN PRODAJA MLEČNIH IZDELKOV

Posebni pogoji: V. ali IV. stopnja strokovne izobrazbe trgovske ali živilske smeri, 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

VOZNIK MOTORNII VOZIL za določen čas do 30. 9. 1989

Posebni pogoji: vozniki izpit C in E kategorije, 6 mesecev delovnih izkušenj

TOZD KMETIJSTVO KRANJ

KMETIJSKEGA ALI VETERINARSKEGA TEHNIKA za skupinovodska dela v živinoreji na obratu Senčur-Hrastje

Posebni pogoji: 2 leti delovnih izkušenj

KMETIJCA ZA MOLŽO KRAV

Posebni pogoji: 6 mesecev delovnih izkušenj, lahko tudi pravnik

KMETIJSKA STROJNA DELA v parkih za določen čas od 15. 4. do 15. 9. 1989

Posebni pogoji: kmetijec, 6 mesecev delovnih izkušenj, lahko tudi pripravnik

PARKOVNA DELA za določen čas od 15. 4. do 15. 9. 1989 (5 delavcev)

Za objavljena dela in naloge je določeno 1 oz. 2 mesečno poskusno delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema M-KŽK Gorenjske Kranj, JLA 2, Splošno kadrovski sektor, v 8 dneh po objavi.

Opravljanje vozniških izpitov

Skrajšana čakalna doba

Kranj, 17. marca - Na seji kranjskega izvršnega sveta minilo sredo so pregledali tudi poročilo komisije za vozniške izpite o lanskem delu. Z zadovoljstvom so ugotovili, da kandidati zanjejo z učenjem vožnje v nekaj dneh po opravljenem teoretičnem tečaju. Zaradi povečanja zmogljivosti avto-šol so lani opravili skoraj 1300 več praktičnih izpitov.

Komisija je lani posvetila veliko pozornosti problemom, kot je pojasnil njen predsednik **Franjo Jurman**, ki so v preteklosti nastajali zaradi dolgega čakanja na učenje vožnje. Tudi prvo polletje lani so se zaradi znatnega povečanja števila kandidatov čakalne dobe v avto-šolah gibale med 6 in 9 mesecih. Ustanovitev nove avto-šole pri DU Tomo Brejc v Kranju in povečanje števila inštruktorjev v drugih šolah pa je pripomoglo k bistvenem izboljšanju razmer. Sedaj za teoretični in praktični izpit ni potreben čakat. Po opravljenem društvenem preizkusu znanja lahko kandidat v nekaj dneh začne z učenjem vožnje, vendar pa je že nekaj časa treba čakati okrog dva meseca na tečaj cestno prometnih predpisov. Do tega je prišlo zaradi sprememb v zakonodaji, saj je sedaj tečaj obvezen za vse kandidate. Šole se prilagajo tem spremembam, zato bo ob več izmenah tečajev tudi to čakanje v mesecu ali dveh odpadlo.

Uspešnost pri teoretičnih izpitih se je izboljšala v drugem polletju, kar pripisujejo obvezni udeležbi na tečaju prometnih predpisov. Delno je kriva tudi premajhna zahtevnost testnih pol, katerih rešitve pozna že večina kandidatov. Zato so sklenili, naj komisija opozori republiški sekretariat za notranje zadeve na neustreznost testnih pol za opravljanje teoretičnega izpita za voznike B-kategorije. Gleda zmanjšanja uspešnosti pri praktičnih izpitih za 5 odstotkov pa so menili, da je predvsem posledica premalo opravljenih ur vožnje pred izpitom.

S. Saje

V Elanu kradli smuči

Smuči prek tovarniške ograje

Radovljica, 10. marca - V radovljški enoti Temeljnega sodišča Kranj so obsodili 27-letnega Dušana Zimo iz Žirovnice na deset mesecov zapora, ker je 23. novembra predlani, tedaj še kot skladisčnik v Elanu (zdaj pa obrtnik) ukradel v begunjski tovarni osem parov alpskih smuči, ki so bile takrat vredne nekaj manj kot 1,9 milijona dinarjev (danes so nekajkrat toliko). Sodba še ni pravnomočna.

Zima je omenjenega dne naskrav spravil smuči prek tovarniške ograje in jih nato naložil v svoj avto. Ko se je okrog sedmih zvečer peljal domov proti Žirovnici, ga je ustavljala miličniška patrulja. Ker je imel v avtu ukradene smuči, ni počakal, ampak je odhitel naprej proti domu. Miličniki so ga krmalu dohitali in mu smuči, za katere ni imel dokaza, kje jih je dobil, zasegli. Sprva je navajal, da jih je kupil pred podražitvijo, in je zato tudi predložil nekaj računov iz leta 1986 in 1987, vendar se je kasneje izkazalo, da gre za povsem nove smuči prve kvalitete (razen enega para), ki jih je namenjal prodati na sejmu v Ljubljani. Kot je dejal, je bil v finančni stiski in je potreboval denar.

Za takšno kaznivo dejanje je zagrožena kazen od enega do petih let zapora. Sodišče je uporabilo omilitvena določila zakona in se odločilo za kazen desetih mesecev zapora. Zima je namreč dejanje priznal in obžaloval, sodišče pa je med olajševalne okoliščine šteло tudi to, da dolej še ni bil kaznovan, da mora skrbeti za majhnega otroka in da je bil kaznovan že s tem, ko so ga v Elanu odpustili in si je moral poiskraviti drugo službo.

Na zatožno klop radovljškega sodišča pa bodo kmalu sedli še trije nekdanji delavci Elana - B.J. iz Spodnjega Otoka, S.A. iz Begunj in A.K. iz Zabreznice, ki jih (pravnomočna) obožnica bremenii, da so jeseni predlani ukradli v Elanu dvanaest parov alpskih smuči in petnajst litrov glijantina, vse skupaj tedaj vredno več kot šest milijonov dinarjev. Kradli so tako, da sta en ali dva prinesla smuči do tovarniške ograje na Zgoši, tam pa je že čakal z avtom drugi (tretji) član skupine.

Za takšno kaznivo dejanje je zagrožena kazen od enega do petih let zapora. Sodišče je uporabilo omilitvena določila zakona in se odločilo za kazen desetih mesecev zapora. Zima je namreč dejanje priznal in obžaloval, sodišče pa je med olajševalne okoliščine šteło tudi to, da dolej še ni bil kaznovan, da mora skrbeti za majhnega otroka in da je bil kaznovan že s tem, ko so ga v Elanu odpustili in si je moral poiskraviti drugo službo.

Nekateri njegovi vlamiliški podvigi bodo dobili posebno mesto v tovrstni kroniki. Novembra predlani je v Kopru vlamil v slavičarno in iz nje odnesel vso slavičarsko opremo, tedaj vredno dve milijardi dinarjev. Še isti mesec, ko je prišel iz zapora, je izpraznil eno od slavičarn v Umagu, marca lani je iz trgovine z gradbenim materialom v Medvodah odnesel sedemdeset radiotorjev in dva 80-litrska bojlerja, gostilno v Zgornjih Pirničah pri Medvodah je lani "olajšal" za gostinski aparat, za glasbeni center in še za nekaj predmetov. Pri vlotu in iz zatiranju kriminalitete pri UNZ Kranj menijo, da vsi primieri še niso raziskani ostale nepojašnjene - tudi to, kam je šla večna nakradenega blaga. Nekaj so ga sicer našli pri I.S. in pri njegovem bratu, del ga je skrival N. L. (iz okolice Kranja), ki ga bodo ovadili za prikrivanje. Sumijo pa, da obstaja še kakšno skladisčje.

Ker si je I. Š. sodil sam, bodo podrobnosti številnih vlotov (v oddelku za zatiranje kriminalitete pri UNZ Kranj menijo, da vsi primieri še niso raziskani) ostale nepojašnjene - tudi to, kam je šla večna nakradenega blaga. Nekaj so ga sicer našli pri I.S. in pri njegovem bratu, del ga je skrival N. L. (iz okolice Kranja), ki ga bodo ovadili za prikrivanje. Sumijo pa, da obstaja še kakšno skladisčje.

V Telematiki delujeta dve čistilni napravi. Prva, iz leta 1974, je namenjena čiščenju galvanskih odpadnih voda, ki nastajajo s proizvodnjo tiskanega vezja, v njih pa so različne keramikali, dodatki za razmaščevanje ter ostanki težkih kovin. Druga, desetletje mlajša naprava, služi čiščenju odpak iz proizvodnje sestavnih delov. Obe prečistila približno tisoč kubičnih metrov odpadnih voda na dan.

Ob vzdrževalcih, ki skrbijo za delovanje čistilnih naprav, se z varstvom okolja ukvarjata 2 ekologa-kemika v centralni tehnološki službi, vsak obrat pa ima tudi ekologa v tehnologiji. Naloga vseh je, kot naglaša svetnik glavnega direktorja Peter Mihelič, zadolžen tudi za povezavo ekologov, da redno nadzirajo vsa dogajanja in predlagajo ukrepe. Skrbna je tudi kontrola in analiza odpadnih voda, ki jo vsak mesec opravlja delavci Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske. Razen tega nad njihovimi odpakami bedijo v kranjski čistilni napravi, kamor odvajajo odpadne vode po predlanskih jeseni. Nekaj težav povzroča le vsebnost bakra v njih, saj ga biološki postopek čiščenja ne odpravi.

Prav zato razmišljajo o tehnoloških postopkih, ki bi zmanjšali probleme onesnaževanja, na primer, uvajanjem kislega jedkanja tiskanih vezij. Ekološka komisija v delovni organizaciji obenem ugotavlja potrebo po izboljšavi čistilne naprave za galvaniko. V sodelovanju s strokovnjaki Hidroinženiringa od prejšnjega meseca analizirajo sedanje čiščenje in iščijo možnosti izboljšav. Odpadne vode želijo namreč reciklirati z ionskimi izmenjevalniki, da bi jih lahko ponovno uporabili. S tem bi zmanjšali količine načrpane vode in odpak.

Posušeni mulj iz čistilnih naprav zaenkrat oddajajo v nomeško opekarno. Trajnejšo rešitev vidijo v ureditvi odlagališč posebnih odpakov, kamor bi sodili tudi odpak iz lakirnice.

S. Saje

KRONIKA

Varnost v cestnem prometu

Načrtno odpravljanje problemov

Kranj, 17. marca - Člani kranjskega izvršnega sveta so na sredini seji posvetili veliko pozornosti obravnavi poročila o varnosti v cestnem prometu v občini Kranj za lansko leto. Čeprav so se razmere izboljšale v primerjavi z letom poprej, bo nujno nadaljnje prizadevanje za odstranitev kritičnih točk v prometu. Pri tem bo morala načrtno sodelovati, kot so ocenili, zlasti cestno-komunalna skupnost.

Značilnosti poročila je članom izvršnega sveta obrazložil **Stane Božič**, predsednik sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Kranj. Kot je naglasil, vsi kazalci kažejo na izboljšanje varnosti v cestnem prometu lani, vendar nas ti podatki ne bi smeli zavestiti, da zaradi primerjave s katastrofalnimi razmerami leta poprej. Drugi razlog za še vedno ne prevelik optimizem so nekatere kritične točke na cestah, kjer stalno grozi nevarnost nesreč, pa neunesičeni prejšnji sklepi sveta o nujnosti ureditve mirujočega prometa v mestu, problema parkiranja tovornjakov in vključevanja prometne vzgoje v srednje šole.

Člani izvršnega sveta so ugotovili, da je večina sklepov v zvezi s poprejšnjim poročilom SPV uresničena. Predloga za parkiranje tovornih vozil na Planini ni bilo moč izpolniti zaradi naspro-

S. Saje

tovanja KS Bratov Smuk. Zato bo komite za urbanizem v prostorskih izvedbenih načrtih predvidel možnost parkiranja tovornjakov v mestni okolici, za kar bi bila najprimernejša komunalna cesta. Tudi željam po novih parkiriščih v starem mestnem jedru ni bilo moč ustreči, ker so že vse površine za ta namen zasedene. V urbanističnih dokumentih za Kranj je ureditev prometa strokovno rešena, uresničitev načrtov pa bo odvisna od finančnih možnosti investitorjev. Izvršni svet bo pripravil program za reševanje konkretnih problemov in si prizadeval za ažurnost postopkov v zvezi z nadaljnjo izgradnjo avtomobilske ceste proti Naklem. Od upravljalcev cestnih odsekov, kjer so nesreče najpogosteje, bo zahteval čim hitrejše odpravljanje črnih točk, kar naj s svojim programom predvsi tudi cestno-komunalna skupnost.

Kranj, 17. marca - 49-letnega I. Š. iz Škofje Loke je pri vlotu v komisijo prodajalno v Tomšičevi ulici v Kranju izdala alarmna naprava, kar je bilo dovolj, da so ga milicijski izsledili in da so v oddelku za zatiranje kriminalitete pri UNZ Kranj zanj odredili trdnevni pripor. Ker je od junija predlani, ko so ga predčasno pogojno izpuštili s prestajanjem sedemletne zaporne kazni (na katero je bil obsojen zaradi kupčevanja z devizami in ponarejanja bencinskih bonov), in do pripranja storil veliko novih kaznivih dejanj (doslej je ugotovljenih petnajst vlotov), ni počakal, da bi mu sodbo napisali sodniki, ampak si je v radovljških zaporih v noči z 12. na 13. januarja letos sodil sam. Preden je to storil, je napisal dve poslovilni pismi. V enem od njih je očrnil tudi organe za notranje zadeve, vendar je preiskava pokazala, da se je za takšno sodbo odločil sam.

Ko se je I. Š. junija predlani vrnil iz zapora, se ni zaposlil, ampak se je preživel takoj, da je vlamil v trgovine, kmetijske zadruge, gospodinske lokale, predvsem v slavičarne. Doslej zbrani podatki kažejo, da je "deloval" na območju Kranja, Ljubljane, Maribora, Kopra in Umaga. Kolikšna je sedanja skupna vrednost ukradenih predmetov, ni znano, zagotovo pa je večja od dvesto milijonov dinarjev.

Nekateri njegovi vlamiliški podvigi bodo dobili posebno mesto v tovrstni kroniki. Novembra predlani je v Kopru vlamil v slavičarno in iz nje odnesel vso slavičarsko opremo, tedaj vredno dve milijardi dinarjev. Še isti mesec, ko je prišel iz zapora, je izpraznil eno od slavičarn v Umagu, marca lani je iz trgovine z gradbenim materialom v Medvodah odnesel sedemdeset radiotorjev in dva 80-litrska bojlerja, gostilno v Zgornjih Pirničah pri Medvodah je lani "olajšal" za gostinski aparat, za glasbeni center in še za nekaj predmetov. Pri vlotu in iz zatiranju kriminalitete pri UNZ Kranj menijo, da vsi primieri še niso raziskani ostale nepojašnjene - tudi to, kam je šla večna nakradenega blaga. Nekaj so ga sicer našli pri I.S. in pri njegovem bratu, del ga je skrival N. L. (iz okolice Kranja), ki ga bodo ovadili za prikrivanje. Sumijo pa, da obstaja še kakšno skladisčje.

Ker si je I. Š. sodil sam, bodo podrobnosti številnih vlotov (v oddelku za zatiranje kriminalitete pri UNZ Kranj menijo, da vsi primieri še niso raziskani) ostale nepojašnjene - tudi to, kam je šla večna nakradenega blaga. Nekaj so ga sicer našli pri I.S. in pri njegovem bratu, del ga je skrival N. L. (iz okolice Kranja), ki ga bodo ovadili za prikrivanje. Sumijo pa, da obstaja še kakšno skladisčje.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Izgubil občutek za orientacijo

Hasan iz Radovljice je, primereno okrepljen z maltami, izgubil smisel za orientacijo. Namesto domova je negotov korak zanesel v drug blok, pred neko tuja vrata. Dolgo je razbijal po njih, misleč, da je doma, vendar mu nihče ni odprl. Pač pa so sosedje poklicali na pravi naslov, kjer so vedeli, kaj storiti z razgrajačem.

Vztrajen pa je

Bineta so kranjski miličniki našli ležati na avtobusni postaji, kjer je omagal pod težo alkohola. Pričazno so ga odpeljali domov svojcem. Toda glej ga, zlomka. Zvezčer so starega znanca vnovič našli v enakem položaju. Vztrajnega postajnega poležalja so bili tudi tokrat pripravljeni dostaviti na domači naslov.

Ne najdejo ga

Skojeločen se je silovito razsrnil na znance, ki je udaril njega in bogarjav - tudi dve ženski. Ker trojica tega ni nameravala nekaž-

novano trpeti, je javila milični, kaj se je primerilo. Miličniki so obljubili, da bo nasilnež dobil zasluge - kazeno, brž ko ga izsledijo. Je namreč klatež in ni ravno lahko dosegljiv.

Očetje in sinovi

Jozef iz Loke je zadnjic skupil, ker se je preved umesaval v način življenja svojega odraslega sina. Sumil je bil namreč, da se sin ukvarja z nečudnimi posli, kot sta prekučevanje in tihotapstvo. A sin si ni pustil v zrelih letih brati vzgojnij levit, temveč je zgrabil nož in z njim porezal roditelja. Za to se bo še kesal.

Prezenetili kvartopirce

Sredi popoldne je miličniška patrulja v lokalitABC na Trati pri Škofji Loki naletela na skupino kvartopircem. Trojica je bila tako zatopljena v hudičeve podobice, da so jo zlahka ujeti in ji zasegli denar, nazadnje pa še razgnali, da jim ne bi hazard znova prišel na misel.

Japonski recept

Na Japonskem so v zadnjih letih drastično zmanjšali število prometnih nesreč; po nekaterih podatkih število mrtvih celo za polovico. Kako so to dosegli? Na video na zelo enostaven način, v resnici pa z načrtnim in strokovnim delom. Da so japonski avtomobili med najboljšimi na svetu in tudi zelo varni, ni treba posebej poudarjati - to je vsem bolj ali manj znano. Kako so poostri kazni, pose podatek, da je nekaj sto misli so tudi na tretji vogal prometovarnostnega trikotnika, na ceste. Veliko so jih zgradili na novo, veliko posodobil.

Japonski recept bi bil sicer uporaben tudi za naše razmere, vendar si ne gre delati prevelikih iluzij, ker je med državama velika razlika in ker je prometna varnost odraz gospodarskega in družbenega razvoja, posledica "stanja materije in duha" v družbi. Da so naši avtomobili na splošno slabii in tudi prometno nevarni, si sicer sami neradi priznamo, toda če nam o tem pripovedujejo iz daljne Severne Amerike ali nam o naših skupinah s temo filmu (s pričazom vseh pomajkljivosti), potem jim je treba verjeti. Problem pa je tudi drugi, v povprečno vse slabših plačah, ki voznikom ne omogočajo, da bi stare in nevarne avtomobile še pred koncem "roka dovoljenje uporabe" zamenjali z novimi in varnejšimi. Kako razvita je prometna kultura, najbolj nazorno kaže podatek, da je v državah z visoko stopnjo motorizacije na deset tisoč vozil le tri do pet mrtvih, v Jugoslaviji pa jih je štirinajst (najmanj v Makedoniji - sedem, največ na Kosovu - štirindvajset). O kakovosti naših cest ni vredno izgubljati besed. Vsi, ki se le malo vozijo po Sloveniji in Jugoslaviji, brčas vedo, kakšne so (razen redkih izjem) - slave, večkrat zakrpane, z veliko kritičnimi točkami, neprimerne za sodobni promet... O kazovalni politiki pa le tole: dokler bo del socialne, ni pričakovati bistvenega izboljšanja prometne varnosti.

MERKUR

**ŽE SEDAJ POPOLNITE
PORABLJENO ZALOGO KURJAVE!
S takojšnjo dobavo vam nudimo
ZELO KAKOVOSTEN**

ČEŠKI PREMOG

kurilne vrednosti 18058 KJ/kg

(cca 4.300 cal)

CENA: 620.000 din/t

**Naročila in vplačila sprejema
prodajalna**

KURIKO - NAKLO

telefon: (064) 47-000

**IZKORISTITE MOŽNOST
PLAČILA NA OBROKE!**

MERCATOR - KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT GORENJSKE
n.solo. Kranj
TOZD KMETIJSTVO Kranj
64000 Kranj

KZK Gorenjske TOZD KMETIJSTVO Kranj, Begunjska c. 5 v skladu s Statutom in sklepom DS TOZD Kmetijstvo z dne 28. 2. 1989 razpisuje javno dražbo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

zap.št.	invent. št.	naziv	izklicna cena
1.	8552	Plug IMT 3 brazdni 61017	1.250.000
2.	6213	Traktor Deutz 7206	8.000.000
3.	8113	Kosilnica SIP RK 2050	3.500.000
4.	7229	Frontalni nakladalec RIKO 2H	2.500.000
5.	8553	Kosilnica Vicon 165	3.500.000
6.	7235	Silažni kombajn SIP SK 80	5.000.000
7.	7008	Mešalec gnojevke Creina	2.000.000
8.	7962	Stroj za pranje strojev Puromat	500.000
9.		Vacum črpalka	1.000.000
10.	3454	Plug Regent 3 brazdni	500.000
11.	7685	Sekač rastlinskih odpadkov	800.000
12.	5296	Obračalnik Fahr	1.500.000
13.	8112	Kosilnica SIP RK 2050	3.500.000
14.	6212	Traktor Deutz 7206	8.000.000
15.	6199	Nakladalec RIKO TN 2H	2.000.000
16.	4984	Silažni kombajn Pobedatp.2.238.000	
17.	7799	Klinasta brana 4 delna	300.000
18.	7961	Stroj za pranje traktorjev Puromat	500.000
19.	4448	Nakladaalka SIP Karavan 30	5.000.000
20.	4514	Obračalnik Fahr	1.500.000
21.	4987	Sekač rastlinskih odpadkov	600.000
22.	1589	Transportni trak	1.500.000
23.	7487	Traktor IMT 558 z nakladalcem RIKO RN-3	15.000.000
24.	7528	Plug Regent 3 brazdni	500.000
25.	8578	Kosilnica SIP 2050	4.000.000
26.	7499	Sejalnica za koružo OLT 4 red.	800.000
27.	1519	Sejalnica žitna Ferguson	2.000.000
28.	5107	Grebenasta kosilnica samohodna	700.000
29.	6577	Traktor Torpedo 7206	9.000.000
30.	0546	Traktor Ferguson 35	3.000.000
31.	5848	Obračalnik SIP Favorit 160	2.500.000
32.	7005	Kosilnica SIP RK 135	4.500.000
33.	7075	Rotacijski kultivator za krompir	800.000
34.	1009801	Camp prikolica IMV ADRIA 500E	1.500.000

Javna dražba za prodajo osnovnih sredstev bo v ponedeljek, 27. 3. 1989, ob 10. uri v skladišču krompirja v Šenčurju.

Osnovna sredstva se prodajajo v stanju, v kakršnem so, po principu »videno-kupljeno«. Varščino v višini 10 odstotkov od izklicne cene je potrebno plačati pred začetkom javne dražbe. V kolikor je za osnovno sredstvo predpisani tudi prometni davek, je kupec dolžan plačati tudi prisotni davek.

Ogled osnovnih sredstev je možen pred pričetkom javne dražbe na kraju samem.

Podrobnejše informacije se dobijo na TOZD Kmetijstvo Kranj, Begunjska c. 5, na telefonu (064) 21-252 ali (064) 21-253.

**PRIHAJA POMLAD...
TUDI V TOVARNIŠKO
PRODAJALNO TRIKON®**

v Kranju, na Planini III, Ul. Janka Puclja 7

**Pomladanski modeli hlač po ugodnih cenah za
vso družino!**

**Obiščite nas med tednom od 8. do 12. in 14. do 19.
ure ter ob sobotah od 8. do 13. ure. Tel.: 36-696**

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE
TOZD HOTEL KRIM BLED

Komisija za delovna razmerja v TOZD hotel KRIM objavlja naslednja prosta dela in naloge:

v hotelu KRIM

1. VODJA KUHINJE

1 delavec za nedoločen čas

v Restavraciji Blejski grad

2. VODJA STREŽBE IN POSLOVNE ENOTE

1 delavec za nedoločen čas

v Restavraciji Camping Zaka

3. VODJA STREŽBE IN POSLOVNE ENOTE

1 delavec za nedoločen čas

4. VODJA KUHINJE

1 delavec za nedoločen čas.

Pogoji pod 1. in 4.:

- V. stopnja strokovne izobrazbe gostinske usmeritve - smer kuhar,
- tri leta delovnih izkušenj,
- organizacijske sposobnosti,
- trimesečno poskusno delo
- tečaj higienega minimuma

Pod 2. in 3.:

- IV. ali V. stopnja strokovne izobrazbe gostinske usmeritve, smer strežba
- tri leta delovnih izkušenj
- pogovorno znanje dveh tujih in pisno znanje enega tujega jezika,
- organizacijske sposobnosti
- trimesečno poskusno delo
- tečaj higienega minimuma.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v roku 8 dni po objavi na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD hotel KRIM, Ljubljanska 7, 64260 Bled, s pripisom - komisija za delovna razmerja.

O izidu bomo kandidate obvestili v roku 15 dni po objavi.

DO Elektro Gorenjska, delovna organizacija za distribucijo in proizvodnjo električne energije, n.sub.o., C. JLA 6, KRAJN
TOZD ELEKTRO KRAJN, Ul. Mirka Vadnova 3, KRAJN

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednji oglas za dela in naloge:

1. ELEKTROTEHNIKA v oddelku za investicije - 1 delavec

Pogoji: Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom mora kandidat izpolnjevati še naslednja pogoja:

- tehnična srednja šola elektro smeri - jaki tok, elektrotehnik V
- 3 leta delovnih izkušenj

2. EKONOMSKI ALI KOMERCIJALNI TEHNIK v oddelku za prevzem in prodajo el. energije - 1 delavka

Pogoji: Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednja pogoja:

- končna V. stopnja ekonomike ali komercialne smeri
- 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje za objavljena dela in naloge pod t.c. 1. sklene nemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom, pod t.c. 2. pa za določen čas s polnim delovnim časom - za čas nadomeščanja delavke, ki je na porodniškem dopustu.

Kandidati naj pošljajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev na naslov: TOZD Elektro Kranj, Ul. Mirka Vadnova 3, Kranj.

Rok prijave je 8 dni po oglasu. Kandidati bodo pismeno obveščeni o izbirov v 15 dneh po opravljeni izbirov prijavljenih kandidatov.

PODGETJE ZA PTT PROMET KRAJN
Delovna skupnost skupnih služb

Objavlja prosta dela in naloge:

SKLADIŠENJE MATERIALA

Pogoji: blagovni manipulant oz. druga ustrezna izobrazba ali osnovna šola in z delom pridobljena delovna zmožnost delovne izkušnje do 15 dni vozniki izpit B kategorije.

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas s poskusno dobo 3 mesecev.

Kandidati naj naslovijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev na komisijo za delovna razmerja DSSS Podjetja za pt promet Kranj, Poštna ulica 4. Komisija sprejema prijave 8 dni po objavi. Vsi prijavljeni kandidati bodo obveščeni o izbirov v 15 dneh po opravljeni izbirov.

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

MODNA KONFEKCIA »KROJ«

64220 ŠKOFJA LOKA

Objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osnovnih sredstev:

Šivalni stroji:	Klasa	Količina	Izklicna cena
1. STROBEL	313	1	6.000.000
2. PFAFF	141-6B	4	1.500.000
3. PFAFF	234 K-6B	1	1.500.000
4. PFAFF	3334-2H	1	1.500.000
5. VERITAS	8331/6	1	1.500.000
6. SINGER	246 K 13	1	1.500.000
7. UNION SPECIAL	52900 B.F.Z.	1	1.500.000
8. DÜRKOPP	212-103	1	1.500.000
9. DÜRKOPP	212-105	2	1.500.000
10. PFAFF	141-134-6/1B	3	1.000.000
11. PFAFF	141-134/1B	1	1.000.000
12. NECCHI	887-260	2	1.000.000
13. DÜRKOPP	212-105	2	1.000.000

Osnovna sredstva do zaporedne številke 10 so takoj uporabna, druga pa so potrebna manjših popravil.

V ceno ni vključen prometni davek, ki ga plača kupec.

Javna licitacija bo v torek, 28. marca 1989, ob 11. uri v prostorih DO KROJ Škofja Loka, Kidričeva 81.

Ogleđenih osnovnih sredstev je možen 2 uri pred objavljenim licitacijo.

Udeleženci licitacije morajo pred pričetkom licitacije položiti varščino v viš

MALIOGLASI

27-960

cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam nov barvni TV toshiba in zamrzovalno OMARO gorenje, še v garniciji. 35-364 4122

Prodam ŠTEDILNIK (4 plin, 2 električna), HLADILNIK in BOJLER. 621-464 4136

Prodam barvni TV, star 11 let in PRALNI STROJ gorenje. Resman, Frankovo nas. 52, Škofja Loka. 633-350, od 18 ure dalje 4156

Prodam prenosni barvni TV, ekran 15 cm, z radiom in kasetofonom. 50-852 4163

Prodam barvni TV, riz. Zagreb, star 10 let. Ogled popoldne. Ilijia Dimač, C. revolucije 8, Jesenice 4171

Trajnogoreči KOTEL, 40 kW, z bojlerjem, prodam. 631-300, po 15. uri 4181

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, KOMPRESOR v okvari, za 50 SM. Pečar, C. revolucije 2/b, Jesenice. 83-813 4182

lesnina

nudi

pralni
stroj

po ugodnih pogojih na štiri obroke, brez obresti

Se priporoča Lesnina v Kranju in na Jesenicah.

Ugodno prodam 180 l HLADILNIK in otroški AVTO-SEDEŽ. Oražem, Juleta Gabrovska 34, Kranj (Planina)

Poceni prodam barvni TV ei Niš. 621-357 4187

Poceni prodam starejši PRALNI STROJ in barvni TV. Franciška Pogačnik, Zvirče 35/a, Tržič. 57-843, po 17. uri 4189

Prodam barvni TV gorenje. 38-380 4197

Ugodno prodam VIDEOREKORDER fischer, carinsko deklariran. Velesovo 64, Cerkle 4200

Barvni TV sony trinitron, black, raven ekran 50 cm, daljinsko vodenje, nov, prodam. 25-761, int. 393 ali 392 4204

Prodam SLAMOREZNICO eple 800, malo rabljeno. Pangeršica 7, Golnik 4215

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

GRADBENI MATERIAL

Prodam okroglo BETONSKO ŽELEZO premera 6, 8, 10 in 12 mm. 42-927 4140

Ugodno prodam garažna kovinska, dvigna VRATA. 26-038 4160

Prodam nova garažna VRATA in litotežezno KAD. 58-081 4172

Ugodno prodam skoraj novo OKNO z roleto, dim. 110 x 140 cm, 9 kvad. m. KAMENJA za oblaganje cokla in novo hrashtovo OMARO, dim. 230 x 100 x 60 cm. 27-923 4174

ZAHVALA

Globoka zavest, da si imel toliko ljudi, ki so te imeli radi, moj ljubeči mož, naš ati in dedek, brat in stric

MARJAN GRAŠIČ

nam daje moč sprejeti žalostno resnico, da si odšel za vedno od nas. Prisrčno se zahvaljujemo sosedom, priateljem in znancem, ki ste kakorkoli pomagali in stali ob strani v težkih trenutkih bolečine. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebu Intenzivne nege Golnik. Zahvala SPS IGD in kegljaškemu klubu Sava, sindikatu in vsem sodelavcem Save Kranj. Lepa hvala govorniku tov. Sušniku za ganljive besede, pevcem iz Nakla za občutno zapete žalostinke. Lepa hvala godbeniku. Še enkrat zahvala vsem, ki ste darovali cvetje in z njim zasuli njegov zadnji dom in godbenikom. Še enkrat zahvala vsem, ki ste sočutno ter številno pospremili na njegov zadnji poti. Posebna hvala družini Huberjevi, Hozjanovi in Megličevi ter tov. Kopacevi iz PZ Kranj.

ZALUJOČI: žena Elza, sin Robert, hčerka Andreja, vnuček Andrej, brat Stane, sestre Ivanka, Mari in Anica z družinami

Kranj, Tenetiše, Moravče, 9. marca 1989

MALIOGLASI, OSMRTNICE

Prodam smrekove PLOHE in motorno ŽAGO, znamke solo. 45-785 4217

Prodam 2.000 kosov rabljene strešne OPEKE folc po 1.000 din. Jakša, Orehovje 19, Kranj. 4241

POSESTI

Prodam 4 ha GOZDA na Korenjskem sedlu, poleg glavne ceste, dovoz z gozdne poti. 063/857-762 4149

Ugodno prodam staro HIŠO z vrtom v Ljubnem pri Otočah. 75-375, vsak delavnik od 7. do 14. ure 4158

OBRTNIKI, ZDOMCI v Kranju prodam novešo enognadstropno stanovanjsko - poslovno HIŠO, 10 x 17 m. V pritličju je poslovni prostor, 90 kvad. m., s satarijami, pisarno in telefonom. Cena po dogovoru. Šifra: IZREDNA PRILICA 4203

SVETUJEMO vam pri prodaji in nakupu hiš, posesti, stanovanj, zamenjavi stanovanj. 78-356 4213

Prodam novo HIŠO (4. faza, telefon), 7 km iz Kranja proti Gorenjski. 34-349, popoldne 4221

GARAŽO v garažni hiši ugodno prodam. 82-765 4249

RAZNO PRODAM

Prodam nov ELEKTROMOTOR 7,5 kW, 2.800 obratov, 30 m KABLA, 4 x 2,5 kW NG, 2 kosa komplet DROMELNI z gumami in zavorami, nosilnosti vsak po 2 toni. REPOREZNICO z motorjem in borove suhe PLOHE. 42-595 4144

Barvni TV, otroško SOBO, KUHINJO, zakonsko POSTELJO, 3 VRATA s kovinski podboji in nov 80-litrski ležec BOJLER, zelo poceni prodamo. 26-716 ali 36-658, od 15. ure dalje 4150

Prodam 2-delno OMARO, kiperbusch in otroški VOZIČEK. Isenaj, Gradnikova 4, Kranj. 4155

Ugodno prodam enoosni traktorski VOZ z ročicami in MOPED 14 SL Urevc, Razgledna 12, Bled. 4165

Prodam BT 50 in barvni TV gorenje. Jevšek, Britof 209, Kranj. 4166

Prodam 120-litrski HLADILNIK gorenje, KOMODO z vtrino in večjo količino PVC FOLIJE. Informacije na 27-995 4167

Kuhinjske ELEMENTE, HLADILNIK in kombiniran ŠTEDILNIK (3 plin, 1 električna), rabljeno, poceni prodam. 85-080, vsak delavnik od 8. do 11 ure in od 13. do 16. ure 4169

Prodam italijanski športni otroški VOZIČEK peg in stereo AVTORADIO. Bačič, Finžgarjeva 20, Lesce 4170

Prodam KOLO BMX in DIVAN. 33-620, popoldne 4188

Ugodno prodam APN 6, dodatno opremljen in VARILINI APARAT iskra, CO-2, 300, star pol leta. Sp. Bela 7, Predvor. 45-309 4202

Prodam ohranjeno 350-litrsko hladilno SKRINJO, staro 4 leta, za 150 SM in nekaj smrekovega OPAŽA, I. kvalitete. Sodja, Prečna 3, Boh. Bistrica 4233

Prodam italijanski športni otroški VOZIČEK peg in stereo AVTORADIO. Bačič, Finžgarjeva 20, Lesce 4170

Prodam KOLO BMX in DIVAN. 33-620, popoldne 4188

Ugodno prodam APN 6, dodatno opremljen in VARILINI APARAT iskra, CO-2, 300, star pol leta. Sp. Bela 7, Predvor. 45-309 4202

Prodam ohranjeno 350-litrsko hladilno SKRINJO, staro 4 leta, za 150 SM in nekaj smrekovega OPAŽA, I. kvalitete. Sodja, Prečna 3, Boh. Bistrica 4233

Prodam TOVORNO PRIKOLICO za osebni avto. 66-116 4191

TUŠ KABINO, novo, uvoženo, dimenzijs 68 - 90, prodam za 500.000 LIT. 48-203 4030

Prodam nov TROSED, cena ugodna. Marija Kristl, Frankovo nas. 173, Škofja Loka 4176

Kmečko masivno MIZO s klopni, prodam. 75-845 4177

Prodam 4 kuhinjske STOLE in JOGI 200 x 90 cm. 78-202 4208

KAVČ, dva FOTELJA in črno-belo TV, ugodno prodam. 82-056 4248

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

Prodam zamrzovalno SKRINJO, 380-litrsko, staro 4 leta, zavarovana za 1 leto. Cena po dogovoru. 67-336 4219

Ugodno prodam črno-belo TV. 82-037 4251

Prodam nov ŠIVALNI STROJ višnja. Cena 150 SM. 34-164 4218

</div

Miloš Prosenc o aktualnih dogajanjih:

Kriza v Zvezi komunistov se odraža povsod

Jesenice, 20. marca - Miloš Prosenc, sekretar predsedstva CK ZKS je jeseniškim komunistom govoril o krizi, prenovi partije, političnem pluralizmu, zboru v Cankarjevem domu - Slovensko partijsko vodstvo se bo še ta teden sestalo z volilnimi črnogorskimi komunisti.

V okviru usposabljanja članov občinskega komiteja ZK in sekretarjev osnovnih organizacij ZK je jeseniški občinski komite minuli petek pripravil posvet na temo o aktualnih družbenopolitičnih razmerah v Sloveniji in Jugoslaviji. Uvodna razmišljanka je podal Miloš Prosenc, sekretar predsedstva CK ZKS.

Miloš Prosenc je najprej opozoril na moreče, prav nič prijazne razmere v Jugoslaviji in na dogajanja, ki nas vsebolj oddajajojo od treh reform. Kriza v Zvezi komunistov se odraža povsod, vsiljujejo se brezplodna vprašanja o tem, kdo je danes napreden in kdo ni. Zaostrije sploh več ne omogočajo pravega, demokratičnega dialoga, ob tem pa se vedno bolj stopnjujejo obožbe iz Srbije in Vojvodine, da Slovenija destabilizira Jugoslavijo.

V zadnjem času samoupravljanje vedno bolj ostaja na ravni načelnih parol, razprave o političnem sistemu so si nasprotojuje, predvsem na področju

suverenosti in vlogi federacije. Psihoza postaja nemogoča, zato je slovenska partija že pred zborom v Cankarjevem domu dala pobudo, da bi se slovenski komuniči sestali s komunisti iz posameznih republik in pokrajini, v vsakim posebej in se pogovorili o nekaterih vprašanjih. Odmevi na to pobudo so bili povsod dobri in že ta teden naj bi se najprej sestali z vodstvom Črno goro.

Miloš Prosenc je opozoril tudi na to, da se je treba začeti vase, analizirati svoja dejana in se vprašati, ali morda včasih tudi sami ne delamo tako, da vzne-mirjam drugo. Govoril je o prenovi ZK, političnem pluralizmu, zboru v Cankarjevem domu in o izstopih iz Zveze komunistov. Ponesrečeno sintagma o sestopu partije iz oblasti je treba pravilno razumeti, partija pa je po njegovem mnenju pretoga organizirana, da bi bila kos današnjim zapletenim razmeram in krizi. Politični pluralizem postaja dejstvo, vendar v partiji ne bodo pristajali na strankarstvo

D. Sedej

Opravičilo

V petkovem Gorenjskem glasu je tiskarski skrat pojedel dva stolpca na srednji strani priloge Odprte strani. Napako so naredili v Delovitiskarni, v uredništvu pa se opravljajo avtorjem prispevkov Zoranu Poliču in Mihu Nagliču ter bralcem. Oba prispevka bomo v celoti se enkrat objavili v petkovih Odprtih straneh.

L. Bogataj

SZDL danes in politični pluralizem

Kranj, 20. marca - V krajevni skupnosti Vodovodni stolp v kranjski občini je bilo ob koncu minulega in začetku tega teden že več različnih, predvsem športnih predmetov v počastitev krajevnega praznika - 21. marca.

V četrtek, 23. marca, pa pripravlja krajevna konferenca socialistične zveze okroglo mizo z naslovom SZDL danes in politični pluralizem. Gast na pogovoru, ki bo ob 18. uri v Domu JLA v Kranju, bo podpredsednik republike konference SZDL Slovenije Viktor Žakelj.

V petek, 24. marca, ob 18. uri pa bo prav tako v Domu JLA v Kranju osrednja proslava v počastitev krajevnega praznika. Slavnostni govornik bo sekretar sveta ZK Vodovodni stolp Lojze Rakovec, v programu pa bodo nato nastopili kvartet Karavanke, plesna skupina Helena in ansambel Doma JLA, ki bo skrbel tudi za zabavo na tovariškem srečanju. Na proslavi bodo podelili tudi priznanja krajeve skupnosti in bronasta priznanja Osvobodilne fronte.

A. Ž.

vse skozi gibalna na meji sklepčnosti, da bi po štirih urah nekateri delegati, očitno naveličani brezčiljnega tavčanja, sejo zapustili. Ob tem zanesljivo velja tudi posebej poudariti samo strukturo delegatskega sestava oziroma njihovo legitimnost, kar se daje slutiti tudi iz naše ankete, ki smo jo opravili tik pred samim sejem. (glej Glasova anketo).

Rezultati volitev so pokazali, da nihče (Tomaž Gaber kandidat za predsednika, Zvone Košnjev in Nebojša Vasič za podpredsednika Miro Drakšler in Sašo Govekar za sekretarja) ob kasnejši neslepčnosti ni bil ustrezne delegatske podpore.

Delovno predsedstvo, ki bo skupaj z desetimi (od dvajset potrebnih) člani predsedstva vodilo delo OK ZSMS do novih volitev se je sestalo takoj po koncu (prekinutiv) konference in se odločilo, da se takoj nanovo odpre celotni kadrovski postopek, ki bi bil lahko glede na veljavni poslovnik v najkrajšem možnem roku končan šele čez približno slabe tri meseca.

V. Bešter

Kranjska mladina

Štiri ure za nič

Kranj, 17. marca - Osrednja točka mladinske občinske konference, ki se je udeležil tudi predsednik RK ZSMS Jože Školc, je bila vsekakor volitev novega predsedstva OK ZSMS Kranj. Ob poplnemu volilnemu polomu (izvoljenih je bilo samo deset neprofesionalnih članov predsedstva) je bila konferenca (dodatno) zaradi neslepčnosti tudi prekinjena.

Če smo za neuspeh kandidacijske konference lahko krivili tudi nekvalitetno vođenje seje, potem kaj takšega za sam potek volilne konference ne moremo reči. Aljoša Kavčič, ki je po končnem izidu do novih volitev tudi predsedujoč v kranjski mladinski organizaciji, je svoje delo v teh razmerah (nedogovorenost poteka konference ob več kandidatih) opravila kvalitetno, vsi razlogi za popoln (kadrovski) zlom kranjske mladine tokrat tako ležijo po vsem drugi.

Če izpustimo posamezna tudi resnično vsebinska vprašanja delegatov (in prostih strelcev) ter nespoštovanje volilnega miru, potem pač zopet moramo omeniti prisotnost, ki se je

GLASOVA ANKETA

Mladinski delegat?

OK ZSMS Kranj bi morala od preteklega tedna imeti novo vodstvo, kar pa se, kot lahko preberete na prvi strani Gorenjskega glasa, ni zgodilo. Lahko vzroke za brezvladje iščemo tudi v sami organiziranosti konference, (ne)kvalitetnem delu delegatov?

Da so osnovne mladinske sredine, ki resnično delujejo, veliko bolj izjemna kot pravilo, vsekakor dokazuje tudi kranjski primer. Res je statutarna določba o članstvu med 14. in 27. letom v veljavi že kar nekaj časa pa njegova dosledna izpeljava predvsem na komunalni ravni večinoma povzroča dokajšnje preglavice.

Tomaž Levec, delegat iz KS Zlato Polje: "V naši krajevni skupnosti nas je okrog deset resnično aktivnih mladincev, ki tudi tvorimo predstavo osnovne organizacije ZSMS. Gradivo za današnjo konferenco sem dobil še danes, tako ga v bistvu ne poznam. Za posamezne kandidate bom glasoval po intuiciji, prilagodil se bom trenutnim razmeram. Ne poznam nobenega ne iz sedanjega vodstva OK ZSMS ne nobenega kandidata za novo vodstvo."

do drugi dvigovali roke. Mladih, ki so na kandidatni listi, večinoma ne poznam."

Iztok Podobnik, delegat iz Save: "V naši tovarni smo na predstavstvu razpravljali o gradivu za današnjo konferenco, lahko rečem, da bom lahko na seji sodeloval povsem legitimno. Poznam programe posameznih kandidatov, kajti udeležil sem se njihove javne predstavitve v Carniumu, tako da mi ne bo glasovanje novega občinskega mladinskega vodstva delalo nobenih problemov."

Resnično več kot zgovorne izjave, ki bi verjetno brez težav našle vzporednice v drugih gorenjskih občinah in tudi drugih (družbenopolitičnih) organizacijah. Se morda motimo?

Vine Bešter

Foto: Franc Perdan

Pred problemsko konferenco o ekologiji

Tržičane čaka veliko nalog

Tržič, 17. marca - Občinska konferenca SZDL v Tržiču pripravlja v okviru svojega rednega dela konferenco o ekologiji in varčevanju, ki bo 23. marca 1989 ob 18. uri v OŠ Heroj Bratič v Bistrici. Pred srečanjem smo k pogovoru povabili predsednika odbora za pripravo konference Ivka Berganta, da bi pojasnil osnovni namen razprave o varstvu okolja.

Najprej nas zanima, zakaj ste se odločili za sklic konference?

"Povedati moram, da to ni prva problemska konferenca o ekologiji pri nas. Svet za varstvo okolja pri tržički občinski skupščini, katerega aktivnost je po nekaj letih zamrla, je že pred leti pripravil širšo razpravo o ekoloških težavah. Povezal jo je vsebinsko takratne problemske konferenca na republiški ravni. Tokratna konferenca sodi v okvir rednega dela v Socialistični zvezi, njen sklic pa narekuje prečne razmere na več področjih. Pri nas so negativni vplivi industrije in prometa namreč še bolj skoncentrirani zaradi naravne lege naših v kobilini."

Koga ste povabili na konferenco in kakšno udeležbo pričakujete?

"Poleg delegatov organizacij Socialistične zveze in predstavnikov njenih teles do republike ravni smo poslali vabila občinskim družbenopolitičnim delavcem in predstavnikom tistih podjetij, ustanov, družbenih organizacij in društev v občini, ki se kakorkoli srečujejo z vprašanjem varovanja okolja. Razen njih smo povabili ekologinjo za Gorenjsko in občin-

skega sanitarnega inšpektorja ter sredstva javnega obveščanja. Sedem vabimo tudi čimveč drugih prebivalcev iz naše občine. Glede na udeležbo na prejšnji konferenci je moč sklepati, da tudi tokrat obisk ne bo majhen."

Kako ste se lotili priprav na konferenco, da bi bila čimbolj uspešna?

"Po vseh krajevnih skupnostih smo opravili razprave, med katerimi so ljudje opozorili na vrsto ekoloških problemov. Oblikovali

smo delovno skupino, ki je na osnovi pripomb in predlogov pripravila gradivo za posamezno področje varstva okolja. Pri tem so nam veliko pomagali strokovnjaki iz Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske. Gradivo bo govorilo očitno meritev, tudi za zrak ugotovljamo, da postaja vse slabši. Naši gozdovi so med najbolj ogroženimi, ker se je po katastrofalnem vetrostrom v njih močno zaredil še lubadar. Veliko težav imamo, ne nazadnje, tudi v odlaganjem odpadkov."

Katerе probleme ste postavili v ospredje in koliko jih bo moč rešiti?

"Onesnaževanje voda, ki se zdi že v gorah, je gotovo najbolj zaskrbljujoče, saj se z naraščanjem poseljenosti proti dolini vse bolj stopnjuje in razširja. Čeprav nimamo točnih meritev, tudi za zrak ugotovljamo, da postaja vse slabši. Naši gozdovi so med najbolj ogroženimi, ker se je po katastrofalnem vetrostrom v njih močno zaredil še lubadar. Veliko težav imamo, ne nazadnje, tudi v odlaganjem odpadkov."

V gradivu smo predvideli možne rešitve za odpravo nekaterih problemov, za kar bodo morali poskrbeti nosilci dejavnosti. Opozorili bomo na doslednejšo ukrepanje nadzornih in drugih strokovnih služb po veljavnih predpisih. Eden od sklepov konference pa naj bi bila tudi ustanovitev sveta za varstvo okolja pri OK SZDL, ki naj bi redno spremljal to problematiko v naši občini."

Besedilo in slika: Stojan Saje

OK ZSMS Jesenice

Sramotno dejanje

Jesenice, 16. marca - Na seji občinske mladinske konference bi delegati končno morali izbrati nova profesionalnega sekretarja OK ZSMS, kar pa se (ponovno) ni zgodilo. Sekretarska kriza se tako podaljšuje.

Že sama najava točke dnevnega reda konference o volitvi novega profesionalnega sekretarja je glede na popravljenje dogodek v zvezi s tem dala slutiti, da ne bo niti najmanj prijetno. Ob udobjnih razlagah predsedujočega Matjaža Peskarja, da pravila OK ZSMS Jesenice trenutno niso takšna, da bi prenesla glasovanje z več kandidati se je oglasil tudi Stanko Šalamun iz RK ZSMS, ki je posebej opozoril na spoštovanje volilnih postopkov.

Po razpravi, v kateri je sodelovalo več delegatov, in ki se je večinoma dotikal vodenih postopkov za novega sekretarja in s tem v zvezi posameznih ocen, so se navzoči končno zedinili o oblikovanju kandidatne liste. Po glasovanju, kjer smo opazili, da imajo nekateri delegati celo dva glasova (!), je rezultat pokazal 15 dvojnih rok za Pu-

ca, + za Debeljakom, kar je praktično pomenilo, da po veljavnem poslovniku ni bil nihče zadostne delegatske podprt.

Tisto, kar se je zgodilo po tem, pa bi verjetno veljalo čimprej pozabiti, kajti niti ena sama stvar ni v ponos uradni družbenopolitični organizaciji, še manj pa njenemu najvišjemu organu. Na trenutku se naprimer sploh ni vedelo, kdo konference predseduje, ali Peskar ali (bivši) sekretar Radivoj, ki so mu očitno povsusteli živci, saj si je dovolil skorajda vpitje in povsem samosvoje tolmačenje volilnega mehanizma. Posledica tega je bila nemožnost nastopa predstavnika RK ZSMS, ki je želel le opozoriti, na ravnjanje po pravilih igre in ponovno (!) preštevanje glasov uradnemu kandidatu predsedstva OK ZSMS Debeljak. Ker tudi druga verzija ni zadostovala za uvrstitev na kandidatno listo, so konferenco prekinili. Sestalo se je občinsko mladinsko vodstvo in sklenilo, da se ponovno odpre celoten postopek evidentiranja za sekretarja, ter da se nemudoma skupaj s statutarno komisijo pripravijo nova pravila, ki bodo drugače opredelila volilne postopke. V. Bešter